

సంపుటి : 73 సంచిక : 30 పుటలు : 52

జాగృతి

కె0 5123 - శ్రీ పువ వైశాఖ బహుళ ద్వాదశి

07 - 13 జూన్ 2021

వెల: ₹15/-

అటు కరోనా...
ఇటు ఫంగస్

బెంగాల్‌ను కాపాడుకుందాం!

వందేమాతర గీతం పుట్టిన చోటు
జాతీయవాదుల పాలిట
వద్యశిలగా మిగిలిపోవడమే
వర్తమాన విషాదం.

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

తామెవరూ, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులూ
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.
మీ పిల్లలు సవ్యమైనది ఎదగడానికి దోహదపడండి.

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికే వెలువడిన
169 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు,
మొత్తం సెట్ 2200 రూ.లకే లభిస్తుంది.

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

భారత భారతి

భారత భారతి

సాహిత్యనికేతన్

ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

నవయుగభారతి 'అక్షయపాత్ర' పథకానికి పోషకులుగా ముందుకురండి తెలుగుపాఠకులకు ఉత్తమ సాహిత్యాన్ని అందించటంలో భాగస్వాములు కండి

కొన్ని పుస్తకాలు చిన్నవి కావచ్చు. కాని చదివిన వారిలో మంచి ఆలోచనలను ప్రవేశపెట్టి వారి జీవితాలను సక్రమపథంలో నడిపించగలవు. అటువంటి పుస్తకములు ఎక్కువ సంఖ్యలో ముద్రితమై, తక్కువధరకు నిరంతరంగా లభిస్తూ ఉండాలి. ఇది జరగాలంటే మార్కెట్ ఆర్థికసూత్రాలకు అతీతంగా ఆ పుస్తకాల ముద్రణకు ప్రత్యేక పోషణ ఉండాలి. ఎంపిక చేయబడిన పుస్తకములకు దాదాపుగా 50% శాతం వ్యయాన్ని తిరిగి తీసుకొనని పెట్టుబడిగా సమకూర్చాలని, తద్వారా పుస్తకం వెలను 30 శాతంవరకు తగ్గించాలని నవయుగభారతి ఆలోచిస్తున్నది.

కొన్ని పుస్తకాలు బృహత్తరమైనవి. తగినంత సంఖ్యలో అమ్ముడుపోగలవని నమ్మకం కలిగితే వాటిని అనువదించజేయటమూ, ముద్రించి మార్కెట్లోకి తీసికొనిరావటమూ సాధ్యమవుతుంది. ఆ నమ్మకం లేకపోతే ఆ పుస్తకాలను తెలుగులో ప్రచురించజేయటం దుష్కరమవుతుంది. కాబట్టి ఎంత బరువైన పుస్తకమైనా, కొనేందుకు తగినంత సంఖ్యలో సిద్ధంగా ఉన్నవారిని సమకూర్చుకోవాలనీ ఆలోచిస్తున్నది. **ఈ రెండు ఆశయాల సమన్వయరూపం ఈ అక్షయపాత్ర పథకం.**

ప్రతి తెలుగు కుటుంబం నుండి కనీసం ఒక్కరైనా ముందుకు రావాలని మా విన్నపం. మీరు చేయవలసింది. 10,116 రూ.లు పోషకసభ్యత్వంగా చెక్కు ద్వారాగానీ, బ్యాంకు (ఆన్లైన్) ద్వారాగానీ చెల్లించటం. మీ ఫోటోను, చిరునామా, ఫోను నెంబరు మొదలైన వివరాలను తెలియజేయటం. దీనికి నవయుగభారతినుండి రశీదు పంపబడుతుంది. పది సంవత్సరములలోగా 15 వేల రూపాయల వెలగల్గిన క్రొత్తగా ప్రచురించబడే పుస్తకాలు అనేక విడతలుగా 3 లేదా 4 నెలల వ్యవధితో రిజిస్టరుపోస్టులో మీకు పంపబడుతాయి.

అదనంగా ప్రతులు కావాలని మీరు కోరుకుంటే 25% తగ్గింపుతో మీకు అందజేయబడతాయి (రవాణావ్యయం మీరే భరించవలసి ఉంటుంది). ఒకవేళ 15వేల రూపాయల వెలగల కొత్త పుస్తకాల ప్రచురణ పదిసంవత్సరాలకంటే ముందుగానే పూర్తయి, అవి మీకు అందజేయటం జరిగినప్పుడు మీ పోషక సభ్యత్వాన్ని నవీకరించుకోవలసిందిగా కోరగలము.

ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో కనీసంగా వేయిమందిని పోషక సభ్యులుగా చేర్చుకోగలమన్న విశ్వాసంతో ఈ విజ్ఞప్తి వెలువరిస్తున్నాం. మధ్యలో విరమించుకోవటం ఉండదని, మీకు ఏవిధమైన నష్టం కలగనిరీతిలో, మీ సంతృప్తిని చూరగనేలా ఉత్తమగ్రంథాలను వెంటవెంటనే ప్రచురించి అందీయగలమని హామీ ఇస్తున్నాము.

ఇప్పటివరకు పోషకసదస్యులుగా చేరనివారు ఇప్పుడైనా త్వరపడండి. ఎందుకంటే ఇది మీ విజ్ఞతకు గీటురాయి. మీరు సభ్యులు అయితేనే మరో పదిమందికి చెప్పగలరు.

రండి ! భారతీసేవలో కదలిరండి !!

డా. వడ్డి విజయసారథి
సమన్వయకర్త-సంపాదకుడు
9493173187

నేతి క్షీరసాగర్
కార్యదర్శి
9440543725

ఓంప్రకాశ్ ఝువర్
కోశాధికారి
9247114011

చెక్కులు పంపడానికి, ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలకు చిరునామా:
నవయుగభారతి, జాగృతి భవనం,
3-4-288/4/1, లింగంపల్లి, కాబీగూడ, హైదరాబాద్ - 27
nksagar@ymail.com

సేవింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంట్ నెం : 0418408438
IFSC Code : IDIB000B052,
Indian Bank, Barakathpura, Hyderabad
చెక్కులు/నగదుబదిలీ 'నవయుగభారతి' పేరున పంపాలి.

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ. 15

- ◆ అక్ష్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు పహాలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweekklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

కుళ్లు రాజకీయాలూ, రొచ్చుగుంట వివాదాలూ పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి మమతా బెనర్జీ రాజకీయ శైలి. పదవి కోసం ఎంత నీచానికైనా దిగజారగల మమత కాస్తయినా ఇంగితజ్ఞానం లేకుండా, తలాతోకా లేకుండా ప్రత్యర్థుల మీద విమర్శలు కురిపించడానికి తయారవుతారు. కొవిడ్ 19 నివారణ కోసం ప్రధాని సరోంద్ర మోదీ ఏర్పాటు చేసిన వర్క్యూవల్ సమావేశాలను ఎగ్గడతారు. కానీ ఏం చేస్తే అది పారిపోతుందో సలహాలు ఇవ్వడానికి ముందుంటారు. కొవిడ్ నివారణలో ప్రధాని దారుణంగా విఫలమయ్యారంటూ నిస్పృహగా విరుచుకుపడతారు. ఇలాంటి వీధియుద్ధాలకు ఆమె పెట్టింది పేరు. మే 28న జరిగిన యాస్ తుపాను సమీక్షా సమావేశంలో ఆమె చేసిన వీరంగం ఇలాంటి వికృత ధోరణికి, తలబిరుసుతనానికి ప్రబల, తాజా నిదర్శనం మాత్రమే. ప్రధాని పట్ల ప్రదర్శించిన అనుచిత, అసహ్యకరమైన ధోరణి ఆమె మానసిక స్థితి పట్ల అనుమానాలు రేకెత్తించే విధంగానే ఉంది కూడా.

యాస్ తుపాను నష్టాలను స్వయంగా పరీక్షించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సమీక్షించి నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి మే 28న ప్రధాని పశ్చిమ బెంగాల్ వెళ్లారు. ఆయన దిగిన కాళియకుండ ఎయిర్ బేస్ కు ముఖ్యమంత్రి మమతా బెనర్జీ గాని, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి గాని, ఉన్నతాధికారులు కాని హాజరు కాలేదు. టీఎంసీ పార్టీ, ప్రభుత్వాల సంస్కారం ఇంతేనని, విషయం అక్కడితో వదిలేయడానికి ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండక్కరలేదు. అలాగే ఈ దుడుకుతనాన్నే మమత చెప్పే బెంగాలీతనంగా ఏ ఒక్కరు భావించనక్కరలేదు కూడా. ఇలాంటి సంస్కృతి ఆమెకే సొంతం. ప్రధాని రాష్ట్రంలో పర్యటిస్తూ ఉంటే, అందునా తుపాను నష్టాల అంచనా కోసం వస్తే ముఖ్యమంత్రి వెళ్లడం మర్యాద. రాష్ట్ర అవసరాలు ఏమిటో చెప్పడం వద్దతి. కానీ మమత అహంకారాన్ని బట్టి ఇలాంటి మర్యాదను ఆశించడం తివరి ఇసుముసుండి తెలం తీయడమే.

ఆమె వద్దామనే అనుకున్నారు, మళ్లీ మానేశారు. సరైన సమయంలో ప్రధాని రాక సమాచారం అందలేదు. ఆ సమాచారమైనా పద్ధతిగా అందించ లేదు. రాజకీయ సంప్రదాయాలు పాటించకపోతే ఎందుకొస్తారు? ఇలా పాతిక రకాల వైనాలు వినిపించాయి. సరైన సమయంలో సమావేశం గురించి

శాలివాహన 1943 శ్రీ ఘన వైశాఖ బహుళ ద్వాదశి

ముఖపత్ర కథనం
బెంగాల్ ను
కాపాడుకుందాం!

లోపలి పేజీలలో...

ప్రత్యామ్నాయం
ఆనందయ్య మందు
ఆశాదీపం!

కథ
అమ్మ విశ్వరూపం
- వల్లూరి విజయకుమార్

జాగృతి

సంపాదక్రియం

సమాచారం ఇవ్వలేదన్నారు మమత. మొదట మోదీతో సమావేశానికి మమత అంగీకరించారు. అయితే 'బీజేపీ రాజకీయవేత్త సువెందు అధికారి'ని పిలవాలన్న మోదీ ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి నిరసనగానే ఆమె కిసుక వహించారని సీనియర్ టీఎంసీ నాయకులు సలహాచూరు. నిజమే, సువెందును చూస్తే నందిగ్రామ్ ఓటమి గుర్తుకు వచ్చి మమత సమయమనం కోల్పోవచ్చు. నిజంగా జరిగింది అదే. సువెందు ప్రధానితో సమావేశంలో ఉండడం చెడు సంప్రదాయమని టీఎంసీ నాయకులు గగ్గోలు పెట్టారు. కాబట్టి, సంప్రదాయాలు, మర్యాదలు ఇంత బాగా తెలిసిన టీఎంసీ నేతలే వారి ముఖ్యమంత్రి ప్రధానిని అరగంట వేచి ఉండేటట్లు

'యాస్' రాజకీయాలు

చేయడాన్ని ఏమనాలో కూడా జాతికి బోధించాలి. ప్రధాని సమావేశాన్ని ముఖ్యమంత్రి పంతం కొద్దీ ఎగ్గొట్టడం ఎలాంటి సంప్రదాయమో విశ్లేషించాలి. మోదీ వెంట గవర్నర్ జగ్మోహన్ ధంకర్, కేంద్రమంత్రి దేవశ్రీ చౌధురి, సువెందు అధికారి ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి కోసం ప్రధాని అరగంట వేచి చూశారు. మమత కాళియకుందకు 127 కిలోమీటర్ల దూరంలోని దిఘాలో ఉన్నారు. 'నేను తూర్పు మిడ్నపూర్లో ఏరియల్ సర్వేలో ఉన్నాను. అయినా, నా కోసం ప్రధాని వేచి ఉన్నారు కాబట్టి వస్తానని ఆయనకు చెప్పాను, మాట మేరకు నేను, మా ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రధానిని కలుసుకున్నాం' (అరగంట నిరీక్షింప చేసి) అంటూ తన సత్కీలతను చాటుకోవడానికి ఆమె శతధా యత్నించారు.

అప్పుడే దిఘా, సుందర్బన్ ప్రాంతాల అభివృద్ధికి రూ. 20,000 కోట్ల ప్యాకేజీ ప్రకటించాలని వినతిపత్రం ఇచ్చారు. ప్రధాని అనుమతి తీసుకుని మళ్లీ దిఘా సమావేశానికి వెళ్లానని కూడా మమత చెప్పారు. ఇదీ అసలు రాజకీయం. ప్రకృతి విలయంలో చిక్కుకున్న రాష్ట్రాన్ని పరామర్శించడానికి వచ్చిన ప్రధానిని, గవర్నర్ ధంకర్ను కూడా రాజకీయ కోణం నుంచే ఆమె సంబోధించడం మాటలకందని తెంపరితనం. అది బీజేపీ బృందమని ముద్ర వేస్తే ఇంకేమనాలి? ఇంకా, 'మాకు ఏమీ (ప్యాకేజీ) రాకపోవచ్చు. అయినా మా బాధ్యత మేం నిర్వహించాం' అంటూ ఆమె తన నిజాయితీని వెల్లడిస్తున్నామని ఒక అవాంఛనీయ వ్యాఖ్య చేశారు. మళ్లీ, పల్నిమ బెంగాల్ అభ్యున్నతి కోసం మోదీ కాళ్ళ పట్టుకోమన్నా పట్టుకుంటాను, మా మీద రాజకీయాలు చేయకండి అంటూ మతి స్థిమితం లేనట్లు మాట్లాడారామె. ఎవరి కాళ్ళ పట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. ప్రధాని పట్ల ఒక ముఖ్యమంత్రి పాటించవలసిన రాజ్యాంగబద్ధ మర్యాదలు పాటిస్తే చాలు. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న హింస చూస్తే చాలు ఎవరివి ప్రతీకార రాజకీయాలో తెలుస్తుంది.

పక్కనే ఉన్న ఒడిశా తుపాను వీడిత ప్రాంతాలలో కూడా ప్రధాని పర్యటించారు. అక్కడి ముఖ్యమంత్రికి ప్రధానితో లేని సమన్వయ, మమతకే ఎందుకు తలెత్తింది? ఒడిశా ముఖ్యమంత్రి నవీన్ పట్నాయక్ కూడా మోదీకి అనుకూలుడు కాదు. కానీ ఆయన తన రాష్ట్ర ప్రజల శ్రేయస్సును నిజాయితీగా ఆకాంక్షిస్తున్నవారు. సమాఖ్య వ్యవస్థకు మనసా వాచా మర్యాద ఇస్తారు. ఈ రెండూ మమతలో బొత్తిగా వూజ్యం. మమత ఒక్కటి తెలుసుకోవాలి. బీజేపీకి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న నరేంద్ర మోదీని గౌరవిస్తే ముస్లింలకు ఆగ్రహం వస్తుందని భావించడం మూర్ఖత్వం. ఆయన మీద వేసిన ప్రతి నింద, ప్రతి ఆరోపణ తనకు లక్షలాది ఓట్లు తెచ్చి పెడతాయని భావించడం దిగజారుడు తనం. ఆమె నీచ రాజకీయాలు జాతికి తెలియనివి కావు. కానీ తుపాను సమయంలోనూ ఇలాంటి వికృత రాజకీయం చేస్తే ఆమె ప్రజలను కాపాడలేరు. కనీసం ఇలాంటి క్షిప్ర సమయంలో అయినా రాజకీయాలను పక్కన పెట్టి, ప్రజా శ్రేయస్సు కోసం ఆమె కాస్త సమయం కేటాయించాలి. ★

07 జూన్ 2021, సోమవారం

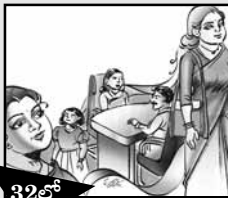
అసతోమా సద్గమయ తమసోమా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్నా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ప్రత్యేక వ్యాసం
పర్యావరణ పరిరక్షణ
ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత

23లో

కథ
నిర్ణయం
- స్వాతీ శ్రీపాద

32లో

40లో

వందేళ్ల ఖిలాఫత్
ఉద్యమం-12
చరమాంకం
పాఠాలు

రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలలో కొవిడ్ పరిస్థితులు కొంత మెరుగు పడడంతో 'జాగృతి' వారపత్రికను మళ్లీ అచ్చురూపంలో అందించాలని నిర్ణయించాం. ఈ కారణంగానే 31 మే - 06 జూన్ సంచికను అందించలేకపోయాం. గడచిన రెండు వారాలుగా ఆన్లైన్ ఎడిషన్కు సహకరించినందుకు పాఠకులందరికీ పేరుపేరునా ధన్యవాదాలు. ఈ సమయంలో కొందరు పాఠకులకు అనివార్యంగా కలిగిన అసౌకర్యానికి చింతిస్తున్నాం.

- అసోసియేట్ ఎడిటర్

అటు కరోనా.. ఇటు ఫంగస్ (ముఖపత్ర కథనం-1)

- 10

ఫ్రెవెట్ దోపిడీపై చర్యలేవి? (తెలంగాణ)

- 14

సవజీవన సంజీవని (మహిళ)

- 18

సర్వలక్షణ సమన్వితమైన హనుమ (ప్రత్యేక వ్యాసం-1)

- 26

పాకిస్తాన్ మతమాధ్యమికి మందులేదు (అంతర్జాతీయం)

- 28

కాలం నా చేతిలో వుంది (పుస్తక సమీక్ష)

- 30

మరపురాని యాత్ర (పర్యాటకం)

- 36

ఆర్థిక దుబారా కోసం అప్పులు

- 38

విలువిద్యతో భారత బంగారు జంట! (క్రీడ)

- 43

వార్తా విశేషాలు

- 44

బాలజాగృతి

- 46

పదరసం

- 48

వారఫలాలు

- 49

సినిమా బండి

- 50

బెంగాల్‌ను కాపాడుకుందాం!

మే నెల 2వ తేదీన బెంగాల్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలు వెలువడి, భారతీయ జనతా పార్టీ వెనుకపడిందని రూఢి కాగానే అక్కడ అక్షరాల నరమేధం ఆరంభమైంది. ప్రత్యక్ష కార్యాచరణ దినం పేరుతో 1946/1947 సంవత్సరాలలో జరిగిన అపార రక్తపాతంతోనో, మధ్య యుగాలలో మొగలులు సాగించిన భీకర హింసాకాండతోనో మాత్రమే ఆ నరమేధాన్ని బోల్పగలం. ఇంకా అర్ధం కావాలంటే 1990 డిసెంబర్ నాటి కశ్మీర్ లోయ హత్యాకాండతో పోల్చవలసి ఉంటుంది. వందలాది గూండాలు గ్రామాల మీద పడి రాజకీయ ప్రత్యర్థులను కొట్టి చంపడం, స్త్రీల మీద అత్యాచారాలు చేయడం, ఇళ్లు తగుల బెట్టడం, కసి తీరక బుల్డోజర్లు తెచ్చి వాడలకు వాడలను నేలమట్టం చేయడం బెంగాల్ గడ్డ మీద యధేచ్ఛగా సాగిపోతున్నాయి. దేశ మహిళా జనాభాకు తానే అంద అన్నట్టు, ఇక వీరికి దిక్కు అన్నట్టు ప్రవర్తిస్తున్న మహిళ నాయకత్వంలోని పార్టీ

గూండాలు ఆమె సొంత గడ్డ మీద ఆడవారి జుట్టు పట్టుకుని నడిరోడ్డు మీద ఈడ్చుకెళ్తున్నారు. లైంగిక అత్యాచారం చేస్తామని బెదిరిస్తున్నారు. 142 మంది మహిళల మీద అత్యాచారాలు జరిగాయి. అందిన నమాచారం వేరకు 3,662 గ్రామాలు ధ్వంసమైనాయి. ఇందులో 353 రూపురేఖలను కోల్పోయాయి. మొత్తం దాడికి గురైన హిందువులు 38,715. ఇందులో ఎన్సీలు 17,643, బీజేపీ కార్యకర్తలు 4,235. గూండాలు తరిమేస్తే కుటుంబాలు పారిపోగా 11,000 గృహాలు ఖాళీగా ఉండిపోయాయి. దోపిడీ దొంగలను మరిపిస్తూ దోచుకున్న దుకాణాలు 4,062. కోర్టుల లెక్కప్రకారం లక్షలాది మంది వక్కనే ఉన్న ఆస్సాం వెళ్లి కాందిశీకుల్లా గుడారాలలో బతుకుతున్నారు. వీళ్లు చేసిన నేరం ఏమిటి? తృణమూల్ కాంగ్రెస్ అనే నెత్తుటి చరిత్రలో తడిసిన పార్టీకి వ్యతిరేకంగా పనిచేయడమే. ఆ తృణమూల్ కాంగ్రెస్ సాగించిన

దుండగీడుతనమిది. ఆ పార్టీ నాయకురాలు మమతా బెనర్జీ కనుసన్నలలో జరుగుతున్న అమానుష కాండ ఇది. ఇంత జరుగుతున్నా ఈ దేశ మీడియా ధృతరాష్ట్ర పాత్రనే ఎంచుకుంది. ముస్లిం స్త్రీల మీదనే కాదు, బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాలలో ఏ మహిళ మీద అత్యాచారం జరిగినా జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో గగ్గోలు పెట్టే హక్కుల కార్యకర్తలు ఇప్పుడు నోళ్లు కుట్టేసుకున్నారు. జాతి విద్రోహక టీవీ చానళ్లలో గంటల కొద్దీ చర్చలు లేవు. ఒక్కటి నిజం, బీజేపీని అభిమానించే, ఓటేసే మహిళలంటే మీడియాకు చులకన. మహిళలు, ఎన్సీ, ఎస్టీలు, బాలలు ఎంతమందికి ఎలాంటి హాని జరిగినా, ఒక పార్టీకి చెందిన కార్యకర్తలను సామూహికంగా ఊచకోత కోసినా విపక్షాలకి మచ్చ పడుతుందనుకుంటే వాటి మీద ఈ మీడియా నోరు విప్పుదు. కోర్టులు సుమోటో సంగతి కూడా మరచిపోయాయనిపిస్తుంది.

బెంగాల్ ఛాందస ముస్లిం మతోన్మాదులకు అడ్డా. రోహింగ్యాలకు భూలోక స్వర్గం. కొన్నేళ్లు నక్సలైట్లకు కొలువు. కొన్ని దశాబ్దాలు చైనా భక్తులైన కామ్రేడ్లకు నెలవు. మొత్తంగా అది ఆత్మగౌరవం కలిగిన హిందువులకు మాత్రం బలివీరం.

ఇలాంటి బీభత్సంలో చిన్న ఆశారేఖ విరిసింది. ఎన్నికల హింస దరిమిలా పిల్లలు, స్త్రీలు సహా లక్షలాది మంది బెంగాలీలు సామూహికంగా వలస వెళ్లిపోవడం గురించి మీ స్పందన ఏమిటి అంటూ సుప్రీం కోర్టు మే 25వ తేదీన ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికీ, పోలీసు శాఖకీ తాఖీదులు జారీ చేసింది. ఢిల్లీలో ఉంటున్న అరుణ్ ముఖర్జీ అనే సామాజిక కార్యకర్త, మరో నలుగురు కలసి చేసిన పిటిషన్తో అత్యున్నత

మూరుమూల పల్లెలలోనే కాదు, పట్టణ ప్రాంతాలలో కూడా టీఎంసీ గూండాలు ఎంత యధేచ్ఛగా హింసాకాండను కొనసాగించారో చెప్పే ఘటన బెహాల్ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో జరిగింది. దీనికి సంబంధించిన వీడియో కూడా ఉంది. ఆ నియోజకవర్గంలోని ఐదో మండల్‌లో బీజేపీకి క్రియాశీలక కార్యకర్త సంజయ్ బాగ్. అతడిని దారుణంగా హింసించి మమతా బెనర్జీ జిందాబాద్ అనిపించారు. మోదీని బూతులు తిట్టారు. ఈ గూండాలంతా కొలకత్తా మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ 125వ వార్డు టీఎంసీ కౌన్సిలర్ గణశ్రీ బాగ్ పోషణలోని వారే. ఇదంతా మే 7,8 తేదీలలో జరిగింది. నిజానికి ఇప్పటికీ కూడా చాలామంది బీజేపీ కార్యకర్తలు వారి ఇళ్లకు దూరంగా ఉండిపోయారు. ఇలాంటి దాడులు మూడువేల వరకు సమోదైనాయి.

న్యాయస్థానం నోటీసులు జారీ చేసింది. జూన్ 7వ తేదీన ఈ వివాదం మీద వాదనలు వినడానికి జస్టిస్ వినీత్ శరన్, జస్టిస్ బీఆర్ గవాయ్లతో కూడిన ధర్మాసనం నిర్ణయించింది. ఆలోగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, పోలీసులు తమ నివేదికను అందించాలి. ఇంత హింస జరుగుతున్నా రాష్ట్ర యంత్రాంగం గాఢ నిద్రలో ఉన్నదని కూడా పిటిషన్లో ఆరోపించారు. అలాగే అధికార పార్టీ తృణమూలకు చెందినవారిగా చెప్పుకుంటున్న వ్యక్తులు బాధితులు చేసిన ఫిర్యాదులు ఉపసంహరించుకోవాలని బెదిరింపులకు దిగుతున్నారని కూడా అందులో ఆరోపించారు. ప్రాణాలు అరచేత పట్టుకుని వెళ్లిపోయిన వారికి దీర్ఘకాలిక ప్రాతిపదికన ఆశ్రయం కల్పించాలని, ఈ రక్తపాతమంతా బీజేపీ కార్యకర్తల లక్ష్యంగా సాగినదేనని వారు కోర్టుకు విన్నవించారు. కూచ్ బిహార్, కామాఖ్యపురి, తుపాన్ గంజ్, అల్మీయూర్డార్, ఫాల్గూరి, రాంపూర్ గ్రామాల వారు రంగపాలి, శ్రీరాంపూర్ (అస్సాం) శిబిరంలో తలదాచుకుంటున్న సంగతిని కూడా కోర్టు దృష్టికి తీసుకువెళ్లారు. రాజ్యాంగంలోని 355 అధికరణ ద్వారా రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు నెలకొల్పే బాధ్యత తీసుకునే విధంగా కేంద్రాన్ని ఆదేశించాలని కూడా పిటిషనర్లు కోరారు. జరిగిన రాజకీయ హింస, హత్యాకాండ మీద దర్యాప్తు చేయడానికి ఒక బృందాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని కూడా విజ్ఞప్తి చేశారు. జాతీయ మానవహక్కుల సంఘం, జాతీయ మహిళా కమిషన్, బాలల హక్కుల జాతీయ సంస్థ వంటి పలు సంస్థలు బెంగాల్ వెళ్లి ఆయా ప్రాంతాలను చూసి వచ్చాయని వారికి కూడా నోటీసులు ఇవ్వాలని పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది పింకి ఆనంద్ కోర్టును కోరారు.

ఇదే సమయంలో మరొక కీలక పరిణామం కూడా చోటు చేసుకుంది. దేశం నలువైపుల నుంచి

ఇంటికి వెళ్లే పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే ఇతడు పని చేసిన బాత్లో బీజేపీ అధిక్యం సాధించింది. అలా 18 రోజులు ఇంటికి దూరంగా ఉండిపోవలసి వచ్చింది. ఆఖరికి మే 19న ఇల్లు చేరుకున్నాడు. మరునాడే పక్కనే ఉన్న హజీపూర్ నుంచి టీఎంసీ గుండాలు ఇంటి మీద దాడి చేశారు. సేన్ ను స్వహ తప్పేవరకు కొట్టారు. ఇంకా ఆయన భార్య, పెద్దవారైన తల్లిదండ్రులను వదలలేదు. నిజానికి పురూలియా హిందువులు అధిక సంఖ్యాకులుగా ఉన్న గ్రామం. టీఎంసీ గుండాలు ఇంతగా రెచ్చిపోయినా ఎవరూ కలగలేదు. వీళ్ల వెనకాల ఉన్నది ముస్లిం మతస్థులు. ఇలా కొద్దిరోజుల తరువాత ఇళ్లు చేరుకుంటున్నవారిని ముస్లిం గుండాలు, మతస్థులు బెదిరిస్తున్నారు. మళ్లీ ఇక్కడకు రావద్దని చెబుతున్నారు. అందుకే సేన్ కుటుంబం మళ్లీ ఆ ఊరు వదిలిపెట్టింది. ఎంత భయానక పరిస్థితులు ఉన్నాయంటే, సంజయ్ సేన్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడానికి కూడా సాహసించలేకపోయారు.

దాదాపు 2000 మంది న్యాయవాదులు బెంగాల్ హింసాకాండపై విచారణ గురించి పరిశీలించ వలసిందని సుప్రీంకోర్టుకు విజ్ఞప్తి చేశారు. హింసాకాండ గురించి, ఎఫ్ఐఆర్ల నమోదు గురించి దర్యాప్తు చేయడానికి ఒక ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందాన్ని కూడా వినియోగించవలసిందని ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్ వి రమణకు రాసిన లేఖలో నివేదించారు. రాష్ట్రంలో తలెత్తిన రాజ్యాంగ సంక్షోభం, ఎన్నికల అనంతర హింస ఫలితంగా అక్కడ పౌరులు నివసించలేని పరిస్థితులు తలెత్తడం వంటి అంశాల నేపథ్యంలో సుప్రీంకోర్టు ఆ పరిస్థితులపైన దృష్టి సారించాలని న్యాయవాదులు కోరారు. అక్కడి హింస దేశంలోని అనేక మంది మహిళా న్యాయమూర్తుల ఆత్మసాక్షిని కలవర పరిచిందని కూడా పేర్కొన్నారు. పోలీసులు గుండాలుతో కుమ్మక్క కావడం వల్ల బాధితులు

ఈ చిత్రంలో కనిపిస్తున్న వ్యక్తి సంజయ్ సేన్. పురూలియా గ్రామంలో 285వ బాత్లో పనిచేసిన బీజేపీ కార్యకర్త. ఇది సురి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలోనిది. ఈయన చేసిన తప్పు కూడా అదే - బీజేపీకి ప్రచారం చేయడం, ఓటు వేయడం. అందుకు ఎలాంటి శిక్ష అనుభవించవలసి వచ్చిందో ఈ రెండు చిత్రాలను చూస్తే తెలుస్తుంది. ఈ నియోజకవర్గంలో బీజేపీ ఓడిపోయింది. అయినా సేన్ తన

ఫిర్యాదుచేసే పరిస్థితిలో లేరని ఆ లేఖలో బాహాటంగానే న్యాయవాదులు ఆరోపించారు. ఆ రాష్ట్రంలో రాజ్యాంగ వ్యవస్థ పూర్తిగా కుప్పకూలిందని కూడా తెలియచేశారు.

ఈ ఫోటోలో కనిపిస్తున్న క్షతగాత్రుని పేరు ధర్మా మండల్. బీజేపీ కార్యకర్త. నాడియా జిల్లాలోని హృదయపూర్ అనే గ్రామంలో మే 14వ తేదీన టీఎంసీ గుండాలు చేతిలో దారుణంగా గాయపడ్డారు. మే 16వ తేదీన కొల్కత్తాలోని ఎన్ఆర్ఎస్ ఆసుపత్రిలో చనిపోయారు. ఇతని భార్య మీద కూడా దాడి జరిగింది.

బెంగాల్లో జరుగుతున్న దానిని ప్రభుత్వ హింసగా పేర్కొంటూ, దాని మీద దర్యాప్తు జరిపించడానికి ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం ఏర్పాటు చేయాలని ఒక పౌర బృందం రాష్ట్రపతి రామ్ నాథ్ కోవింద్ ను కోరింది. ఆ బృందానికి విశ్రాంత సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి నాయకత్వం వహించాలని కూడా సూచించారు. అందుతున్న నివేదికలను బట్టి ఎన్నికల తరువాత రాష్ట్రంలో 15,000 హింసాత్మక ఘటనలు జరిగాయని కూడా వారు ఆ వినతిపత్రంలో తెలియచేశారు. వందలాది మంది అస్సాం, ఒరిస్సా, చత్తీస్ గఢ్లకు వలస పోయారని పేర్కొన్నారు.

(బెంగాల్‌లో అనిశ్చితి-కారణాలు-పరిష్కారాలు అనే అంశం మీద బీజేపీ జాతీయ అధికార ప్రతినిధి డాక్టర్ సంజయ్ పాత్రా మే 24వ తేదీన నిర్వహించిన వెబినార్‌లో ప్రసంగించారు. ప్రజ్ఞాభారతి ఆధ్వర్యంలో ఈ ఉపన్యాసం ఏర్పాటయింది. మొదట స్వదేశీ జాగరణ్ మంచ్‌లో పనిచేసిన డాక్టర్ పాత్రా 2010లో బీజేపీలో చేరారు. ఆ ఉపన్యాసానికి జాగృతి స్వేచ్ఛానువాదం)

చాపకింద నీరులా రక్తపాతం

బెంగాల్‌లో ఇవాళ్టి పరిణామాలు చాప కింద నీరులా జరిగిపోతున్నాయి. ఎక్కడ చూసినా హింస. రాజకీయ కక్ష సాధింపు. మే 2న ఫలితాలు వెల్లడి కావడంతోనే వీధులలో అలజడి ఆరంభమైపోయింది. ఐదు రాష్ట్రాలలో ఎన్నికలు జరిగాయి. ఫలితాలు వెలువడినాయి. ఒక్క బెంగాల్ మినహా మిగిలిన చోట్ల నజాపుగా, ప్రశాంతంగా అధికార మార్పిడి జరిగింది. వేర్పాటువాదంతో సతమతమవుతున్న అస్సాంలో కూడా ఎలాంటి సమస్య ఎదురుకాలేదు. కానీ బెంగాల్ పరిస్థితి ఘోరం. అక్కడి హింసను వర్ణించడానికి మాటలు చాలవు. ఇది ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో సాగుతున్న హింసాకాండ అన్నది సత్యం. ఇప్పటికీ హింసాత్మక ఘటనలు యధేచ్ఛగా జరిగిపోతూనే ఉన్నాయి. ఈ హింస చుట్టూ ఒక కుట్రపూరిత మౌనం అలుముకుని ఉంది. మీడియా, పాలకులు, రాజకీయ వ్యవస్థలు బద్ధిత్యం పాటిస్తున్నాయి. హఠాత్‌లో ఒక యువతి మీద అత్యాచారం జరిగితే భూమ్యాకాశాలను ఏకం చేస్తూ గగ్గోలు పెట్టారు. రోజుల తరబడి మీడియాలో ఆ అంశాన్ని సుదీర్ఘ సమయం పాటు చర్చకు ఉంచారు. ఒక్క భారత్‌లోనే కాదు, విదేశాలలో కూడా దాని గురించి ప్రచారం చేశారు. అదే బెంగాల్‌కు సంబంధించి వందలాది మంది మీద పాశవిక దాడులు జరిగాయి. ఎన్నికల హింస, ఫలితాలు వెల్లడైన తరువాత ముప్పుమండి బీజేపీ కార్యకర్తలు టీఎంసీ గూండాల చేతిలో చనిపోయారు. వేలల్లో

హింసాత్మక ఘటనలు యధేచ్ఛగా సాగిపోయాయి. వీటి మీద మీరు ఎందుకు స్పందించరని అడిగాను. మళ్లీ వాళ్లకి మన మీదే శంక. మీడియాది ఒకే పంథా- బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాలలో ఏదైనా జరిగితే దాని కోసం రండ్రాన్వేషణ చేయడం.

బెంగాల్‌లో ఇవాళ హిందువులే లక్ష్యంగా సాగుతున్న హింసాకాండకు చాలా నేపథ్యం ఉంది. 1946, 1947 దేశ విభజన సమయంలో ముస్లిం లీగ్ ప్రత్యక్ష చర్యకు పిలుపునిచ్చింది. ఘోరమైన రక్తపాతానికి పాల్పడింది. బెంగాల్ ముస్లిం లీగ్ పాలనలో ఉండేది. ముస్లిం లీగ్ నాయకుడు జిన్నా ప్రత్యక్ష చర్యకు పిలుపునిచ్చాడు. బెంగాల్ పాలకుడు సుబ్రహ్మణ్య దానిని అక్కడ అమలు చేసి చూపించాడు. కలకత్తా, బెంగాల్‌లోని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో హిందువులపై జరిగిన దాడిని చరిత్ర మరచిపోవడం అసాధ్యం. స్వాతంత్ర్యం తెచ్చుకోవడానికి ముందు అక్కడ ముస్లిం లీగ్ ఆధిపత్యం ఉండేది. ఆ సమయంలోను హిందువులే బలయ్యారు. స్వాతంత్ర్యం తెచ్చుకున్న తరువాత కూడా అది హిందువుల పాలిట బలపీఠంగానే ఉంది.

ఇవాళ బెంగాల్ పరిస్థితిని చూస్తే చరిత్ర సిగ్గు పడుతుంది. దేశ స్వాతంత్ర్యానికి, సంస్కరణోద్యమానికి, సాంస్కృతిక రంగానికి, సాహిత్యానికి ఆ భూమి చేసిన సేవ స్మరణీయమైనది. ఒకప్పుడు కలకత్తా ఈ దేశ ఆర్థిక రాజధాని. ఢిల్లీకి ముందు అదే దేశ పాలనా రాజధాని కూడా. రిజర్వు బ్యాంక్ అక్కడే

ఉండేది. ఎందరో మహానుభావులు... రాజా రామోహన్ రాయ్, ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్, రామకృష్ణ పరమహంస, వివేకానందులు, బంకించంద్ర చటర్జీ, రవీంద్రనాథ్ టాగూర్, సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ, బిపిన్ చంద్రపాల్, భాగాజతీన్, రాన్ బిహారీబోస్, సుభాష్ చంద్ర బోస్, సూర్యసేన్... ఎందరో.. ఎందరెందరో మహనీయులు అక్కడ జన్మించినవారే. ఇంకా, మహాత్మా జవహర్లాల్ నెహ్రూ అక్కడి వారే. ఇప్పుడు టీఎంసీ అంతగా ద్వేషిస్తున్న బీజేపీ మూలపురుషులు శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ పుట్టిన నేల కూడా అదే. సంఘ పరివార్‌తో ఆ నేలకు ఉన్న అనుబంధం కూడా గాఢమైనది. సంఘ వ్యవస్థాపకులు పరమ పూజనీయ డాక్టర్ కేశవరామ్ బలీరామ్ హెడ్గేవార్ (డాక్టర్) వైద్య విద్యను అభ్యసించినది కలకత్తా నగరంలోనే. నాడు బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా బెంగాల్ రక్తం చిందించిన అనుశీలన్ సమితి అనే విప్లవ సంస్థలో డాక్టర్ శ్రీయాశీలక సభ్యులు. రెండో సర్ సంఘచాలక్ పరమ పూజనీయ డాక్టర్ మాధవ సదాశివ గోశ్వాలూర్ బెంగాల్‌కే చెందిన అఖండానంద స్వామి శిష్యులు. పాకిస్తాన్ మొదటి న్యాయశాఖ మంత్రి మండల్ కూడా ఇక్కడి వారే.

ఎంత గొప్ప స్రష్టలను అందించిన నేల అది! ఎంత గొప్ప చింతనాపరుల నిలయమది! అలాంటి పరంపర నుంచి బెంగాల్ రాజకీయం ఎక్కడికి ప్రయాణించింది! అసలు బెంగాల్ సామాజిక పరిణామమే ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది. శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ అవిభాజ్య బెంగాల్ కోసం కలగన్నారు. ఇంకా ఎందరో కూడా అదే ఆశించారు. ఎన్‌సి చటర్జీ అనే గొప్ప దేశభక్తుడు శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ రీతిగానే ఆలోచించారు. అవిభాజ్య బెంగాల్ కావాలను కున్నారు. సనాతన ధర్మానికి రక్షణ ఉండాలను కున్నారు. ఎన్‌సి చటర్జీ ఎవరో కాదు, ప్రముఖ సీపీఎం నాయకుడు సోమనాథ్ చటర్జీ తండ్రి. అలాంటి

బెంగాల్‌లో ఇవాళ హిందువులే లక్ష్యంగా సాగుతున్న హింసాకాండకు చాలా నేపథ్యం ఉంది. 1946, 1947 దేశ విభజన సమయంలో ముస్లిం లీగ్ ప్రత్యక్ష చర్యకు పిలుపునిచ్చింది. ఘోరమైన రక్తపాతానికి పాల్పడింది. బెంగాల్ ముస్లిం లీగ్ పాలనలో ఉండేది. ముస్లిం లీగ్ నాయకుడు జిన్నా ప్రత్యక్ష చర్యకు పిలుపునిచ్చాడు. బెంగాల్ పాలకుడు సుబ్రహ్మణ్య దానిని అక్కడ అమలు చేసి చూపించాడు. కలకత్తా, బెంగాల్‌లోని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో హిందువులపై జరిగిన దాడిని చరిత్ర మరచిపోవడం అసాధ్యం.

ప్రజలు ద్రవ్య ప్రభావం నుంచి ఆ సమాజం కమ్యూనిజం వైపు, ఆపై నక్సలిజం వైపు నడవడమే వైచిత్ర్యం. 1905లో బెంగాల్ విభజనను పరిపూర్ణంగా వ్యతిరేకించిన సమాజమిది. కానీ అదే సమాజం 1947లో విభజన వల్ల మౌన ప్రేక్షకపాత్ర వహించింది. కాంగ్రెస్ పాలన, ఆ తరువాత కమ్యూనిస్టులు, ఆపై నక్సల్బరి వల్ల ఒక తరం పూర్తిగా పరంపర నుంచి వైదొలగింది. చారు మజుందార్ పోకడ, 1970 దశకం నాటి హింస భయానకం. ఆ కాలంలోనే అక్కడ హింస వ్యవస్థీకృతమైపోయింది. తనయులను చంపి వారి రక్తం కలిపిన అన్నాన్ని వారి తల్లి చేత తినిపించిన రాక్షసత్వం నక్సలైట్లది. 1982లో కలకత్తాలో జరిగిన ఆనందమార్గీయుల సజీవదహనం సీపీఎం హింసాత్మక ధోరణికి నిదర్శనం. బీజేపీ ఎదుగుతున్న ఈ దశాబ్దంనూర కాలంలో మూడు వందల మంది పార్టీ కార్యకర్తలను ప్రత్యర్థులు చంపారు.

గడచిన డెబ్బయ్యే ఏళ్లగా గతి తప్పిన రాజకీయాలతో అక్కడి పరిస్థితి పూర్తిగా కలుషితమైపోయింది. 1947, 1971 సమయంలో బంగ్లాదేశ్ నుంచి వచ్చిన చొరబాటుదారులను ఈ రాజకీయవేత్తలు ఒక ఓటు బ్యాంకుగా పరిగణించడం కూడా ఈ దుస్థితికి కారణం. బంగ్లాదేశ్ సరిహద్దు ప్రాంతం నదీ పరీవాహక ప్రాంతం కావడం వల్ల, చిన్న చిన్న ద్వీపాలు ఉండడం వల్ల చొరబాట్లను గుర్తించడం కూడా ఒక సమస్యగా మారింది. గడచిన 20 ఏళ్లలో బంగ్లాదేశ్ చొరబాటుదారుల కారణంగా రాష్ట్రంలోని 294 శాసనసభ స్థానాలలో 50 స్థానాల గెలుపు ముస్లింల మీద ఆధారపడే పరిస్థితి వచ్చింది. అంతగా ముస్లింలు అక్కడ సంఖ్యాపరంగా ఆధిక్యం సాధించారు. ఇంకో వంద స్థానాల గెలుపుటములు ముస్లిం చొరబాటు దారుల దయాదాక్షిణ్యాల మీద

ప్రభుత్వం మీద నమ్మకం ఉంచండి!

డాక్టర్ ఉపన్యాసం తరువాత ప్రశ్న జవాబుల కార్యక్రమం సాగింది. రాష్ట్రపతి పాలన విధింపు, రోహింగ్యాల చొరబాటు నిరోధానికి తీసుకున్న చర్యలు, జిహాద్ బాధితులకు న్యాయ సహాయం, అక్కడ శాంతి లేనప్పుడు మనం రాజ్యాంగ బద్ధంగా ఎందుకు వెళ్లాల్సి, దీదీ అంటూ ఇంకా హిందువులు మమతా బెనర్జీని ఎందుకు సంబోధించాలి, సమస్యాత్మక ప్రాంతాలను కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలుగా ఎందుకు మార్చారా? వంటి ప్రశ్నలు వచ్చాయి. ఇంత హింస జరుగుతున్నా బెంగాల్లో 356 అధికరణాన్ని (రాష్ట్రపతి పాలన విధింపు) ఎందుకు విధించడం లేదు అన్న ప్రశ్నకు ఆయన, అన్ని కోణాల నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడానికే ప్రయత్నం చేస్తున్నదని, అలాంటి వివరాలు బహిరంగం చేయడం సాధ్యం కాదని చెప్పారు.

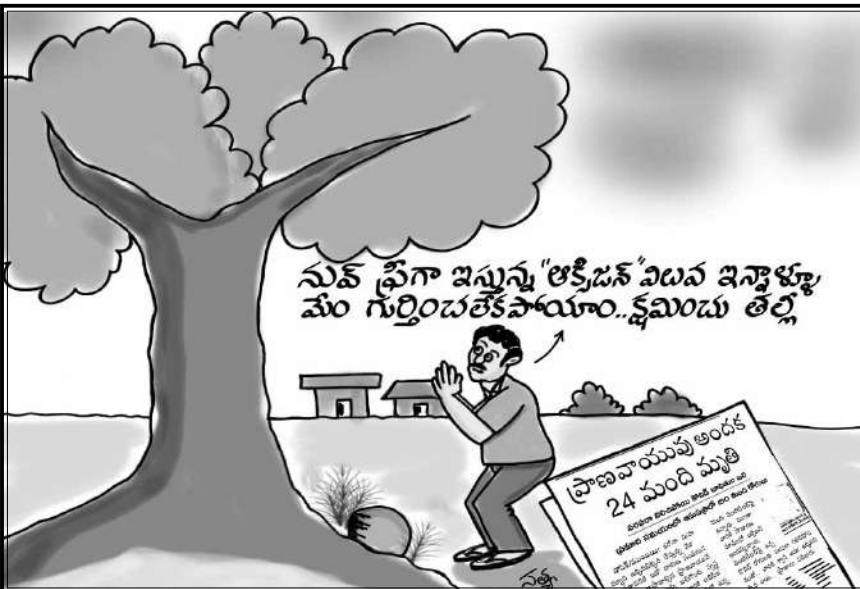
ఇప్పటి వరకు జమ్మకశ్మీర్లో 370 అధికరణం తొలగించామని, రామమందిర నిర్మాణం సాధ్యం చేయగలిగామని, కానీ పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి అడ్డంకులు ఎదురవుతున్నాయని డాక్టర్ పాత్రా చెప్పారు. ఇలాంటి సమస్యలు, ప్రశ్నలు వచ్చినప్పుడు కేవలం చర్చలతో సరిపెట్టకుండా ఎవరికి తోచిన రీతిలో వారు వాటి మీద ప్రజలలో అవగాహన కల్పించే ప్రయత్నం చేయాలని ఆయన కోరారు. అలాగే ప్రభుత్వం ఏమీ చేయడం లేదన్న భావన సరికాదని కూడా చెప్పారు. శ్రద్ధ, సబూరి (సహనం) మనకి ఉండాలని కోరారు. శంకించడం మొదలైతే అది మన నమ్మకాన్ని చంపేస్తుందని కూడా హెచ్చరించారు. సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా ప్రపంచానికి వాస్తవాలు తెలియజేయడం, టీఎంసీ గూండాల చేతిలో దెబ్బ తిన్న కుటుంబాలకు సాయపడడం గురించి కూడా వని చేయాలని కోరారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన బెంగాల్ ఎన్నికల హింసలో మరణించినవారికి శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు.

ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఒకనాటి రాష్ట్ర గవర్నర్ రాజేశ్వర్ వీటి గురించి హెచ్చరించారు కూడా. సరిహద్దు జిల్లాలలో జనాభా సమీకరణలు మారిపోయిన సంగతిని చెప్పారు. మాలదా, ముర్షిదాబాద్, నదియా వంటి నగరాల చుట్టూ ఉన్న గ్రామాలలో జన సమీకరణాలు ఎలా మారి పోయాయో చెప్పారు. కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు, తృణమూల్ కాంగ్రెస్ ఈ చొరబాట్లను అనుమతిస్తూనే, వారి ఆధారంగానే మనుగడ సాగించారు. ఇదొక

చేదువాస్తవం. బంగ్లా రచయిత్రి తస్మీమా నస్రీన్ ను మాత్రం రాష్ట్రంలోకి అనుమతించకపోవడం ఎందుకో అర్థం చేసుకోవాలి.

సరిహద్దున బంగ్లాదేశ్ ఉండడమే కాదు, వ్యూహాత్మకంగా, దేశ భద్రత కారణాలతోను బెంగాల్ ఎంతో కీలకమైనది. బంగ్లాదేశ్ నుంచి నిరంతరాయంగా సాగే చొరబాట్లతో కూడా ముప్పు ఉంది. ఈశాన్య భారతంతో మిగిలిన భారతావనికి సంబంధం తెగగొట్టడానికి చిరకే నెక్ అనే కనుమను నిర్బంధిస్తే చాలుంటూ సీఎఫ్ వ్యతిరేక ఆందోళనలో షర్జిల్ ఇమామ్ షాహిన్ బాగ్ నిరసన శిబిరంలో మాట్లాడిన సంగతి గుర్తుంచుకోవాలి. హిందువులు ఇప్పటికైనా మేల్కొనాలి, ముందుకు సాగాలి.

(డాక్టర్ పాత్రాను పరిచయం చేస్తూ డాక్టర్ టిహచ్ చౌదరి, 1948కి ముందు పశ్చిమ బెంగాల్లో 28 శాతం ముస్లింలు ఉన్నారు, 1951 నాటికి 18 శాతం ఉన్నారు, ఇప్పుడు 35 శాతం ఉన్నారు తెలియజేశారు. అప్పుడు 18 శాతమే ముస్లింలు ఉండడానికి కారణం, తూర్పు బెంగాల్, భారత్ ల మధ్య వలసలు. హిందువుల జనాభా 65 శాతానికి పడిపోవడం, హైందవేతరులంతా మమతా బెనర్జీకి ఓటు వేయడం వలన ఆమె పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిందని ఆయన గుర్తు చేశారు. హిందువులలో ఇలాంటి చీలికల వల్లనే సమాజం నష్టపోతున్నదని ఆయన విచారం వ్యక్తం చేశారు.)

అటు కరోనా... ఇటు ఫంగస్

కొవిడ్ 19 రెండోదశ తన పంజాను అత్యంత క్రూరమైన రీతిలో భారతదేశం మీద విసిరింది. ఆరోగ్య వ్యవస్థను భీతావహం చేసింది. ఆక్సిజన్ కొరత (కొన్ని చోట్ల నిజమైనది, ఇంకొన్ని చోట్ల కృత్రిమం), వ్యాక్సీన్లు అందుబాటులో లేకపోవడం, మొదటిదశ కంటే వేగంగా, ప్రాణాంతకంగా వ్యాపించడం కూడా రెండోదశలో కనిపించాయి. ఈ తీవ్రతతో పాటు మూడు రకాల ఫంగి (ఫంగస్కు బహుళపదనం) కూడా బాధితులను తీవ్రంగా బాధపెట్టి, దేశాన్ని కలవర పెడుతున్నాయి. మొదట బ్లాక్ ఫంగస్ వెలుగులోకి వచ్చింది. కొద్దిరోజులకే వైట్ ఫంగస్ దాడి మొదలైంది. ఇది జరిగిన కొద్దిరోజులకే నేనూ ఉన్నానంటూ ఎల్లో ఫంగస్ కనిపించింది. రెండోదశ తగ్గుముఖం పడుతున్నదని ఊహింపేస్తున్నారేమిటా? ఇప్పుడు ఈ మూడు రకాల ఫంగి ముప్పేట దాడి చేస్తున్నాయి. వీటి మధ్య కొవిడ్ 19 మూడోదశ దాడి అంచనాలు ఎలాగూ ఉన్నాయి. ఈ ఏప్రిల్ మధ్య నుంచి ఫంగస్ల సమాచారం దేశాన్ని కంగారు పెడుతూనే ఉంది. ఈ ఫంగి భయాందోళనల గురించి వైద్యులు చెబుతున్న ఒక్కమాట ఎప్పటికీ గుర్తుంచుకోవాలి. ఫంగస్ మనిషికి కొత్తకాదు. మన చుట్టూ ఉంటాయి. కానీ రోగ నిరోధక శక్తిని కోల్పోతే అవి మనిషి ప్రాణాలు అలవోకగా తీస్తాయి.

కరోనా నుంచి కోలుకున్న తరువాత దాడి చేస్తున్న ఈ ఫంగిని రంగుల పేర్లతో గుర్తించడం సరికాదన్న అభిప్రాయం కూడా ఉంది. 'చాలా రకాల ఫంగస్ సంబంధిత ఇన్ ఫెక్షన్లు ఉన్నాయి. కాండిడా, యాస్పెరిగిలోసిస్, క్రిప్టోకోక్స్, హిస్టోప్లాస్మా, కొకాడియోమైకోసిస్ వంటివి. మ్యూకర్మైకోసిస్, కాండిడా, యాస్పెరిగిలోసిస్లను రోగ నిరోధక శక్తి సడలిపోయిన వారిలో గుర్తిస్తాం' అని ఎయిమ్స్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ రణదీప్ గులేరియా అసలు విషయం చెప్పారు.

బ్లాక్ ఫంగస్ విజృంభించినది ఏప్రిల్లోనే అయినా, ఇది కరోనా రోగుల మీద దాడి చేస్తున్న సంగతిని డిసెంబర్, 2020 లోనే కనుగొన్నారు.

దీని శాస్త్రీయనామం మ్యూకర్మైకోసిస్. మే నెలలోనే ఒక్క మహారాష్ట్రలోనే 2000 మంది దీని బారిన పడ్డారు. వీరిలో కొందరు కంటిచూపును కోల్పోయారు. పదిమంది మరణించారు. మే నెలాఖరుకు దేశంలో ఈ కేసులు పదివేలు నమోదైనాయి. రెండోదశ కరోనాలో ఇదే పెద్ద ఔషధంగా మారింది. ఈ ఫంగస్ ప్రకృతి నుంచే మనకు సంక్రమిస్తుంది. గాయం, కాలిన గాయం వంటి వాటి ద్వారా ఇది శరీరంలోకి ప్రవేశించే అవకాశం ఉంది. దీనిని ప్రధానంగా కొవిడ్ వైద్యం తీసుకున్నవారిలో వైద్యానంతర పరిణామంగా గమనిస్తున్నారు. మధుమేహం అదుపులో లేని, స్టెరాయిడ్స్ ఇవ్వడం వల్ల బాగా రోగ నిరోధక శక్తి సన్నగిల్లడం, దీర్ఘకాలం ఆసుపత్రి లేదా ఐసీయూలో ఉంచడం వంటి కారణాలు రోగిలో బ్లాక్ ఫంగస్ రావడానికి దోహదం చేస్తున్నాయని ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్ వెల్లడించింది. నిజానికి గడచిన డిసెంబర్ మధ్యలో ఢిల్లీలోనే శ్రీగంగారాం ఆసుపత్రి ఈఎన్టీ విభాగంలో బ్లాక్ ఫంగస్ లక్షణాలు ఉన్న 13 మందికి వైద్యం చేశారు. వీరిలో సగం మంది కంటిచూపును కోల్పోయారు. తరువాత అహమ్మదాబాద్, ముంబైలో 44 మంది బ్లాక్ ఫంగస్ రోగులను కనుగొన్నారు. వీరిలో 9 మంది చనిపోయారు కూడా. బ్లాక్ ఫంగస్ ముక్కు, గొంతు, కళ్ల ద్వారా ప్రవేశిస్తుంది. కళ్లలోకి చేరితే అవి వాచి తెరవడం కష్టమవుతుంది. గొంతులో

కూడా ప్రభావవంతంగా ఉంటే గడ్డం వాచిపోతుంది. ఈ లక్షణాలు కనిపిస్తే వైద్యులను సంప్రదించాలి.

బ్లాక్ ఫంగస్ నిజానికి ప్రపంచంతో పాటు భారత్కు కూడా కొత్తేమీ కాదు. అమెరికాకు చెందిన డిసీజ్ కంట్రోల్ అండ్ ప్రీవెన్షన్ (సీడీసీ) వెల్లడించిన వివరాల ప్రకారం మ్యూకర్మైకోసిస్ లేదా బ్లాక్ ఫంగస్ ఒక ఫంగితో లేదా మ్యూకర్మైకోసిటిస్ అనేవాటితో సోకుతుంది. చెడిపోయిన రొట్టెలో, కుళ్లిన పళ్లలో, కూరగాయలలో, కుళ్లిన చెత్తలో మ్యూకర్మైకోసిటిస్ ఉంటుందని మెడ్లైన్షన్ వెల్లడించింది. ముక్కు దిబ్బడ, ముఖం ఒకవైపునే వాచిపోవడం, జ్వరం, తలనొప్పి వంటి లక్షణాలు ఉంటాయి. ఫంగస్ నిర్మూలనకు ఉపయోగించే యాంథోటెరిసిన్ బి, పోసాకాన్జోలె, ఇసావాకాన్జోలె ఇంజక్షన్లు వైద్యులు ఉపయోగిస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు.

మే 13న ఢిల్లీ గంగారామ్ ఆసుపత్రిలోనే వైట్ ఫంగస్ కేసు కనుగొన్నారు. ఈ తరహా కేసు ప్రపంచంలో నమోదు కావడం ఇదే. 48 సంవత్సరాల మహిళా పేగుల భాగమంతా వ్యాపించింది. భరించలేనంత కడుపు నొప్పి, మలబద్ధకం, వాంతులతో బాధపడుతున్న కారణంగా ఆమెను ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. ఈ ఫంగస్ మనిషి మీద ఈ విధంగా పనిచేయడం ఇంతకు ముందు వైద్యులు చూడలేదు. అయితే ఇది ప్రస్తుతం సర్వ సాధారణంగా కనిపిస్తున్నది. అలాగే నయం చేయడానికి వీలైనదేనని

వైద్యులు చెబుతున్నారు. ప్రతి నెల ఐదుగురు ఈ లక్షణాలతో వస్తున్నట్టు జబల్పూర్‌లోని నేతాజీ సుభాష్‌చంద్ర బోస్ వైద్య కళాశాల ఆసుపత్రి అధిపతి డాక్టర్ కవితా సచిదేవ్ చెప్పారు. మట్టి, గడ్డి వంటి వాటి నుంచి ఇది సోకుతుంది కాబట్టి గ్రామీణ ప్రాంతాల వారే దీనికి ఎక్కువగా గురవుతున్నారని వైద్యులు అంటున్నారు.

ఎల్లో ఫంగస్‌ను ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని ఘాజియా బాద్‌లో తొలిసారి కనుగొన్నారు. కరోనాకు వైద్యం చేసిన తరువాత బ్లాక్, వైట్ ఫంగస్‌ల బారిన పడిన రోగిలోనే ఎల్లో ఫంగస్‌ను కూడా కనుగొన్నారు. డాక్టర్ బ్రిజ్ పాల్ త్యాగి (ఈఎన్టీ) ఆసుపత్రిలో ఈ రోగిని కనుగొన్నారు. ఇది శరీరాంతర్భాగంలో వృద్ధి చెందుతుంది కాబట్టి కనుగొనడం కష్టమన్న అభిప్రాయం ఉంది. దీని శాస్త్రీయనామం మ్యూకర్ సెప్టికస్. నిజానికి ఈ ఫంగస్ బల్లలకు తప్పు మనుషులకు రాదు. కొవిడ్ 19 చికిత్సలో వాడే స్టెరాయిడ్స్ వల్ల ఈ ఫంగస్ వస్తున్నదని కొందరు వైద్యులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. కొవిడ్ 19కి ఇస్తున్న చికిత్సతో శరీరంలో రోగనిరోధక శక్తి అసాధారణంగా పడిపోవడం వల్లనే ఈ ఫంగస్ వస్తుందని వీరు

చెబుతున్నారు. మరికొందరు ఈ వాదనతో ఏకీభవించడం లేదు. అనాసక్తత, బరువు తగ్గిపోవడం, ఆకలి మందగించడం ఎల్లో ఫంగస్ సోకినవారిలో కనిపించే సాధారణ లక్షణాలు. వీటిని సకాలంలో గుర్తించక పోతే చీము పట్టడం కూడా జరుగుతుంది. పుళ్లు కూడా ఆలస్యంగా తగ్గుతాయి. కంటి చూపు కోల్పోయే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి సరైన సమయంలో దీనిని గుర్తించగలిగితే వైద్యంతో నయం చేయవచ్చు. పరిశుభ్రత లేమి ఈ ఫంగస్‌కు ఆస్కారమిస్తుంది. దీనికి కూడా యాంథ్రాసిస్ బి ఇంజక్షన్ నివారణగా పలువురు వైద్యులు భావిస్తున్నారు. బ్లాక్ ఫంగస్‌కు కూడా ఇదే ఇంజక్షన్ ఉపయోగిస్తున్నారు.

మనిషి విషయంలో ఫంగస్ ఇటు గొప్ప శ్రేయోభిలాషి, అటు శత్రువు కూడా. దీనినే yeast, mold, lichen, decay, rot, mycelium, agaric అని కూడా పిలుస్తారు. చౌడు భూములలో, మొక్కలలో, జంతువుల పేదలో ఇది పెరుగుతుంది. అలా భూమిలోకి చేరుతుంది. మనిషి రుగ్మతలను నయం చేసేది, ప్రాణం తీయగలిగినది కూడా ఫంగస్. ఒకరకం పుట్టగొడుగులను ఆహారంగా తీసుకుంటారు. ఇంకొన్ని విషపూరితమైనవి. మనం

తీసుకునే ఆహారంలో కూడా ఫంగస్ ఉంటుంది. ఉదాహరణకి బ్రెడ్. ఇందులో ఫంగస్ ఉంటుంది. కానీ ఇది చేసే హాని ఏమాత్రం పరిగణించవలసింది కాదు. నిజానికి అంతటా ఫంగస్ ఉన్నా మనిషికి ప్రమాదం కాదు. మనిషిలో రోగ నిరోధక శక్తి తగ్గినప్పుడే అది బలపడి, ప్రాణాంతక మవుతుంది. ఏదో ఒక రుగ్మత నివారణ కోసం మందులు వాడితే, శరీరంలోని మిగిలిన భాగాలకు ఫంగస్‌తో పోరాడే శక్తి సన్నగిల్లుతుంది. అలా ఫంగల్ ఇన్ ఫెక్షన్‌కు శరీరంలో అవకాశం వస్తుంది. కాబట్టి ఫంగస్ గురించి మనిషికి అంతో ఇంతో పరిజ్ఞానం ఉండాలి. కరోనా వైరస్ సోకడం, దాని నిర్మూలనకు మందులు వాడడం వల్ల కొంత రోగ నిరోధక శక్తి తగ్గుతుంది. అప్పుడు ఫంగస్ మనిషి మీద మరింత శక్తిమంతంగా దాడి చేస్తుందన్న సంగతి గుర్తుంచుకోవాలి. రోగ నిరోధకశక్తి పతనమైనవారు ఫంగస్‌ను గాలి ద్వారా పీలిస్తే నాసికలోని సైనస్‌కు, ఊపిరితిత్తులకు చేరుతుంది. ఫంగస్ అన్న పదానికి బూజు, కుక్క గొడుగు, బెండు మొక్క, క్లోరోఫిల్ లేకుండా సేంద్రియ పదార్థం మీద పెరిగే మొక్క వంటి అర్థాలు కనిపిస్తాయి.

ఆక్సిజన్ 30 దేశాల సమస్య

కరోనా ప్రపంచాన్ని చుట్టేసిన అంటువ్యాధి. మహమ్మారి. ఇందులో భారతదేశం కూడా ఒకటి. కానీ ఈ విషయంలో మన ప్రతిపక్షాలు అంధత్వం ప్రదర్శించాయి. ఇందుకు మంచి ఉదాహరణ మెడికల్ ఆక్సిజన్ కొరత. కొవిడ్ 19 రెండోదశలో ఈ ఆక్సిజన్ కొరత దేశాన్ని కకావికలం చేసింది. సమస్య నిజం. కానీ సమస్య గురించి జరిగిన ప్రచారం అత్యంత నీచమైన పద్ధతిలో సాగింది. ఆక్సిజన్ కొరత తీర్చడానికి కేంద్రం ఏమీ చేయలేదన్న ప్రచారం జరిగింది. కానీ వాస్తవాలు ఏమిటి?

మెడికల్ ఆక్సిజన్ కొరతను ఒక్క భారతదేశమే కాదు, అన్ని విధాలుగా అభివృద్ధి చెందిన వ్యవస్థలుగా పేర్కొంచిన వలు ప్రపంచ దేశాలు కూడా ఎదుర్కొన్నాయి. చిన్న చిన్న దేశాలు కూడా ఉన్నాయి. అలాగే ప్రాణవాయువు కొరత కారణంగా ఆయా దేశాలలో కూడా ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారు తక్కువేమీ కాదు. ఈ సప్లై తగ్గించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏం చేసింది అనే అంశాలను బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేటివ్ జర్నలిజమ్ అనే సంస్థ కొన్ని వాస్తవాలను బయటపెట్టింది. ఆక్సిజన్ కొరతను ఎదుర్కొన్న దేశాలు కనీసం ముప్పయ్యే ఉన్నాయి. ఆ దేశాలు మొన్న మార్చి నెలలో వినియోగించిన ఆక్సిజన్ కంటే ప్రస్తుతం రెట్టింపు ఆక్సిజన్ అవసరమైన స్థితికి

చేరుకున్నాయి. ఫిజి, వియత్నాం, అఫ్ఘానిస్తాన్, కంబోడియా, మంగోలియా, అంగోలా, కిర్గిస్తాన్ వంటి దేశాలు ఆక్సిజన్ కొరత సమస్యతో బాధపడుతున్నాయి. నిజానికి భారతదేశంలో ఈ ఆక్సిజన్‌ను అపారంగా నిల్వ ఉంచే పద్ధతి లేదు. వైద్యానికి సంబంధించి అవసరం కూడా పరిమితం. అయినా కొవిడ్ 19 రెండోదశలో ఈ సమస్య భయానక రూపం దాల్చింది. అప్పటికి కావలసిన స్థాయిలో ఉత్పత్తి లేకపోవడం, ఉన్న ఆక్సిజన్‌ను అయినా సకాలంలో రవాణా, పంపిణీ గావించడం కూడా సమస్యగా మారింది. దీనికి విపక్షాల రాజకీయం తోడ్పడింది. కోర్టుల ద్వారా కేంద్రాన్ని ఇరకాటంలో పెట్టడానికి పెద్ద ప్రయత్నమే చేశాయి. నిజానికి ఈ సమస్యను సకాలంలో

పరిష్కరించడానికి కేంద్రం ఎన్నో చర్యలు తీసుకుంది. అయినా నిండ మోయవలసి వచ్చింది. ఇందుకు కారణం దుష్ప్రచారమే.

ముందే చెప్పుకున్నట్టు మెడికల్ ఆక్సిజన్ కొరత మన దేశంలో కొవిడ్ 19 రెండోదశలోనే

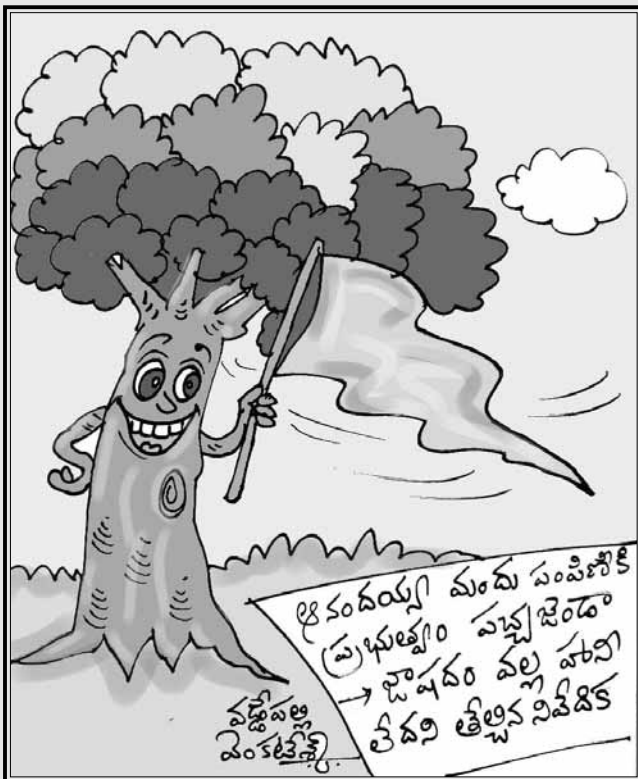
అనుపత్రులకు సంబంధించి ఆక్సిజన్ శ్వాసకు అత్యవసరం. ఒక కొవిడ్ రోగి రెండు వారాలు అనుపత్రులో ఉంటే, రోజుకు 14 నుంచి 43 క్యూబిక్ మీటర్ల ఆక్సిజన్ అవసరం. పరిస్థితి మరి విషమించిన వారికి ఆక్సిజన్ థెరపీ కూడా అవసరం. ఒక అధ్యయనం ప్రకారం కొవిడ్ లక్షణాలతో అనుపత్రులో చేరిన వారిలో నాలుగోవంతు మందికి ఆక్సిజన్ థెరపీ అవసరమైంది. ఈ రోగులలో ఐసీయులో ఉంచి వైద్యం అందించవలసిన వారికి నిరంతరం మెడికల్ ఆక్సిజన్ సరఫరా ఉండాలి. అందుకే ప్రస్తుత పరిస్థితులలో చాలా దేశాలకు ఆక్సిజన్ అవసరం అంతగా పెరిగింది.

అనూహ్యంగా పెరిగింది. కొవిడ్ బారిన పడిన వారికి మాత్రమే అనుకున్నా దేశంలో రోజుకు 15.5 క్యూబిక్ మీటర్ల ఆక్సిజన్ అవసరమైంది. అయితే మార్చి నుంచి మే మాసంలోకి ప్రవేశించేసరికి ఆ అవసరం భయానకంగా పెరిగింది. మే మధ్యలోకి వచ్చే సరికి మార్చి నెల అవసరం కంటే 14 రెట్లు పెరిగింది. మన సమస్యను పరిష్కరించడానికి అమెరికా, ఇంగ్లండ్, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, సింగపూర్, యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ వంటి దేశాలు ముందుకు వచ్చాయి. పెద్ద సంఖ్యలో ఆక్సిజన్ అందచేశాయి. ఆక్సిజన్ కాన్సంటేటర్లు, క్రయోజనిక్ ట్యాంకర్లు పంపించి ఆ సంక్షోభ సమయంలో ఆ దేశాలు ఆదుకున్నాయి.

ఈ భూమ్మీద బతకాలంటే ఆక్సిజన్ అత్యవసరం. పర్యావరణంలో ఈ వాయువు 21 శాతం ఉంది. శుద్ధి చేసిన రూపంలో ఆక్సిజన్ చాలా వ్యవస్థలకు అవసరమే. అందులో పారిశ్రామిక, వైద్య అవసరాలు కూడా ఉన్నాయి. ప్రపంచంలో తయారవుతున్న ద్రవ రూప ఆక్సిజన్లో మెడికల్ అవసరం కోసం తయారయ్యేది ఒక శాతమే. మిగిలిన 99 శాతం పరిశ్రమలలో, గనుల తవ్వకాలలో, పెట్రో కెమికల్స్ కోసం, ఎయిరోనాటిక్స్, వాటర్ ట్రీట్మెంట్ కోసమే వినియోగిస్తారు. ఉక్కు తయారీ, ఇతర లోహాల శుద్ధిలో, రసాయనాల తయారీలో, మందుల తయారీలో, పెట్రోలియం ప్రొసెసింగ్లో, గాజు, సెరామిక్

నాలుగోవంతు మందికి ఆక్సిజన్ థెరపీ అవసరమైంది. ఈ రోగులలో ఐసీయులో ఉంచి వైద్యం అందించవలసిన వారికి నిరంతరం మెడికల్ ఆక్సిజన్ సరఫరా ఉండాలి. అందుకే ప్రస్తుత పరిస్థితులలో చాలా దేశాలకు ఆక్సిజన్ అవసరం అంతగా పెరిగింది. నిపుణుల అధ్యయనం ప్రకారం ఒక దేశం చాలినంతగా ఆక్సిజన్ ఉత్పత్తి చేసుకుంటున్నదీ అంటే, అది రోజుకు 7000 టన్నులు. ఇందులో అధిక భాగం పారిశ్రామిక అవసరాల కోసమే. అయితే పరిస్థితులను బట్టి దీనిని వైద్య అవసరాలకు మళ్లించవచ్చు. అందుకే పారిశ్రామిక అవసరాలకు వినియోగిస్తున్న మొత్తం ఆక్సిజన్ను వైద్య అవసరాలకు మళ్లించమని కొవిడ్ 19 రెండోదశ పరిస్థితిలో కేంద్రం ఆదేశించింది.

తయారీలో ఆక్సిజన్ వినియోగిస్తారు. ఇంకా ప్లాస్టిక్ పరిశ్రమలో, జాబ్ పరిశ్రమలో, వెల్డింగ్లో, ఉక్కు కత్తిరించే ప్రక్రియలో, రాకెట్ ప్రయోగంలో, ఆక్సిజన్ థెరపీలో విమానాలు, జలాంతర్గాములలో కూడా ఆక్సిజన్ వాడకం సర్వసాధారణం.

అనుపత్రులకు సంబంధించి శ్వాసకు అత్యవసరం. ఒక కొవిడ్ రోగి రెండు వారాలు అనుపత్రులో ఉంటే, రోజుకు 14 నుంచి 43 క్యూబిక్ మీటర్ల ఆక్సిజన్ అవసరం. పరిస్థితి మరి విషమించిన వారికి ఆక్సిజన్ థెరపీ కూడా అవసరం. ఒక అధ్యయనం ప్రకారం కొవిడ్ లక్షణాలతో అనుపత్రులో చేరిన వారిలో

మెడికల్ ఆక్సిజన్ను ఈ రీతిలో అసాధారణంగా పెరిగిన అవసరం మేరకు కేంద్రం బహుముఖ వ్యూహం అనుసరించింది. విదేశాల నుంచి కూడా ఆక్సిజన్ దిగుమతి చేసుకుంది. విదేశాలలోని మన దౌత్య కార్యాలయాల ద్వారా ఈ ప్రయత్నం సాగించింది. దిగుమతిలో ఎలాంటి జాప్యం లేకుండా ఉండేందుకు అన్ని రకాల నిబంధనలను సడలించింది. నౌకల ద్వారా సరఫరా చేయడం అంత యోగ్యం కాదు కాబట్టి, ఆక్సిజన్ సరఫరా దారులు ఆక్సిజన్ జనరేటర్లు, ఇండస్ట్రియల్, వ్యక్తిగత కాన్సంటేటర్లు, క్రయోజనిక్ ట్యాంకర్లు పంపడానికి మన దౌత్యవేత్తలు సహకరించారు. ఇక దేశం నుంచి ద్రవ, సిలిండర్ ఆక్సిజన్ ఎగుమతులన్నీ నిషేధించారు. ఇంతలోనే సరిహద్దులలో కూడా కేసులు పెరగడంలో ఆక్సిజన్ అవసరం మరింత తీవ్రమైంది. అయితే ఆక్సిజన్ దిగుమతుల మీద అతిగా ఆధారపడడం శ్రేయస్కరం కాదు కాబట్టి సొంతంగానే ఆక్సిజన్ అధిక ఉత్పత్తికి పూనుకుంది. అదే సమయంలో సరఫరా బాధ్యతను కూడా తీసుకుని సకాలంలో అవసరం తీరే విధంగా చూసింది.

సద్గురువు

నాలుగైదు నెలల పిల్లవాడు. మంచంపై పడుకొని ఉన్నాడు. ఇంకా నిలబడటం, నడవటం రాని వాడు. ప్రక్కనే పడక్కుచ్చీలో నాన్న పుస్తకమేదో చదువుకుంటున్నాడు. ఇంతలో పిల్లవాడు మల మూత్రాలు విడిచాడు. ఆ పొత్తిగుడ్డ లోనే గుండ్రంగా పొర్లాడాడు. బోర్లా, వెల్లకిలా పడ్డాడు. ముక్కు మొహమూ ఏకం చేసుకున్నాడు. బురదలో చేప పిల్లలా తప తప కొట్టుకున్నాడు. చివరికి తన మురికి తనే భరించలేక కెప్పుమని ఏడుపు లంకించుకున్నాడు. పిల్లవాడి ఏడుపు విని నాన్న దగ్గరి కొచ్చాడు. వాడు చేతులు పైకెత్తి ఎత్తుకోమన్నట్లుగా తండ్రి వైపు చూస్తూ క్యారు క్యారు మన్నాడు. మల మూత్రాలు ఒళ్లంతా పూసుకుని దుర్గంధ భరితంగా ఉన్న కొడుకుని నాన్న చూశాడు. గానీ ఎత్తు కోలేదు.

అంతలో పిల్లాడి ఏడుపు విని అమ్మ కూడా పరిగెత్తు కొచ్చింది.

“ఏమోయ్! వాడు చూడు! ఎలా ఉన్నాడో!? ఒంటి

నిండా పూసుకున్నాడు!” అన్నట్లుగా చూసాడు నాన్న! అమ్మని చూసి మరింత గట్టిగా ఏడుస్తూ చేతులు చాపాడు పిల్లవాడు. అమ్మ నాన్నలా దూరంగా ఉండి పోలేదు. ఒక్క ఉదుటున వచ్చి ఎత్తుకుంది. స్నానాల గదికి తీసికెళ్లి పీటేసుకు కూర్చుంది. చీర కుచ్చిట్లు మోకాళ్లకి పైకి లాక్కుని, పిల్లాణ్ణి కాళ్ల పైనేసుకుంది. నీళ్లూ, సున్ని పిండి వేసి.. చేపని రుద్దినట్టు రుద్ది కడిగింది. పొడి తువ్వలు పెట్టి ఒళ్లంతా తుడిచింది.

పరిమళాలు విరజిమ్మే గంధపు పొడులేవో రాసింది. బొట్టూ, కాటుకా పెట్టింది. ఉతికిన బట్టలు తొడిగింది. బుగ్గన కాసంత దిట్టి చుక్క పెట్టి, ఎత్తి ముద్దులాడింది. పిల్లవాడు ఏడుపు ఆపి కిల కిల నవ్వుతుండగా తెచ్చి నాన్న చేతికిచ్చింది.

చదువుతున్న పుస్తకం అవతల పెట్టి, కొడుకు నెత్తుకుని నాన్న “నా తండ్రి! నా బంగారు కొండే!..” అంటూ.. ముద్దులాడాడు. పిల్లవాడు పరమా నందంలో మునిగిపోయాడు.

భగవంతుడు నాన్న లాంటి వాడు! మనం మురికిగా ఉంటే ఎత్తుకోడు, దగ్గరకి రాదు, రానివ్వడు. సద్గురువు అమ్మ లాంటి వాడు. మన దోషత్రయాన్ని మల విక్షేప ఆవరణలు దూషించడు. మన ఈషణ త్రయాన్ని చూసి ఈసడించడు. మన అహంకారాన్ని

చూసి అసహించుకోడు. ఓపికగా మన చిత్తాన్ని శుద్ధి చేసి మన అహంకారాన్ని అణచివేసి, వాసనల్ని వదలగొట్టి ఈషణ, ఈర్ష్యాసూయల్ని దాటించి నిర్మల, విశుద్ధుల్ని చేసి భగవంతునికి ప్రీతిపాత్రుల మయ్యేట్లుగా చేస్తాడు.

ఎందుకంటే తారతమ్య సాంద్రత సమం కానిదే ఒక పదార్థం మరో పదార్థంలో కలసిపోదంటుంది భౌతిక శాస్త్రం.

బ్రహ్మమెంత నిర్దోషమో అంత నిర్మలమైతే తప్ప బ్రహ్మన్వరూపులం కాలేమంటూంది గీత!

ఎవరెంతగా అన్నా, ఎవరెంతగా విన్నా, ఎంత చదివినా, ఎన్ని శాస్త్రాలు అధ్యయనం చేసినా, సద్గురువుని ఆశ్రయించటం తప్పనిసరి అంటారు అనుభవజ్ఞులు.

రామబంటుగా శివుడు

కదంబ మొక్కను రుద్రాక్షాంబ అని అంటారు. దీని శాస్త్రీయ నామం ఆంథోసిఫాలస్ చినెన్సిస్. ఇది ఆకురాల్చుదు. ఎప్పటికీ ఆకుపచ్చగా ఉంటుంది. నీడను బాగా ఇస్తుంది. అడవులలో ఎక్కువగా పెరుగుతుంది. దీని పూలు గుండ్రంగా ఉంటాయి. దీని పుష్పాల నుంచి అత్తర్లు కూడా తయారు చేస్తుంటారు. దీని కలపను బొమ్మల తయారీకి ఉపయోగిస్తారు. ఈ మొక్క పెరిగేందుకు ఓ మోస్తరు నీరే సరిపోతుంది.

ఈ కదంబవృక్షానికి పురాణాల్లో రెండు రకాల

పేర్లు ఉన్నాయి. ఉత్తరభారతంలో దీన్ని కృష్ణవృక్షమనీ, దక్షిణభారతంలో పార్వతీవృక్షమనీ అంటారు. రాధాకృష్ణుల ముచ్చటలు ఈ వృక్షం నీడలోనే జరిగాయంటారు. అందుకే కృష్ణవృక్షం అంటారని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. దక్షిణాదిలో అమ్మవారిని ‘కదంబవనవాసిని’ అంటూ స్తుతిస్తారు. అందుకే దీనికి పార్వతీవృక్షమని కూడా పేరు. మీనాక్షి ఆలయం ఉన్న ప్రాంతమే కదంబవనం. సాక్షాత్తు పార్వతీ స్వరూపం ఈ వృక్షం. గార్డబాసురుడు అనే రాక్షసుడు పరమేశ్వరుని గురించి తపస్సు చేసి భూమిమీద, మనుషులతో, జంతువులతో మరణంలేకుండా ఉండాలని వరం కోరాడు. శివయ్య తథాస్తు అన్నాడు. గార్డబుడు వరగర్వంతో దేవలోకం చేరి ఇంద్రున్ని తరిమికొట్టాడు. దీంతో దేవేంద్రుడు విష్ణుమూర్తిని శరణుకోరి ఆయనను వెంటతీసుకుని పరమేశ్వరుని వద్దకు చేరాడు.

గార్డబాసురుని చంపమని మహావిష్ణువు శివుని కోరాడు. అయితే తానే అతనికి వరమిచ్చిన విషయం ముక్కుంటి తెలియజేశాడు. ఆ సమయంలో విష్ణువు సరదాగా ‘నువ్వు గార్డబాసురుని చంపితే నేను దాసుడిగా ఉంటానంటాడు. దానికి శివుడు నువ్వు

గనుక గార్డబాసురుని చంపినట్లైతే నేనే దాసుడిగా మారతానని దానికి మరో మాట కలుపుతాడు. వెంటనే మోహినీ అవతారం దాల్చి, దక్షిణాన ఉన్న గార్డబాసురుని రాజ్యానికి సమీపంలోని వనానికి చేరాడు విష్ణుమూర్తి. అదే సమయంలో విష్ణువుకి సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో పార్వతీదేవి ఆ వనానికే అందమైన కన్యరూపంలో వస్తుంది. అమ్మవారి అందానికి ముగ్ధులైన రాక్షసులు ఆమె దగ్గరకు చేరారు. మరోవైపు మోహినీ అవతారంలో ఉన్న విష్ణుమూర్తికి ఆకర్షితుడై గార్డబాసురుడు వెంటపడతాడు. దీంతో ఆ రాక్షసుణ్ణి ఆకాశంలోకి ఎగరేసి.. తోడేలు రూపంలోకి మారి సంహరించాడు. (ముఖం తోడేలు.. మొండెం మనిషి రూపంలో ఉండి) పరమేశ్వరుని వరానికి భంగం కలగకుండా చంపాడు. అలా సంహరిస్తున్న తరుణంలో అమ్మవారు కదంబ వృక్షంగా మారి అగ్నిజ్వాలలతో రాక్షసులందరిని సంహరిస్తుంది. దీంతో గార్డబాసురుని సంహారం జరిగిపోయింది. అయితే సరదాగా అన్న మాట మాటే కాబట్టి రామావతారంలో హను మంతుడిగా మారి రామ బంటుగా సేవలు అందించాడు శివుడు.

ప్రైవేట్ దోపిడీపై చర్యలేవి?

రాష్ట్రంలో కరోనా నిర్ధారణ పరీక్షలు ప్రజలకు చుక్కలు చూపిస్తున్నాయి. టెస్టుల్లో కోత విధించడంతో ప్రతిరోజూ అనేకమంది పరీక్షల కోసం వచ్చి వెనక్కి వెళ్లిపోతున్నారు. కిట్ల కొరత సాకుతో అతి తక్కువ మందికే టెస్టులు చేస్తున్నారు. అందులోనూ పైరవీ ఉన్నట్లు కేసులు చేస్తున్నారన్న ఆరోపణలున్నాయి. దీంతో టెస్టుల కోసం వచ్చినవారు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కరోనా లక్షణాలు ఉన్నవాళ్లకే టెస్టులు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈ క్రమంలో హాస్పిటల్లకు ర్యాపిడ్ యాంటిజెన్ కిట్ల సరఫరాలో కోత విధించింది. రెండు నెలల క్రితం దాకా ఒక్కో జిల్లాలో సగటున 2 వేల నుంచి 3 వేల టెస్టులు నిర్వహించేవాళ్లు. కానీ, కొద్దిరోజులుగా వెయ్యి మందికి కూడా పరీక్షలు చేయడం లేదు. జిల్లా ఆసుపత్రులకు 100, పీహెచ్సీలకు 50లోపే కిట్లు కేటాయిస్తున్నారు.

నిజానికి వైరస్ ప్రాథమిక దశలో ఉన్నప్పుడే గుర్తించగలిగితే ప్రాణాపాయం నుంచి బయట పడొచ్చని ప్రభుత్వం ప్రచారం చేస్తోంది. దీంతో, కరోనా అనుమానితులు పరీక్షలు చేయించుకొనేందుకు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, అర్బన్, క్లస్టర్ హెల్త్ సెంటర్లు, జిల్లా ఆసుపత్రుల వద్ద బారులు తీరుతున్నారు. జలుబు, దగ్గు లక్షణాలు కనిపిస్తే చాలు.. కరోనా అయి ఉంటుందేమో అని జనం

అనుమానిస్తున్నారు. పరీక్ష కేంద్రాలకు క్యూలు కడుతున్నారు. అయితే, అవసరాల మేరకు టెస్టింగ్ కిట్లు అందుబాటులో లేకపోవడంతో ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఒక్కో సెంటర్ దగ్గర తెల్లవారుజామున 5 గంటల నుంచే క్యూలైన్లలో నిల్చుంటున్నారు. తమ వంతు వచ్చేసరికి చేతులెత్తేస్తుండటంతో కొన్ని సెంటర్లలో జనం సిబ్బందితో వాగ్వాదాలకు దిగుతున్న సంఘటనలూ చోటు చేసుకుంటున్నాయి.

రెండోదశ కరోనా విలయతాండవం చేస్తున్న సమయంలో కొవిడ్ నిర్ధారణ పరీక్షల సంఖ్య తగ్గించడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. సర్కారు ఆసుపత్రులు, హెల్త్ సెంటర్లలో అవసరమైనన్ని పరీక్షలు చేయకపోవడంతో.. చాలామంది తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ప్రైవేటు ఆసుపత్రులను ఆశ్రయించాల్సి వస్తోంది. ప్రధానంగా కరోనా లక్షణాలు ఉన్నవాళ్లు, లక్షణాలు తీవ్రస్థాయిలో ఉన్నవాళ్లు ప్రైవేటుగా పరీక్షలు చేయించుకోవడం అనివార్యమవుతోంది. దీంతో, ఆర్థికంగానూ నష్టపోవాల్సి వస్తోంది. కరోనా సోకిందేమో అన్న భయాన్ని ప్రైవేట్ ల్యాబ్లు సొమ్ము చేసుకుంటున్నాయి. ప్రధానంగా అవసరం లేకున్నా హెచ్ఆర్ సీటీ స్కాన్లు చేస్తుండటం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. పైగా స్కానింగ్ రేట్లును రెండు మూడు రెట్లు పెంచేశారు.

ప్రైవేటు ఆసుపత్రులు, టెస్టింగ్ సెంటర్లలో ఫీజులు భారీగా వసూలు చేస్తున్నా ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదన్న విమర్శలు వస్తున్నాయి. ర్యాపిడ్ యాంటిజెన్ టెస్టుకు వెయ్యి రూపాయలు,

ఆర్టిపీసీఆర్ పరీక్షకు 2000 రూపాయల దాకా కొన్ని లాబ్స్ వసూలు చేస్తున్నాయి. కొందరు వైద్యులైతే.. హెచ్ఆర్ సీటీ స్కానింగ్ చేయాలని కూడా సలహాలు ఇస్తున్నారు. తమకు కొవిడ్ ఉందో లేదో స్పష్టత వస్తుందన్న ఆశతో జనం డబ్బులు ఎంతైనా ఖర్చు పెట్టి పరీక్షలు చేయించుకుంటున్నారు. కొన్ని డయాగ్నోస్టిక్ కేంద్రాలలో అయితే వైద్యుడి సలహా లేకుండానే సీటీస్కాన్లు చేస్తున్నారు. ఏడాది క్రితం వరకు 4 వేల రూపాయలు ఉన్న హెచ్ఆర్ సీటీ స్కాన్ కు ఇప్పుడు ఏకంగా 8 వేల నుంచి 12 వేల రూపాయల వరకు వసూలు చేస్తున్నారు. కరోనా భయంతో వస్తున్న పేషెంట్లను ఇలా పీల్చి పిప్పి చేస్తుండటంతో మధ్య తరగతి ప్రజలు, ముఖ్యంగా పేదలు ఆర్థికంగా కుంగిపోతున్నారు.

వాస్తవానికి హెచ్ఆర్ సీటీ స్కాన్ అందరికీ అవసరం లేదంటున్నారు నిపుణులు. తీవ్ర లక్షణాలు ఉండి, మందులు వాడినప్పటికీ వైరస్ ప్రభావం తగ్గకుండా రోజురోజుకీ సమస్య ఎక్కువవుతున్న వారికి మాత్రమే హెచ్ఆర్ సీటీ అవసరం. అలాంటి వారిలో చెస్ట్ ఎక్స్ రేతో పాటు.. డీ డైమర్ వంటి కొన్నిరకాల రక్త పరీక్షలు, హెచ్ఆర్ సీటీ చేయటం ద్వారా వైరస్ తీవ్రతను గుర్తించి ప్రాణాపాయం లేకుండా కాపాడవచ్చు. స్వల్ప లక్షణాలు, లక్షణాలులేని వారికి యాంటిజెన్, ఆర్టిపీసీఆర్ పరీక్షల్లోనే వైరస్ నిర్ధారణ అవుతున్న తరుణంలో హెచ్ఆర్ సీటీ వంటి పరీక్షలు చేయించుకోవటం వృథా ఖర్చు అంటున్నారు వైద్య నిపుణులు. కరోనా లక్షణాలు ఉన్న వాళ్లందరూ

హెచ్ఆర్ సీటీ కోసం క్యూలు కట్టి అనవసరంగా జేబులు గుల్ల చేసుకోవద్దని చెబుతున్నారు.

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా నెలకొన్న ఈ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో కరోనాను కట్టడి చేయడంలోనే కాదు, ప్రైవేట్ దండాను నియంత్రించడంలోనూ తెలంగాణ ప్రభుత్వం విఫలమయిందన్న విమర్శలు వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో తగినన్ని వసతులు అందు బాటులో లేవు. మరోవైపు ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల్లో అధిక ఫీజుల వసూళ్లను సర్కారు కట్టడి చేయలేక పోతోంది. పేరుకే టాస్క్ ఫోర్స్ కమిటీ వేసినా.. సమస్యల పరిష్కారానికి చర్యలు శూన్యమన్న వాదనలు బలంగా వినిపిస్తున్నాయి. కరోనా కనికరం లేకుండా ప్రజల ప్రాణాలు తీస్తుంటే.. ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల దండా ఈ పరిస్థితులకు మరింత ఆజ్యం పోస్తుందన్న విమర్శలు సర్వత్రా వ్యక్తమవుతున్నాయి. ప్రైవేటు, కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులు వైద్యాన్ని పూర్తిస్థాయి వ్యాపారంగా మార్చినప్పటికీ ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదనే ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. కరోనా మొదటి దశలోనూ, ఇప్పుడు రెండో దశలోనూ లక్షల రూపాయలు దండుకుంటున్నా.. వాళ్లపై చర్యలు తీసుకోవడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైందంటున్నారు. ఇప్పటివరకు ఒకటి రెండు ఆసుపత్రులకు మాత్రమే నోటీసులు ఇచ్చి చేతులు దులుపుకున్న ప్రభుత్వం.. ఏడాదికాలంగా ఒక్క ఆసుపత్రిపైనా చర్యలు తీసుకున్న పాపాన పోలేదు. కరోనా పరిస్థితులను పర్యవేక్షించాల్సిన టాస్క్ ఫోర్స్ కమిటీ సైతం లక్షల రూపాయలు వసూలు చేస్తున్న ప్రైవేటు ఆసుపత్రులపై చర్యలు తీసుకోవడంలో విఫలమయింది.

మొదటిదశలో ఆసుపత్రుల దోపిడీపై కొందరు కోర్టును ఆశ్రయించగా.. న్యాయస్థానం ఆదేశాల మేరకు ప్రభుత్వం కరోనా చికిత్స కోసం ప్రైవేట్ ఆసుపత్రులు వసూలు చేయాల్సిన ఫీజులపై స్టాబ్

విధానాన్ని రూపొందించింది. కానీ, ఏ ఒక్క ఆసుపత్రి కూడా ఆ నిబంధనలను అమలు చేయలేదు. ఇక, సెకండ్ వేవ్ లో అలాంటి విధానమేదీ రూపొందించ లేదు. అంతేకాదు, కనీసం ప్రైవేట్, కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ లో ఉన్న బెడ్ల వివరాలు కూడా సర్కార్ వద్ద ఉండటం లేదు. దాంతో బెడ్లను బ్లాక్ చేసి డబ్బులు ఎక్కువ ఇచ్చిన వారికి మాత్రమే చికిత్స అందిస్తున్నాయి కార్పొరేట్ ఆసుపత్రుల యాజమాన్యాలు. దీంతో, వైద్యం కోసం వచ్చి హాస్పిటల్స్ చుట్టూ తిరిగి బెడ్లు దొరకక రోగులు చనిపోయే పరిస్థితి నెలకొంది. మరోవైపు.. ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల హెల్త్ కార్డులు, జర్నలిస్ట్ హెల్త్ కార్డులు, ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీల మెడికల్ బీమాలను ప్రైవేటు ఆసుపత్రులు లెక్కలోకి తీసుకోవడం లేదు.

ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన టాస్క్ ఫోర్స్ కమిటీ కరోనాకి వినియోగించే మందులు, మందుల సరఫరా, లభ్యతపై మాత్రమే దృష్టి సారిస్తోందని చెబుతున్నారు. రెమిడిసివర్ ఇంజక్షన్ల కొరత, బెడ్ల కొరత, ఆక్సిజన్ కొరత సృష్టించేది కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులే. కానీ, టాస్క్ ఫోర్స్ కమిటీ వాటిపై ఎలాంటి నియంత్రణ చర్యలు తీసుకోకుండా రివ్యూలకు మాత్రమే పరిమితం అవుతోంది. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ఆక్సిజన్ కొరత పట్టిపీడిస్తోంది. ప్రైవేట్ ఆసుపత్రుల్లో బెడ్లు దొరకడం లేదు. కానీ ప్రభుత్వం ఆ సమస్యను తీర్చే చర్యలు చేపట్టడం లేదు. కరోనాను ఆరోగ్యశీలో చేరుస్తామని సీఎం కేసీఆర్ హామీ ఇచ్చి నెలలు గడుస్తున్నా.. ఇప్పటివరకు అమలు కావడంలేదు.

రాష్ట్రంలో నెలకొన్న వైద్య పరిస్థితులపై ఇటీవల హైకోర్టులో విచారణ జరిగింది. ఆ సమయంలో ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల దోపిడీపై హైకోర్టు సీరియస్ అయింది. మొదటి ఫేస్ లో ప్రైవేట్ హాస్పిటల్ చార్జీలపై ఫిర్యాదులకు ముగ్గురు ఐఎన్ఎల్తో కూడిన టాస్క్ ఫోర్స్ కమిటీ వేశారు. కానీ, ఇప్పుడు ఇంత తీవ్రత ఉన్నా ఆ కమిటీ ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదని పిటిషన్ వాదనలు వినిపించగా, గతంలో మాదిరే ప్రైవేట్ హాస్పిటల్ చార్జీలపై టాస్క్ ఫోర్స్ కమిటీ చర్యలు తీసుకోవాలని హైకోర్టు ఆదేశాలు ఇచ్చింది. కొవిడ్ ఆస్పత్రులలో బెడ్స్ సామర్థ్యంపై ప్రభుత్వ వెబ్ సైట్ లో ఒక సంఖ్య, క్షేత్ర స్థాయిలో మరో సంఖ్య ఉంటుందని న్యాయస్థానం అభిప్రాయ పడింది. వాదనలు ముగిసిన తరువాత ప్రభుత్వానికి హైకోర్టు పలు సూచనలు కూడా చేసింది.

ఇదిలా ఉంటే, రాష్ట్రంలో బ్లాక్ ఫంగస్ కేసులు కూడా కలకలం సృష్టిస్తున్నాయి. రానున్న రోజుల్లో ఈ కేసుల తీవ్రత మరింత పెరిగే అవకాశం ఉందని వైద్యులు హెచ్చరిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో బ్లాక్ ఫంగస్ నోడల్ కేంద్రాన్ని

ఏర్పాటు చేసింది ప్రభుత్వం. ఆ కేసుల చికిత్స కోసం కోఠి ఈఎన్టీ ఆస్పత్రిని నోడల్ కేంద్రంగా ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీచేసింది. అయితే, బ్లాక్ ఫంగస్ బారిన పడి.. కొవిడ్ పాజిటివ్ గా ఉన్న వారికి మాత్రం గాంధీలో చికిత్స అందించనున్నట్లు పేర్కొంది. ఇక ఫంగస్ సోకిన వారికి కంటి సమస్యలు తలెత్తితే సరోజిని దేవి ఆసుపత్రి వైద్యుల సహకారం తీసుకోవాలని నోడల్ కేంద్రం అధికారులకు సూచించింది. ఈ మేరకు గాంధీ, సరోజినిదేవి, కోఠి ఈఎన్టీ ఆస్పత్రుల సూపరిండెంట్లు సమన్వయంతో పని చేయాలని ఆదేశాల్లో పేర్కొంది.

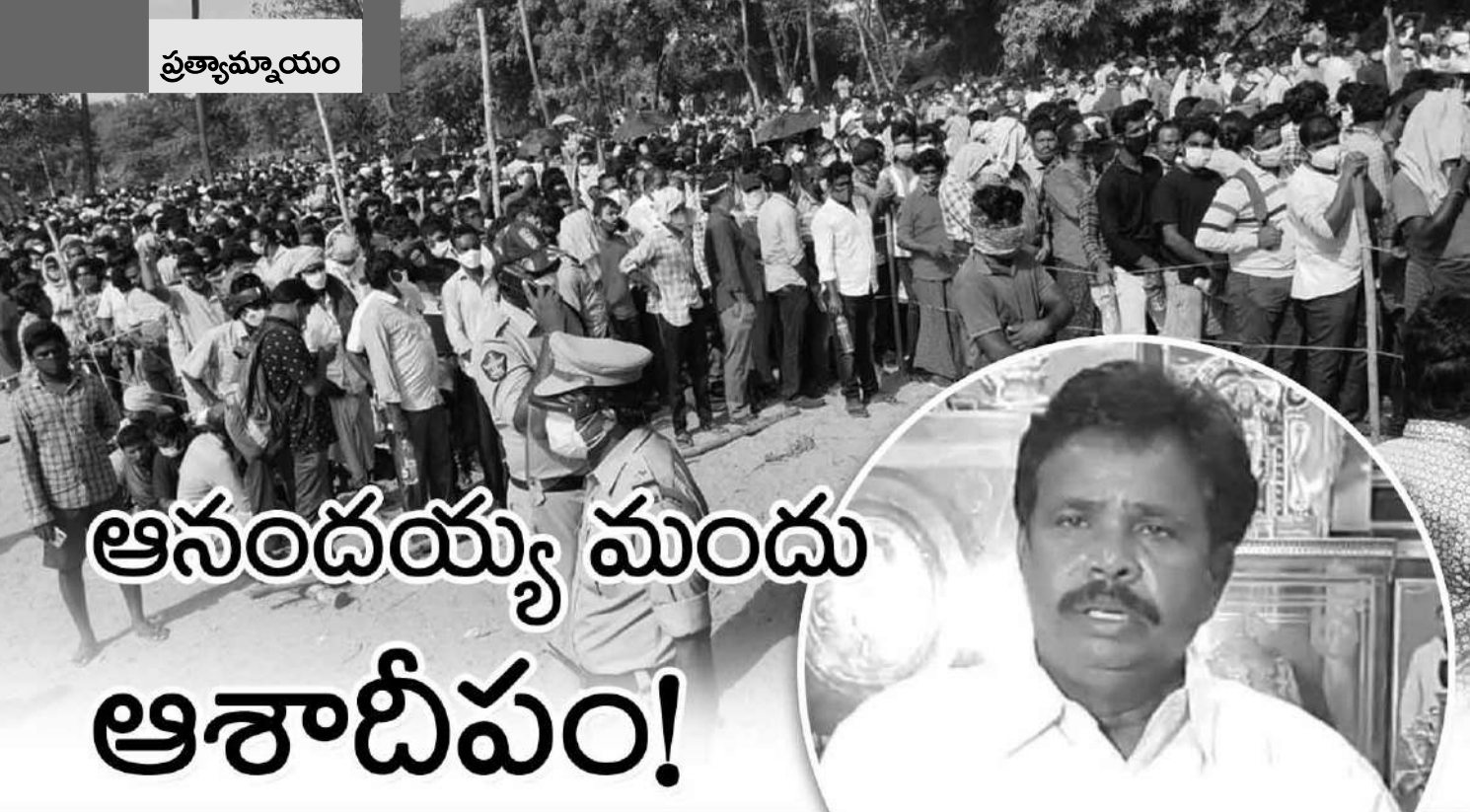
అయితే.. ప్రభుత్వం ఇప్పటినుంచే బ్లాక్ ఫంగస్ ఇన్ఫెక్షన్ చికిత్సలో వాడే యాంటిఫంగల్ ఇంజక్షన్లను సమకూర్చుకోవాలని లేకుంటే పరిస్థితి చేజారే అవకాశం ఉంటుందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో నమోదైన కేసులకు సరిపడా ఇంజక్షన్లు లేకపోవడం వాస్తవ పరిస్థితికి అద్దం పడుతోంది.

ప్రస్తుతం బ్లాక్ ఫంగస్ కు చికిత్స అందిస్తున్న ఏ హాస్పిటల్ లోనూ అవసరానికి సరిపడా యాంటి ఫంగల్ ఇంజక్షన్లు అందుబాటులో లేవు. బ్లాక్ ఫంగస్ సోకిన వారికి 2 నుంచి 6 వారాల చికిత్స అవసరం. ఎంత తొందరగా చికిత్స మొదలు పెడితే అంత మంచిది. లేదంటే.. క్రమంగా కంటిచూపును కోల్పోయే ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. ప్రాణాంతకం అవుతుంది. రోగి పరిస్థితిని బట్టి.. రోజుకు 2 నుంచి 4 డోసుల యాంథోటెరిసిన్-బి ఇంజక్షన్ అవసరం అవుతుంది. రోజూ ఈ కోర్టును కొనసాగించాల్సిందే. అంటే, 2 నుంచి 6 వారాల చికిత్సలో ఈ యాంటి-ఫంగల్ ఇంజక్షన్ దే అత్యంత కీలక పాత్ర. ఈ ప్రకారం.. రెండు వారాల చికిత్సకైనా ఒక రోగికి కనీసం 28 యాంథోటెరిసిన్-బి ఇంజక్షన్లు అవసరమంటున్నారు నిపుణులు.

కొవిడ్ చికిత్సలో అత్యంత కీలకంగా భావించే రెమెడిసివిర్ కొరతను ఎదుర్కొన్న రోగుల కుటుంబ సభ్యులు.. కరోనా గండం నుంచి గట్టెక్కాక.. యాంథోటెరిసిన్-బి ఇంజక్షన్ల కోసం కష్టాలు పడుతున్నారు. లక్షలు పెట్టి కరోనా నుంచి బయటపడ్డా.. బ్లాక్ ఫంగస్ నుంచి బయటపడేందుకు నానా కష్టాలు పడుతున్నారు. యాంటి-ఫంగల్ ఇంజక్షన్లకు డిమాండ్ పెరగడం. అందుకు తగ్గట్టుగా ఉత్పత్తి, సరఫరా లేకపోవడంతో వాటి ధరలు అమాంతం పెరిగి పోయాయి. కరోనాకు ముందు రూ. 3 వేల 500 నుంచి 7 వేల 500 రూపాయలకు లభించే యాంథోటెరిసిన్-బి.. ఇప్పుడు 30 వేల రూపాయలు పెట్టినా దొరకడం లేదు. దాంతోపాటు.. యాంటి-ఫంగల్ చికిత్సలో ఉపయోగపడే మరో కీలక ఇంజక్షన్ పోసకొనాజోల్ కూడా తీవ్ర కొరత నెలకొంది.

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

ఆనందయ్య మండు ఆశాదీపం!

ప్రజలందరూ కరోనా రెండో దశతో సతమతమవుతున్న వేళ ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని నెల్లూరు జిల్లా కృష్ణపట్నానికి చెందిన ఆయుర్వేద వైద్యుడు ఆనందయ్య తయారుచేసిన మండు అందరికీ ఆశాకిరణంలా కనిపిస్తోంది. అనుమతుల పేరుతో ఎన్ని అవాంతరాలు ఎదురవుతున్నా ప్రజల్లో ఆనందయ్య వైద్యం పట్ల రోజురోజుకీ నమ్మకం, ఆదరణ పెరుగుతూనే ఉన్నాయి.

ప్రజలకు ఏమీ తెలీదని, కేవలం మాయలకు, మంత్రాలకు, చిట్కా మందులకు వారు ఆకర్షితులవుతారని.. తామే వారిని జ్ఞానశిఖరాల వైపుకు నడిపించే మేధావులమని భావించే కొందరు ఆనందయ్య వైద్యం నిరర్థకమైనదని, దానివల్ల ఎన్నో దుష్పరిణామాలు సంభవిస్తాయని నమ్మించడానికి శతవిధాల ప్రయత్నిస్తూనే ఉన్నారు. ఇందులో కొన్ని మీడియా సంస్థలు ప్రధాన భూమికను పోషిస్తున్నాయి. ఉచితంగా లభించే ఆనందయ్య వైద్యంతో స్వస్థత పొందిన వందలాది మంది ఒకవైపు రుజువుగా నిలువగా.. లక్షలు ఖర్చు చేసినా అల్లోపతి వైద్యంతో సాంత్వన పొందలేక ప్రాణాలు కోల్పోతున్నవారు మరోవైపు కనిపిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో సాధారణ ప్రజానీకం ఆనందయ్య మందును అపరసంజీవనిలా భావించే పరిస్థితి ఉత్పన్నమైంది.

అబద్ధపు ప్రచారాలు

ఆనందయ్య వైద్యంతో స్వస్థత పొందిన కొందరు మరేదైనా కారణం వల్ల అస్వస్థతకు గురైతే.. ఆనందయ్య వైద్యం వికటించిందంటూ కొందరు రాద్ధాంతం చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో కొన్ని మీడియా సంస్థలు చాలా మందున్నాయి.

మృత్యువాకిట నిలిచిన తనకు ఆనందయ్య మండు అమృతంలా పనిచేసి పునర్జన్మను ఇచ్చిందని బహిరంగంగా ప్రకటించిన విశ్రాంత ఉపాధ్యాయుడు కోటయ్య స్వల్ప అస్వస్థతకు గురయ్యాడు (మరేదైనా కారణం కావచ్చు). పక్కనే ఉన్న టౌన్ లోని ఆసుపత్రికి వెళ్లాడు. అయితే ఆనందయ్య మండు వికటించి నందునే కోటయ్య మృతి చెందాడంటూ కొన్ని మీడియా సంస్థలు అబద్ధపు ప్రచారానికి పూను కున్నాయి. నిజానిజాలు తెలుసుకోకుండా మీడియా సంస్థలు ఇలాంటివి ప్రచారం చేయడం సరికాదు.

ప్రజలు మాత్రం ఇలాంటి దుష్ప్రచారాన్ని, దుష్ప్రయత్నాన్ని గుడ్డిగా నమ్మే పరిస్థితుల్లో లేరు. ఎందుకంటే వారి కళ్ల ముందే లెక్కలేనన్ని ఉదాహరణలు కనిపిస్తున్నాయి. ఆనందయ్య మందుతో కరోనాను జయించినవారు చాలా మంది ఉన్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలో కొంతమంది వ్యక్తులతో మాట్లాడు తూంటే తమ బంధువులలోనో, సన్నిహితులలోనో, ఇతర పరిచయస్తులలోనో ఎవరో ఒకరు ఆనందయ్య మండు ద్వారా పూర్తి స్వస్థత పొందినట్లుగా వారు చెబుతున్నారు. మాజీ మంత్రి సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి సమక్షంలోనే దాదాపు అపస్మారక స్థితిలో ఉన్న

ఒక యువకుడి కంట్లో ఆనందయ్య మండు వేసిన నిమిషాల వ్యవధిలోనే ఆ యువకుడు లేచి కూర్చున్నాడు. ఇది ఆయన మండు పనితనానికి ఒక ఉదాహరణ మాత్రమే. ఇలాంటి సంఘటనలు ఇంకా అనేకం ఉన్నాయి.

గత సంవత్సర కాలంగా ఆనందయ్య తన వైద్యం ద్వారా ఎందరో కరోనా రోగులను ఆరోగ్యవంతులుగా చేశారు. తాను ఈ మండు తయారీ చెన్నై సమీపంలోని రెడ్ హిల్స్ వద్ద గల డాక్టర్ వివేకానంద సహకారంతో చేస్తున్నట్లుగా చెప్పారు. ఆనందయ్య కుటుంబానికి ఈ ఆయుర్వేద వైద్యం వంశ పారంపర్యంగా వస్తున్నది. గత 30 ఏళ్లుగా ఆయన ఎన్నో రకాల రోగాలకు ఉచితంగా చికిత్స అందిస్తున్నారు. ఈ ఏడాది శ్రీరామనవమి నుంచి ఇప్పటివరకు సుమారుగా 50 వేల మంది కరోనా రోగులకు మాస్కు కూడా ధరించకుండా కరోనా మందును అందించినట్లుగా చెప్పారు ఆనందయ్య. తాను కానీ, ఇతర కుటుంబ సభ్యులు కానీ ఎవరూ కరోనా బారినపడలేదు. తన మండు బాగా పనిచేస్తున్నదనడానికి ఆనందయ్య తనకు తానే ప్రబల సాక్ష్యంగా నిలిచారు. అంతేకాదు, వారి గ్రామంలో

కూడా ఎవరూ ఇప్పటివరకూ తీవ్రమైన కరోనా లక్షణాలతో ఆసుపత్రి పాలు కాలేదు. ఆ గ్రామంలో ఇప్పటివరకు ఒక్క కరోనా మరణం కూడా సంభవించ లేదంటే నమ్మకతప్పదు. ఈ ఔషధాన్ని ఆనందయ్య మొదటినుంచీ ఉచితంగానే పంపిణీ చేస్తున్నారు. ఔత్సాహిక దాతల నుంచి కూడా ధనరూపంలో కాకుండా ఔషధ తయారీకి అవసరమైన వస్తువులను మాత్రమే స్వీకరిస్తారు. అవకాశం దొరికితే రోగుల నుంచి లక్షలు గుంజే ఆసుపత్రులున్న ఈ రోజులలో లక్షలాదిమంది విశ్వాసాన్ని, ఆదరణను చూరగొన్న ఆనందయ్య తన మందును ఉచితంగా పంపిణీ చేయడం ఎంతో గొప్ప విషయం.

ఆనందయ్య ఆంగ్ల అక్షరాలు P, L, F, K, I అనే పేర్లతో మందు ఇస్తున్నారు. వీటిలో P- కరోనా రాకుండా నిరోధించే ప్రివెంటివ్ మెడిసిన్. L- ఆకలి మందగించిన వారికి ఇచ్చే మందు. F- జ్వర (ఫీవర్) పీడితుల కోసం. K- కిడ్నీ సమస్యలతో బాధపడే వారి కోసం. I- తీవ్రమైన కరోనా లక్షణాలు కలిగినవారికి కంట్రీ వేసే మందు. ఆనందయ్య

చేసుకోవడానికి అనుమతించారు.

మరొక వైపు ఆనందయ్యను పోలీసులు నిర్బంధించారని, ఆయన పోలీసుల పటిష్ట భద్రత మధ్య ఉన్నారని పేర్కొంటూ ప్రచారంలోకి వచ్చిన కొన్ని వార్తలను ప్రభుత్వ వర్గాలు నిర్వహించి ఖండిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ అనుమతులు వచ్చాకే తాను మందును తయారుచేయాలనే ఆలోచనలో ఆనందయ్య ఉన్నట్లుగా విశ్వసనీయ వర్గాల సమాచారం. ప్రభుత్వ అనుమతులు వచ్చిన తర్వాత తాను రోజుకు లక్ష మందికి సరిపడా మందు తయారు చేయగలనని ఆయన స్వయంగా ప్రకటించారు.

ఆనందయ్య మందు వలన వందలాది మంది రోగులకు ఉపశమనం కలుగుతున్న సంగతిని, దాని తయారీకి, పంపిణీకి అనేక అడ్డంకులు ఎదురవుతున్న సంగతిని తెలుసుకున్న స్థానిక ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు ఆనందయ్య మందు వాడిన అనేకమంది రోగులను నేరుగా కలిసి వారి అనుభవాలను తెలుసుకున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంత ప్రచార ప్రముఖ బయ్యోవాసు నేతృత్వంలోని బృందం కృష్ణపట్నం గ్రామంలోని

సమావేశంలో పాల్గొన్న వైద్యులందరూ ఆనందయ్య మందు అద్భుతంగా పని చేస్తున్నదని, సత్ఫలితాల నిస్తుందని పేర్కొనడమే కాదు, దాని శాస్త్రీయతపై కూడా సంతృప్తిని వ్యక్తంచేశారు. మందు తయారీ, పనితీరుపై తాము స్పష్టమైన నివేదికను రూపొంది స్తామని కూడా వారు పేర్కొన్నారు. ఆనందయ్య మందుతో స్పష్టత పొందిన కరోనా బాధితుల నుంచి ఫీడ్ బ్యాక్ తీసుకొని దానిని క్రమపద్ధతిలో పొందు పరచాలనే ఉద్దేశంతో విజ్ఞాన భారతి గూగుల్ ఫారంను ప్రారంభించి దానిని విస్తృతంగా ప్రజల్లోకి తీసుకెళుతోంది. ఎలాంటి ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా ప్రజలకు ఉచితంగా తన సేవలను అందిస్తున్న ఆనందయ్య మందుకు త్వరితగతిన అనుమతులు ఇప్పించవలసిందిగా భారత ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్య నాయుడు ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖను కోరిన విషయం తెలిసిందే.

ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ఆనందయ్య మందు తయారీ, పంపిణీకి ఎదురవుతున్న అడ్డంకులపై ప్రజలలో తీవ్ర ఆవేదన, నిరసన వ్యక్తమవుతోంది. ఎవరు ఎన్ని

ఆనందయ్య మందు వలన వందలాది మంది రోగులకు ఉపశమనం కలుగుతున్న సంగతిని, దాని తయారీకి, పంపిణీకి అనేక అడ్డంకులు ఎదురవుతున్న సంగతిని తెలుసుకున్న స్థానిక ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు ఆనందయ్య మందు వాడిన అనేకమంది రోగులను నేరుగా కలిసి వారి అనుభవాలను తెలుసుకున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంత ప్రచార ప్రముఖ బయ్యోవాసు నేతృత్వంలోని బృందం కృష్ణపట్నం గ్రామంలోని ఆనందయ్య ఔషధ తయారీ కేంద్రాన్ని పరిశీలించింది. ఆనందయ్యతో మాట్లాడి వివరాలు తెలుసుకుని మందు తయారీ, పంపిణీకి తాము అన్నివిధాలుగా సహకరిస్తామని తెలిపింది.

మందులు వాడిన కొవిడ్ బాధితులను కూలంకషంగా పరిశీలించగా.. వారందరూ మందు వాడిన మూడు రోజుల తర్వాత నెగిటివ్ రిపోర్ట్ పొందుతున్నారు. వెంటిలేటర్లపై ఉన్నవారు కూడా కోలుకున్న ఘటనలు ఎన్నో ఉన్నాయి.

ఐసిఎంఆర్ ఈ మందు తయారీ, పనితీరులను పరిశీలించే వరకూ తయారీ, వితరణను ఆపవలసిందిగా అధికారులు ఆదేశించిన విషయం తెలిసిందే. ఆయుష్ పరిశీలన బృందం ఆనందయ్య మందును ఆయుర్వేద ఔషధంగా పరిగణించలేమని, నాటుమందుగా మాత్రమే పరిగణిస్తామని తెలిపింది. అలాగే ఈ మందు వలన ఎలాంటి దుష్ప్రభావాలు లేవని, ఇది సహజసిద్ధమైన వనమూలికలతో తయారవుతున్న మందు కాబట్టి నిరభ్యంతరంగా వాడవచ్చని పేర్కొనడం గమనార్హం. అయితే ఇంకా ఐసిఎంఆర్ పరిశీలన జరగవలసి ఉంది. ఆనందయ్య మందు తయారీని, పనితీరును పరిశీలించిన టీటీడీ ఆయుర్వేద వైద్య బృందం తమ ఆయుర్వేద ఔషధ తయారీ కేంద్రంలో ఈ మందును తయారు

ఆనందయ్య ఔషధ తయారీ కేంద్రాన్ని పరిశీలించింది. ఆనందయ్యతో మాట్లాడి వివరాలు తెలుసుకుని మందు తయారీ, పంపిణీకి తాము అన్నివిధాలుగా సహకరిస్తామని తెలిపింది. ఈ విషయం ప్రసార మాధ్యమాలలో విస్తృతంగా ప్రచారం కావడంతో ప్రభుత్వం కూడా వెంటనే స్పందించి ఆనందయ్య స్వగ్రామమైన కృష్ణపట్నానికి పరిశీలకుల బృందాన్ని పంపింది.

ఆనందయ్యకు చిరపరిచితుడు, మందు పనితీరును స్వయంగా పరిశీలించి రూఢీ పరచుకున్న స్థానిక (సర్వేపల్లి నియోజకవర్గం) ఎమ్మెల్యే కాకాణి గోవర్ధన్ రెడ్డి కూడా ఆనందయ్యకు అండగా నిలిచేందుకు ముందుకు వచ్చారు. కానీ తన అద్భుత ఆవిష్కరణతో అందరివాడూగూ మారిపోయిన ఆనందయ్యను తమ పార్టీ కార్యకర్తగా ఎమ్మెల్యే గోవర్ధన్ రెడ్డి పరిచయం చేయడం, వైసీపీ కార్యాలయంలో డ్రెస్ మిట్ పెట్టడం పలు విమర్శలకు కారణమైంది.

విజ్ఞాన భారతి ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్రంలోని పలువురు ఆయుర్వేద వైద్యులతో నిర్వహించిన ఆన్లైన్

విచారణలు చేసినా, ఎన్ని పరీక్షలు నిర్వహించినా ఆ మందు పని చేస్తున్నదనడానికి ప్రజల అనుభవాలే ప్రబల సాక్ష్యం. ఎన్నో సాక్ష్యాధారాలు కళ్లముందు కనిపిస్తూ ఉన్నా ఇంకా మందు పనితీరుపై సందేహాలు వెలువరిస్తున్న మీడియా, మేధావులమని చెప్పుకునే కొందరి తీరు చూస్తుంటే.. వారి వెనక మెడికల్ మాఫియా ఉన్నదనే సందేహాలు కూడా లేకపోలేదు. వారికి ప్రజాసంక్షేమం కంటే మెడికల్ మాఫియా విదిల్చే చిల్లరే ముఖ్యమని తెలుస్తున్నది.

ఆఖరికి కంట్రీ వేసే మందు మినహా ఇతర మందులు ఆనందయ్య ఇచ్చుకోవచ్చునని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మే 31న అనుమతి ఇచ్చింది. ఆయన మందుకోసం ఎదురు చూస్తున్న లక్షలాది మందికి ఇది శుభవార్తే. అయితే ఐదు రోజుల తరువాతే మందు లభిస్తుంది. అలాగే పంపిణీదారుల సూచనల మేరకు, కరోనా నిబంధనలు పాటిస్తూనే మందు తీసుకోవచ్చు. ఎవరూ కృష్ణపట్నం రానక్కరలేదని కూడా వారు సూచిస్తున్నారు. ఆన్లైన్ ద్వారా సంప్రదించి మందు పొందవచ్చు.

మనిషి జీవితంలో నాలుగు దశలు. బాల్య, కౌమార, యౌవన, వార్ధక్యాలు. ప్రతి స్థితిలోనూ ఆశలు శతకోటి. నిమిషాలు, రోజులు, వారాలు, నెలలు, సంవత్సరాలు అన్నీ గిరిగిరా చరచరా సాగుతూనే ఉంటాయి. అయినా నిండు నూరేళ్ళూ చల్లగా ఉండాలంటుంది వైద్యం. వెయ్యేళ్ళూ హాయిగా వర్తిల్లాలంటుంది భారతీయం. ఉన్నన్నాళ్ళూ వ్యాధులకూ, బాధలకూ దూరంగా జీవనయానం చేయాలన్నదే అంతరార్థం. అందరూ కోరేది శతవసంతాల ఆయురారోగ్యమైనా, ఆ ప్రాణి పత్రం నేలరాలకుండా కాపుచేసేదెవరు? దేహదీపం అరిపోకుండా రెండు చేతులూ అడ్డుపెట్టి కాపాడే ప్రాణ బంధవుడెవరు? చిగురుటాకు అంచున ఊగినలాడే నీటి జంతువును రెప్పలార్పకుండా చూస్తూండే ఆశాజ్యోతి ఎవరు? ఇంకెవరు - వైద్యుడు / వైద్యురాలే. అందుకే వైద్యం దైవమైంది. వైద్యుడు నారాయణుడయ్యాడు. అదే వృత్తి సర్వకాల సర్వావస్థల్లోనూ ప్రాణ నారాయణంగా మారింది. డాక్టర్ సౌమ్యనాథన్ మాత్రం 'మమ్మల్ని దైవసమానం చేయకండి, పరిపూర్ణ మానవతకు మారుపేరుగానే చూడండి' అంటారు వినవుంగా. మాటలతో పాటు ఆమె చేతల్లో కనిపించేదంతా నిబద్ధత. ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థ కీలక శాస్త్రవేత్తగా విధులు నిర్వహిస్తున్న ఆ భారతీయ సంతతి వనిత ప్రస్తుత విపత్కర కోవిడ్ స్థితిగతుల మధ్య అందిస్తున్న భరోసా ఎందరెందరికో ఆశాదీపిక.

నవజీవన సంజీవని

సౌమ్యనాథన్ కుటుంబ, సామాజిక నేపథ్యం ఎంతైనా ఘనతరం. పశ్చిమూర్తి తర్వాత రెండేళ్లు గడిచినా, ఇప్పటికీ ఆమె ఉత్సాహపూరిత. మే నెలలో జన్మ దినోత్సవం చేసుకున్న తాను, ఆ రోజునా వైద్య - పరిశోధనా సంబంధ కృషిలోనే నిమగ్నమయ్యారు. ఇంత అంకితభావం ఎవరి నుంచి పొందారని పత్రికా రచయితలు అడిగితే, 'అంత పెద్ద మాట ఎందుకండీ? రోజు మాదిరే ఆ రోజునా నా పనుల్లో నేనున్నాను. మా వైద్యులవరికీ ప్రత్యేకించి ఉత్సవాలంటూ ఉండవు. వ్యాధి బాధితులు ఎంతో కొంత ఉపశమనానికి చేరువైనప్పుడు వారి పెదవిపై కదలాడే చిన్నపాటి నవ్వే మాకు సంజీవని' అని బదులిచ్చారామె. గుండెలోతుల నుంచి వచ్చిన నిజాయితీ అనేందుకు ఇంతకన్నా రుజువేముంది? కరోనా రక్కసి వికృత సర్పనతో ఇవాళ రెపరెప లాడుతున్న ప్రాణదీపాలెన్నెన్నో. గంపెదాశలు నింపుకొన్న కళ్ళన్నీ చూపు సారిస్తున్న ఒకేవైపు ఉన్నదల్లా దాక్టర్. అంతటా మృత్యువు కోరలు చాచిన విలయవేళ సకల సమస్త సంరక్షకులూ వారే.

అత్యంత ప్రతిష్టాకర విశ్వ ప్రాముఖ్య సంస్థలో ఆమెది ప్రధానపాత్ర. దాదాపు ఏడాదిన్నరగా కొవిడ్-19 సంబంధిత ప్రాజెక్టు పనిని వినుగూ విరామం లేకుండా నిర్వహిస్తున్నారు. ఆలోచనలో సంయమనం, ఆచరణలో సమన్వయం ఇంతగా పెంపొందడానికి మూలకారకాలు తల్లిదండ్రులే.

తండ్రి - భారత హరిత విప్లవ పితా మహాడిగా పేరొందిన ఎం.ఎన్. స్వామినాథన్. తల్లి - దేశవ్యాప్త విఖ్యాతి అందుకున్న విద్యారంగ శాస్త్రవేత్త మీనా స్వామినాథన్. సౌమ్య స్వస్థలం తమిళనాట కుంభకోణం; విద్యాభ్యాస ప్రాంతం ఆర్మీడ్ ఫోర్సెస్ మెడికల్ సైన్సెస్. ఇద్దరు తోబుట్టువులూ (మధుర, నిత్య) బోధకరంగ ప్రముఖులే.

సౌమ్య చదివింది వైద్యశాస్త్రమైనా; పరిశోధనలు ఆ తదుపరి క్రమంలో క్షయ, ఎయిడ్స్ లపై కొనసాగాయి. వైద్యురాలు - పరిశోధకురాలుగానే కాక నిర్వాహకురాలుగానూ మరింత ఎదగాలన్న కోరికలు ఫలించి ఆమెను అప్పట్లోనే డిప్యూటీ డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ ప్రోగ్రామ్స్ స్థాయికి చేర్చాయి. దేశంలోనే కాక యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ వంటి విదేశాల్లోనూ పరిశోధన నిర్వహణలు చేపట్టారు. దాదాపు రెండున్నర సంవత్సరాల పర్యంతం ప్రపంచ ప్రఖ్యాత సంస్థల సైన్సెస్ ప్రోగ్రామ్స్ లో తలమునకలయ్యారు. తన ప్రతిభా ప్రస్థానం మరింతో ముందుకు సాగి, భారత వైద్య పరిశోధనా మండలి డైరెక్టర్ జనరల్ గా వెలిగారు. మనదేశ ఆరోగ్య మంత్రిత్వశాఖలో సంబంధిత విభాగ కార్యదర్శిగా వ్యవహరించారు. డబ్ల్యూ.హెచ్.ఓ. పక్షాన 2019 మార్చిలో కొవిడ్ నివారణ శాస్త్రచర్చల భాగస్వామి అయ్యారు.

డాక్టర్ సౌమ్య స్వామినాథన్

యూరోపియన్ కమిషన్ ఇదే మే నెలలో ఏర్పాటుచేసిన ఆరోగ్య అంతర్జాతీయ శిఖరాగ్ర సదస్సులో అత్యున్నతస్థాయి సైంటిఫిక్ ప్యానెల్ ప్రధానపాత్ర వహించింది. అదే బృంద ముఖ్య ప్రతినిధిగా సౌమ్య స్వామినాథన్ జరిపిన చర్చలు, చేపట్టిన చర్చలు బహువిధాల ప్రశంసలందుకున్నాయి. ఏ వ్యాధి నివారణనా మూడు దశల్లో జరగాలన్నది తన మూల సిద్ధాంతం. అవి స్థానిక, జాతీయ, అంతర్జాతీయ ఏకోన్ముఖంగా కొనసాగాలంటారు.

ఎవరైనా ఒకరి జననం ఎప్పుడూ అంటే సమాధానమంటూ ఉంటుంది. మరణం గురించి మటుకు ఎవరినుంచీ ఏ బదులూ ఉండదు. మిసిమి వయస్సుయినా ముదిమి ప్రాయమైనా అందరికీ ఉండేదొక్కటే - జీవితేచ్ఛ. దానికి తగినట్లు వైద్య విజ్ఞానశాస్త్ర చలవతో నడుపాయాలెన్నో మూలమూలలకీ విస్తరించా యంటున్నాం. మరి అంతటి విస్తృతి సకాలంలో అక్కరకొస్తోందా అన్నదే ప్రశ్న. ఆకాశాన్ని తాకే భవనాలు, సువిశాల ప్రదేశాల్లోని ప్రయోగశాలలు, కోట్ల సంఖ్యలోని జెషధ ఉత్పత్తులు... వైద్యరంగ పురోగమనమంటే ఇవేవీ

కావంటారు సౌమ్య. వ్యాధి నిర్ధారణ సవ్యంగా లేనప్పుడు నివారణ అసాధ్యమే నంటారు. 'వైద్యం వ్యాపారమవుతోంది' అనడాన్ని లేశమైనా భరించలేనని, చికిత్స పేరుతో ఆర్థనను ఏమాత్రమూ సహించబోనని తెగేసి చెబుతుంటారు. ఈ సందర్భంలోనే వ్యాక్సీన్ ఇంటింటికీ చేరితే తప్ప కరోనా అంతరించదని, రానున్న ఆరు నెలల కాలమే మానవాళికి కీలకమని ప్రకటించారామె.

నిబంధనల ధిక్కరణ వద్దు

జాతీయస్థాయిని వైద్య దినోత్సవం వచ్చే జూలై ఒకటినే రానే వస్తుంది. ఆ రోజునే ఎందుకంటే, పశ్చిమబెంగాల్ మునుపటి ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ రాయ్ సేవలకు గుర్తుగా ఈ దినోత్సవం జరుపుకుంటున్నాం. ప్రాణాలకు తెగించి మరీ కరోనా చికిత్స సేవలందిస్తున్న 'వైద్యులారా వందనం! ఈ పోరాటరంగంలో ముందు వరసన నిలిచిన మీ అందరికీ విజయాభివాదం' అంటూ అఖిల భారతావనీ కీర్తిస్తోంది. ఆర్తుల ప్రాణరక్షణే లక్ష్యంగా బరిలోకి దూకిన వైద్య సిబ్బందిలో ఎందరు తమ ప్రాణాలనే పణంగా పెట్టారో మనం చూస్తూనే ఉన్నాం. ఇందులో నా దేశం, నా రాష్ట్రం, నా జిల్లా, నా ఊరు అంటూ ఏదీ ఉండదు. హృదయంలో పాలవెల్లిలా, కుటుంబ జీవితంలో కల్పవల్లిలా సాగుతూనే ఉంది వైద్యసేవ, సహాయం. వ్యాధి నియంత్రణకి వ్యాక్సీన్ ఒక్కటే ఏకైక సాధనమన్న సౌమ్య స్వామినాథన్ - అధ్యయనాలు, ప్రయోగాత్మక పరిశీలనలు ముమ్మరంగా సాగుతున్నాయంటున్నారు. వైరస్ సోకినవారికి వైద్యం తీరు, అది (క్రిమి ప్రభావం) విస్తరిస్తున్న రీతి, సూదిమందు పొందిన వారందరి స్థితిపైన సమగ్ర అధ్యయనం విస్తృతమైంది.

ఆ వైరస్ ఏమిటి, ఎటువంటిది, తర్వాతి

సంక్రమణలేమిటి అనే వాటికంటే; వ్యాక్సీన్ తో సహా అన్ని రకాల ముందు జాగ్రత్తలనూ అమలు చేయడమే ప్రభుత్వాల విధి. మాస్కుధారణ, శానిటైజర్ల వాడకం, వ్యాధి సంక్రమించకుండా దూరం పాటించడం... ఇవే ఊరు వాడా ప్రజల కర్తవ్యాలు. కారణాలేవైనా ఇప్పటికీ చాలాచోట్ల అతిక్రమణ పరిపాటి అయింది. ముక్కుకు గుడ్డ కట్టుకోవడం అనవసరంగా భావించే తెంపరితనం ప్రబలింది. శానిటైజర్లు సరేసరి - వాటిని కొననివారు కొందరు, కొన్నా మూలన పడేసి ఇష్టానుసారం సంచరించేవారు మరికొందరు. జరిమానాలు విధిస్తామన్నా, జైలుశిక్షలు వడేలా చేస్తామన్నా సుతరామూ పట్టించుకోని నేరపూరిత నిర్లక్ష్యం వ్యక్తులతో పాటు కొన్ని ప్రాంతాలలో కూడా వివరీతంగా తాండవీస్తుంది. ఇంటిని దాటి బయటికొస్తే ప్రాణానికి భద్రత ఉండదని ఎందరు ఎంతగా, ఎంతోకాలంగా మొత్తుకుంటున్నా 'ఏడాపెడా ఏం చేసినా అడిగిదెవడ్రా నా ఇష్టం - చెడా మడా చెలరెగినా చెప్పేదెవడ్రా నా ఇష్టం' అన్నట్లు చాలామంది నడిరోడ్డున పశుసంచారాన్ని తలపిస్తున్నారు. నిబంధనలు ఉన్నది ధిక్కరించడానికే అనేలా వాడుకలూ, వేడుకల పేరిట వైరస్ వ్యాప్తి కారకాలవుతున్నారు. వీటన్నింటినీ వైద్యులు సౌమ్య ముందు ఉంచినప్పుడు ఏమని ప్రతిస్పందించారో తెలుసా? 'చావు బతుకుల క్లిష్టత పట్టి పీడిస్తోంది. అంతకు రెట్టింపు స్థాయిలో కొందరి మూఢత్వం ఉన్న ఆశనంతా పీల్చి పిప్పి చేస్తోంది. 'ఏది ఏమైతే మాకేం' అనుకునేవాళ్లు ఏ పద్ధతి పాటించరు. ఔషధాన్ని సైతం ఖాతరు చేయరు. ఎంత శాసించినా తోసిరాజుని సరికొత్త సమస్యలకు తెర లేపుతుంటారు. ఆ తరహా వ్యక్తులకు అనుభవమైతే తప్ప ఏదీ తెలిసిరాదు!' ఇంతటి చురకలూ హెచ్చరికలూ జమిలిగా పడితేనే

జంధ్యాల శీరీతబాబు

వైద్యరంగం అతిస్పన్న ప్రయోజనం నెరవేరుతుందేమో! సేవాప్రవీణ... ఆదర్శప్రాయ

ఎప్పటికప్పుడు 'వాతావరణం' మారుతోంది. బాధిత ప్రజల్లో భయనందేహాలు పెచ్చు పెరుగుతున్నాయి. ఏ తరహా వైద్యవిధానం మేలు కలిగిస్తుందన్న చర్చపచ్చర్లు సరేసరి. వాస్తవిక పరిస్థితులు, క్షేత్రస్థాయి మార్పుచేర్పుల ఆధారంగా ఐక్యరాజ్యసమితి అనుబంధ ఆరోగ్యసంస్థ తరచుగా మార్గదర్శకాలిస్తోంది. వీటన్నిటికీ అనుభవాలే ప్రాతిపదికలు. ఈ సూత్రాల్లో ప్రధానమైనది. తగని సమయంలో సరిపడని ఔషధాన్ని వాడకుండా ఉండటం! కొన్ని రకాల మందులు వైద్య పరిశోధనల సందర్భంలో తప్ప, వ్యాధి నివారణకు ఉపయోగ పడవని శాస్త్రవేత్తలు ఈ మధ్యనే తేల్చిచెప్పడం తెలిసిందే.

ప్రాదేశిక, పరిస్థితులకు అనువైన ఔషధాలనే వాడాలన్నది అనలు సారాంశం. ఈ కృషి ముందువెనకల డాక్టర్ సౌమ్యపాత్ర, ప్రాధాన్యత ఫెలోషిప్ పురస్కారం సాధించిన నిపుణ. ఆమె జాతీయ, అంతర్జాతీయ విద్యావైజ్ఞానిక నదస్సుల్లో పరిశోధన పత్రాలు వెలువరించిన ప్రవీణురాలు. తమిళనాడు శాస్త్ర - సాంకేతిక విభాగం ద్వారా వివిధ పురస్కృతుల స్వీకర్త. శాస్త్రజ్ఞురాలిగా, వైద్యసేవా తత్పరగా, పరిశోధనారంగ ప్రసిద్ధిగా చిరకాల యశస్సు గడించినవారు. మేధకు నానార్కాలు (పరిణతి, కుశలత, వివేచన వంటివి) ఉన్నట్లే, డాక్టర్ సౌమ్య స్వామినాథన్ లో బహుముఖ ప్రజ్ఞలున్నాయి. అత్యద్భుత శక్తి యుక్తులున్న మానవ మస్తిష్కం శాస్త్ర పరిజ్ఞాన ప్రపంచంలోకి ప్రవేశిక. ఆ ప్రవేశమే నిందుదనాన్ని సంతరించుకున్నప్పుడు... ధారణ, సృజన, విశ్లేషణలు వెల్లివిరుస్తుంటాయి. వలు ఆవిష్కరణకు మూలాధారాలు అవే. ఆమె మాదిరి శాస్త్ర పరిశోధకులు, వాటిని సమాజ ఆరోగ్యానికి జతకూర్చేవారు బహు అరుదుగా ఉంటుంటారు. నిండైన రూపుతో, కళాకాంతుల సమ్మిళితంతో భారతీయతకు ప్రతిరూపమై భాసిస్తున్న ఆమె పేరుకు తగినట్లే సౌమ్యురాలు. తల్లిదండ్రుల విద్యావికాస వారసురాలిగా, వ్యధార్థులకు స్పష్టత చేకూర్చే వైద్య నిపుణురాలుగా ఆదర్శనీయ వనితామణి సౌమ్యస్వామినాథన్.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సీతారావుడు నాతో చెప్పింది
యథాతథంగా వాడి మాటల్లోనే మీ
ముందుంచుతున్నాను. ఇక కథలో కెళ్లిపోండి.
నాకప్పుడు ఐదో, యెన్నో... ఏళ్లుంటాయ్.
నాన్న మళ్లీ మళ్లీ చూడాలనిపించదు.
ఎప్పుడూ కొర కొరలాడుతూ ఉంటాడు.
అమ్మ అలాక్కాదు, చక్కగా ఉంటుంది.

అంటే అందంగా అని తర్వాత అర్థం అయింది లెండి.
రంగురంగుల చీరా, ఇంత బొట్టు...
పాపిడి తీసిన జుత్తు... రాత్తుళ్లు అమ్మ జడలో
చక్కగా తెల్ల పువ్వులు పూస్తాయి. మంచి వాసనగా,
జడ ఇలా అలా కదులుతుంటే మంచిగా!
అసలు నాన్న ఇంటిపట్టునే ఉండదు.

పొద్దున్న లేవగానే కుర్చీలో దర్జా! అమ్మే కాఫీ
తేవాలి, ఇవ్వాలి.
కాఫీ కూడా పెట్టుకోలేదు నాన్న.
'ఈ వెధవ లేవలేదా ఇంకా' అంటాడు.
నాకు సీతారాం పేరున్నా ఎప్పుడూ పేరుపెట్టి
పిలవడే... వెధవా, బదుద్దాయి, బండగాడూ... అమ్మ
నవ్వుతుంది.

అంతే, నాన్న మరి కనిపించదు, సైకిలిక్కి ఎక్కడికో
పోతాడు.

ఒకసారడిగాను 'అమ్మా రోజూ ఎక్కడికి పోతాడు
నాన్నా' అని.

'అఫీసుకి రా, కచేరికి.. పాపం పొద్దుటి నుంచి
మనకోసం కష్టపడతాడు'

అంతా అబద్ధమే. సాయంత్రాలు గంగయ్య
ఇంటికెళ్లి పేకాడాల్సిందే. నాన్నతో షాపింగ్ చేసిన
రోజులు అట్టే జ్ఞాపకం లేవు.

పొద్దుటినుంచి అమ్మే కష్టపడుతుంది.

పొద్దుటే కోడితో లేచిపోయి, నూరీడుని
లేపుతుంది. అప్పుడు నూరీడు మెల్లిగా వెలుగిస్తాడు.

రోజు తులనమ్మ చుట్టూ, జుత్తు ముడిపెట్టుకొని,
రెండు చేతుల్లో నమస్కారం పెడుతూ తిరుగుతుంది.

అప్పుడే మేజిక్కులా...

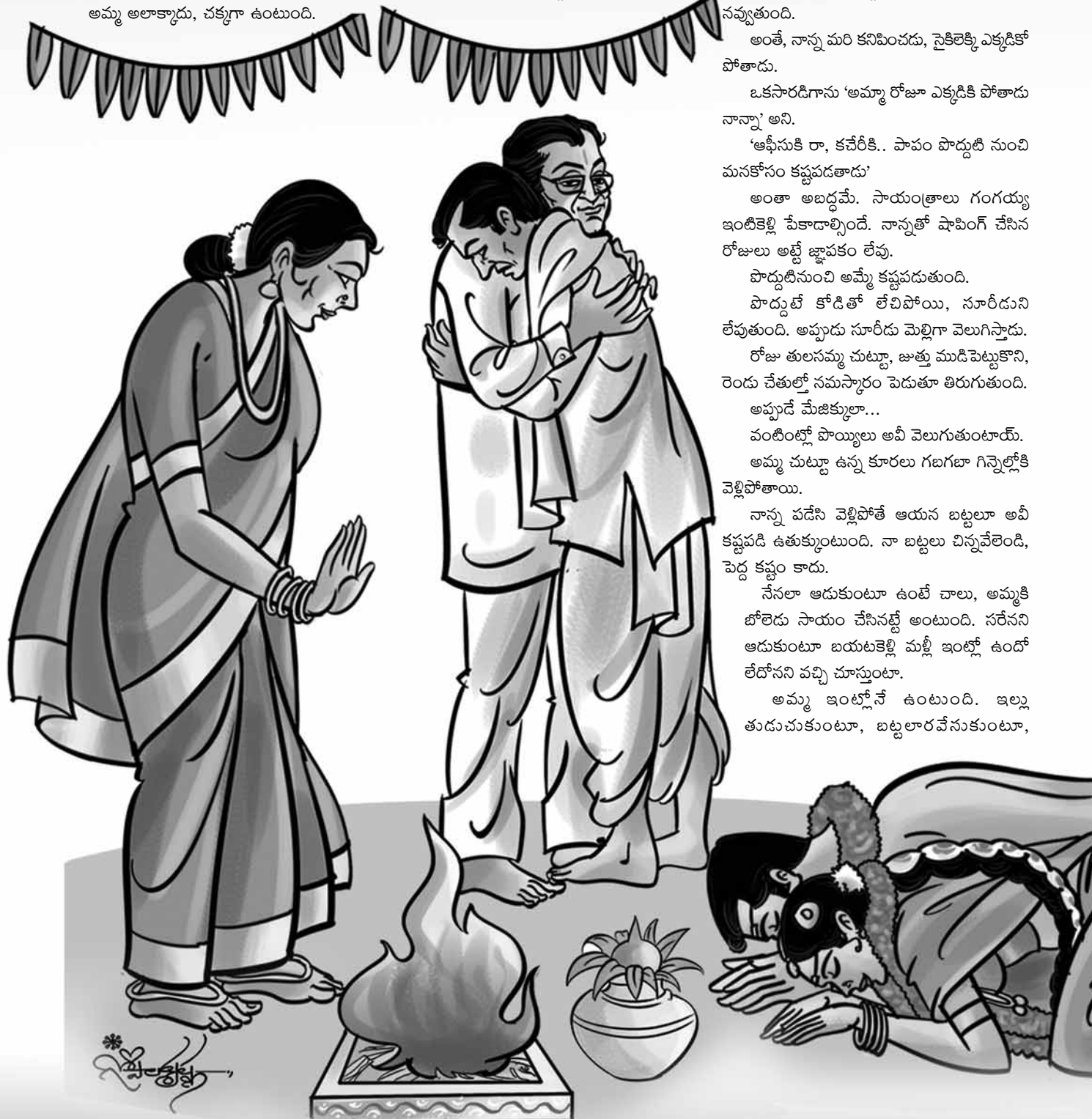
వంటింట్లో పొయ్యిలు అవీ వెలుగుతుంటాయ్.

అమ్మ చుట్టూ ఉన్న కూరలు గబగబా గిన్నెల్లోకి
వెళ్లిపోతాయి.

నాన్న పడేసి వెళ్లిపోతే ఆయన బట్టలూ అవీ
కష్టపడి ఉతుక్కుంటుంది. నా బట్టలు చిన్నవేలేండి,
పెద్ద కష్టం కాదు.

నేనలా ఆడుకుంటూ ఉంటే చాలు, అమ్మకి
బోలెడు సాయం చేసినట్టే అంటుంది. సరేనని
ఆడుకుంటూ బయటకెళ్లి మళ్లీ ఇంట్లో ఉందో
లేదోనని వచ్చి చూస్తుంటా.

అమ్మ ఇంట్లోనే ఉంటుంది. ఇల్లు
తుడుచుకుంటూ, బట్టలారవేసుకుంటూ,

బియ్యాలేరుకుంటూ, పిండి విసురుకుంటూ... తనలో తను పాడుకుంటూ....

* * *

నేనిలా ఆనందంగా ఉండడం నాన్న కిష్టంలేదు మరి.

ఒకరోజు నన్ను పట్టుకెళ్లి ఎక్కువ పిల్లలున్న ఇంట్లో పడేశాడు.

దాన్ని బడి అనాలిట.

పలకా, బలపం, జారిపోతున్న పొట్టి లాగు చొక్కా మీదుకి లాక్కుంటూ నేను బడికి రోజూ అమ్మ వెంట నడవడం.

నేను బడికెళ్లాలన్నా అమ్మే తలదువ్వాలి, ముస్తాబు చెయ్యాలి, లాగూ, చొక్కా తొడగాలి...

‘గట్టెక్కుతావా?’ అఖరి వరీక్ష రాసి ఇంటికొచ్చినప్పుడు నాన్న అడిగాడు.

‘వాడికేం, మహారాజులా పాసవుతాడు. ముందు కాళ్లు చేతులా కడుక్కోరా, తిన్నాక మీ నాన్నతో ఎంతసేపైనా మాట్లాడుకో’ అమ్మకంత సమ్మకం!

అమ్మకెలా తెల్లిపోతుందో మరి, కానీ... నాన్నకి తట్టదు కొడుకు ఆకలితో ఉన్నాడని.

రిజల్ట్ వచ్చి నేను పాసయితే అమ్మదే హడావుడి.

పక్కింటి పెద్ద అమ్మమ్మని పిలిచి “బామ్మగారూ, మీ చేత్తో దిష్టి తియ్యరా” అంటూ మిరపకాయలు, ఉప్పు పట్టుకొచ్చేసింది.

‘శాంతం ఇంక వీడికి పెళ్లి చేసేయ్యాలే’ అంటూ అమ్మలాగే బుగ్గలు నిమిరింది.

అమ్మ విశ్వరూపం

వల్లారి విజయకుమార్

నా టిఫిన్ బాక్కు మోసేది కూడా అమ్మే! బుద్ధిగా చదుకో, అని బుగ్గలు నిమిరి, అమ్మ నన్ను బడి ముందు దింపేస్తుంది రోజూ. అలా బుగ్గలు నిమిరించుకోడం కోసమే నేను బడికెళ్లనుకునే వాణ్ణి.

* * *

ఒక్కరోజు నాన్న కూర తరగ్గా చూడేదే, ఇల్లు తడవడం చూడేదు. పొయ్యి కూడా వెలిగించలేదు.... సిగరెట్లు తప్ప!

‘పై చదువులు చదువుకో ఫో వెధవా’

అని నాన్నంటే, పక్కూరి కాలేజీకి వెళ్లిపోయాను. నాన్న కచేరీకి నడిస్తే నడిచాడు కానీ, తన సైకిలు మాత్రం నాకిచ్చేసాడు.

మూడేళ్ల డిగ్రీ ఎలా పూర్తి చేస్తానో

అనుకునేలోగా, ఫైనల్ పరీక్షలు

రాయడం కూడా అయిపోయింది.

అమ్మమ్మలు అల్పసంతోషులు. కాళ్ళకి దండం పెడితే చాలా ‘దీర్ఘాయుష్షాన్భవ’ అని దీవించేస్తారు.

* * *

‘ఈ వెధవకి బ్యాంకులో ఉద్యోగం వచ్చేసిందే.. ఫరవాలేదు, కష్టపడి చదివించినందుకు బానే గట్టెక్కాడు. వీడికి మంచి రేటే వస్తుందిలే’

స్వగతంలా అన్నా. నాన్న మాటలు జనాంతికం! మొదటి జీతంతో అమ్మకి మంచి చీరా, పక్కింటి దీవించే బామ్మకి నాలుగు పళ్లు, నాన్నకి సిగరెట్లు ప్యాకెట్టు బండిలూ, ఒకపేక దస్తా! నే తెచ్చిన గిఫ్టులు.

‘ఒరే, నువ్వక్కానీ సిగరెట్లు తాగుతున్నావా యేంటి, లేదు కదా.. వూ...యిలా యివ్వు’. ఇదీ నాన్న ఆశీర్వాదం.

‘యివన్నీ ఎందుకురా’.....బామ్మగారు పళ్లు తీసుకుంటూ అంది.

‘మీ అమ్మకి ఓ కోడల్ని ఇచ్చావనుకో పాపం తనకీ నందడిగా కూడా ఉంటుంది కదా...

ఏమంటావ్ శాంతలూ’

‘మీరు చెప్పారు కదా, మీ మాట వింటాడులెండి’ బుద్ధిమంతుడు.

* * *

వీడు వెలగపెడుతున్న ఉద్యోగం ఇదా, నాన్న ఇంట్లోకొస్తూనే అక్షింతలు పట్టుకొచ్చినట్టున్నాడు. ఏడీ వాడు!

‘ఏమైందేమిటి, లోపలున్నాడు’ కొంగుతో చెయ్యి తుడుచుకుంటూ అమ్మ.

‘ఎవరితోనో తిరుగుతున్నాట్ట.

కామేశ్వరరావు వీధిలో వెక్కుంటే మనవాడు బండిమీద ఎవరినో వెనక కూచోపెట్టుకొని, కనబడ్డాట్ట

‘అమ్మాయ్ బావుంటుందంటనా?’

అమ్మ అడిగిన మాటకి నాన్న బిత్తరపోయాడు.

‘సరే కనుక్కుందాం. ముందు మీరు లోపలికి రండి’.

‘శైలజ, గోదావారి అమ్మాయ్. నాతో బ్యాంకులో పనిచేస్తుంది. చాలా నెమ్మదస్తురాలు. అమ్మా, నాన్న చిన్నతనంలో పోతే.. నాన్నమ్మ, తాతయ్య చదివించారు’

శైలజ గురించి నాకు తెలిసిందంతా చెప్పేసాను.

‘అంటే అనాధపిల్లన్న మాట’... నాన్న ఇంతకన్నా మృదువుగా మాట్లాడలేదు. కానీపు నిశ్శబ్దం.

‘రాముడూ, యింతకీ మనవాణ్ణేనా?’ అమ్మ మెల్లిగా అడిగింది.

‘మనవాళ్లంటే... ఏమో తెలీదు... పెళ్లయితే మనవాళ్లవుతారు’

‘అఫ్లోరించావ్, నీ వయసులో యిలా లవ్వుంటూ తిరిగామా!’

అమ్మ మెల్లిగా నాన్నని చూసింది. ‘లేదు... పెళ్లయ్యాక కూడా తిరగలేదు మరి’ గొణిగింది.

నాన్న డ్రైలుగులు అయిపోయినట్టున్నాయ్, జయూ నాకు ఆకల్లేదంటూ తన గదిలోకి వెళ్లిపోయాడు.

అమ్మ నన్నే చూసింది కన్నార్పకుండా.

‘సీతయ్యా పెద్దవాడివైపోయావు’ దగ్గరికొచ్చి మెల్లిగా తలనిమిరింది.

‘అమ్మా’... చెప్పబోయాను. ‘ఒరే, నువ్వు తప్పు చెయ్యవురా’ పద అభోజనంగా పడుకోకు.

నాన్నని అర్థం చేసుకోగలను కానీ అమ్మ త్వరగా అర్థం కాదు. అలాగే నాన్న మాట్లాడినా, ఎంత మాట్లాడినా నన్ను అర్థం చేసుకోలేదు, అమ్మ మాత్రం మాట్లాడకుండానే అందరినీ చదివేస్తుంది.

నాన్న ముఖావంగా కచేరీకి వెళ్లిపోయాడు. నేను అన్యమనస్యంగా బ్యాంకికి బయల్దేరాను.

అప్పుడే జరిగింది ఎదురుచూడని సంగతి, ఏమైందంటే....

మేము అలా వెళ్లగానే అమ్మ నేను పనిచేసే బ్యాంకికి వచ్చిందిట. నాది మేడమీద లోన్ల సెక్షన్.

అవునమ్మా.... సరేకాని, నీకు నేను నచ్చానా, చక్కగా ఉన్నావు, నాకైతే ఎంతో హాయిగా ఉంది మనసిప్పుడు, త్వరలో మంచిరోజు చూసుకుని, మీ తాతయ్యగారిని, బామ్మగారిని కలుసుకుందాం. అమ్మ లేచింది. 'డిపాజిట్ రశీదు, అన్నీ మావాడికిచ్చి ఇంటికి పంపు, తొందర లేదులే తల్లీ, ఇదిగో కవర్లో డబ్బు.

కింద బ్యాంకింగ్ స్టాఫ్ ఉంటారు.

శైలజ మేడం, ఎవరని అడిగింది అమ్మ. అదిగో అని అటెండర్ సీట్ చూపించాడు.

చలాన్లు రాసుకుంటున్న శైలజ తలెత్తి చూసింది అమ్మని.

'కూర్చోండి మేడం', ఏ పనిమీద వచ్చారంటూ. డిపాజిట్ ఓపెన్ చెయ్యాలి, మీరు సాయం చేయగలరా....

తప్పకుండా, అలాగే కూర్చోండి. డిపాజిట్ అప్లికేషన్ తెప్పించింది శైలజ. 'ఎంత కట్టాలనుకుంటున్నారు'

పాతిక వేలు తల్లీ. నేను సరిగ్గా రాయలేను. కొంచెం రాసిపెట్టాలమ్మా.

ఎంత పనండీ, నేను చేస్తాగా! చెప్పండి, పేరు... అడ్రస్... ఎఫ్డి పెడతారా, ఎన్నేళ్లకి?

శైలజ అడుగుతూ ఫారం పూర్తి చేస్తున్నది. నామినీ ఎవరండీ... ఎవరిపేరు పెట్టాలి!

'నామినీ అంటే ఏంటమ్మా', తెలీనట్టు అడిగింది అమ్మ.

అంటే, ఒకవేళ మీతదనంతరం, ఈ సొమ్ము ఎవరికి చెందాలి, అంటే వారసుడు అన్నమాట.

అమ్మ నవ్వుకుంటూ, నా పేరు చెప్పింది. శైలజ రొటీన్ గా రాసింది.

ఎందుకైనా మంచిదని ఫోటో కూడా తెచ్చానమ్మా, ఇదిగో.

'అవసరం లేదండీ', అంటూనే శైలజ చూపులు ఫోటో మీద పడ్డాయి. 'అంతే... శైలజ అవాక్కు' మీరు.. మీరు తడబడుతూ లేచినిలుచుంది.

అవునమ్మా.... సరేకాని, నీకు నేను నచ్చానా, చక్కగా ఉన్నావు, నాకైతే ఎంతో హాయిగా ఉంది మనసిప్పుడు, త్వరలో మంచిరోజు చూసుకుని, మీ తాతయ్యగారిని, బామ్మగారిని కలుసుకుందాం. అమ్మ లేచింది. 'డిపాజిట్ రశీదు, అన్నీ మావాడికిచ్చి ఇంటికి పంపు, తొందర లేదులే తల్లీ, ఇదిగో కవర్లో డబ్బు.

ఒకసారి సరి చూసుకోమ్మా!

* * *

కథ అక్కడితో ఆగలేదు మరి. మరో మలుపు తిరిగింది. పువ్వులు, మిఠాయి కొనుక్కొని అమ్మ

అక్కడినుండి నేరుగా, నాన్న పనిచేసే కచేరీకి వెళ్లిపోయింది!

విజిటర్స్ రూంలో కూర్చున్నాక, ఎవరు కావాలమ్మా, అని అడిగాడు బిళ్ల బంట్లోతు. నాన్న పేరు, కామేశ్వరరావు గారి పేరు చెప్పింది.

అప్పుడే క్యాంటీన్ నుండి ఇద్దరు వస్తున్నారు. 'ఏమిటిలా వచ్చావ్, నాన్న గొంతు పెగల్లేదు. ఎంతైనా ఆఫీస్ కదా'.

'అన్నయ్యగారూ' ఇందండీ...

చొరవగా అమ్మిచ్చిన పువ్వులు, మిఠాయి అందుకున్నారా కామేశ్వరరావుగారు.

'మావారు చెప్పే ఉంటారు.. మీకు తీపి కబురు చెబుదామని ఇటీ వచ్చేసాను. ఏం అనుకోరు కదా.

రేపు వీలుచూచుకొని యిద్దరం మీ యింటికి వస్తాం'. అమ్మ అనర్థశంకగా చెప్పుకు పోతుంటే వినడమే వాళ్లిద్దరి వంతు. 'అబ్బాయ్ నీతా రావుడికి పెళ్లి చేయాలనుకుని సంబంధాలు చూస్తున్నాం. ఇంతలో వాడే బ్యాంకులో పనిచేసే తోటి అమ్మాయ్ శైలజని ఇష్టపడు తున్నాడని తెలిసింది'.

'వీల్లా వీల్లాడు ఇష్టపడితే చేసేయ్యడమే, అందులోనూ బ్యాంకు ఉద్యోగ మా యో'.. గుంభనంగా నవ్వాడు కామేశ్వరరావు.

'మరేం.... మీరంటే ఉన్న చనువుకొద్దీ కచేరీకి వచ్చేసాను, మావారిని నమ్ముకోక. ఎల్లుండి మాఘ మాసం, శుక్రవారం, పెళ్లి మాటలకి పిల్ల వాళ్లింటికి వెళ్దామనుకుంటున్నాం.

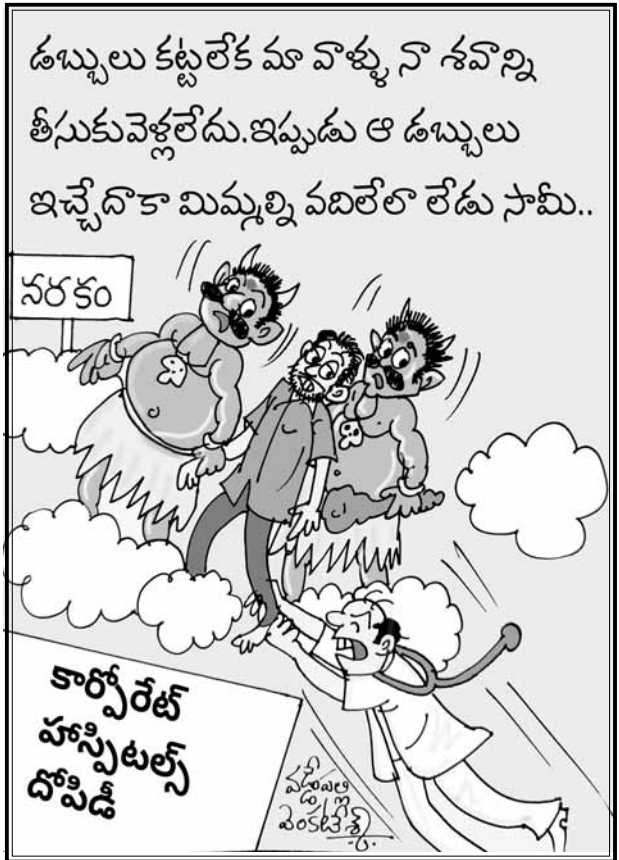
మీరు వదినగారితో తప్పక రావాలి. పెద్దవారు మాకు మీరేకదా'.

'అబ్బో ఎంతమాటమ్మ, దగ్గరండి జరిపించేయ్యమా అందరం, అందునా మా శేషయ్య ఇంటిపెళ్లి వ్యవహారమాయే!

ఏరా, చెప్పావు కాదూ అని కామేశ్వరరావు అంటే.. నాన్న మెల్లిగా మాటలు తుడుముకుంటూ 'ఇంటావిడకన్నా నాదేముంది. మీరంతా ఎలాగు ఉన్నారు' అనేసాడు.

నాన్నకి పరీక్ష పెట్టడం మాత్రమే వచ్చు. దిద్దడం రాదు.

అమ్మ అలాక్కాదు. ఆస్టర్ పేపర్ ఇలా చూడగానే పాసా, ఫెయిలా చెప్పేస్తుంది. అమ్మదగ్గర చదివిన వాళ్లు ఫెయిలవడం ఉండదు!

పర్యావరణ పరిరక్షణ.. ఇప్పుడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రతిదేశం ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్య. అంతర్జాతీయ సమాజం ముందున్న ఓ అతిపెద్ద సవాల్. మారిన పరిస్థితుల్లో పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించుకోవాల్సిన ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. ఇది ఏ ఒక్కరి వల్లో అయ్యే పని కాదు. అందరూ చేయి చేయి కలిపి సమష్టిగా ముందుకు సాగితేనే ఫలితాలను అందుకోగలం. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ఐక్యరాజ్య సమితితో సహా అనేక దేశాలు తమ వంతు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఏటా ఈ దిశగా అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నాయి. కేవలం ఆయా దేశాల ప్రభుత్వాలే కాకుండా అనేక స్వచ్ఛంద సంస్థలు, ఎంతోమంది పర్యావరణ ఉద్యమకారులు ఇందులో భాగస్వాములు అవుతున్నారు. ఈ దిశగా అనేక కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. ఇటీవల కన్నుమూసిన చిపోక్ ఉద్యమనేత సుందర్ లాల్ బహుగుణ చెల్లిన కాపాడేందుకు, అడవుల సంరక్షణకు తన జీవితకాలం వెచ్చించారు. తెలంగాణలోని ఖమ్మం జిల్లాకు చెందిన వనజీవి దరిపల్లె రామయ్య మొక్కలు నాటడాన్ని ఉద్యమంగా చేపట్టి ముందుకు సాగుతున్నారు. కొందరు ప్రముఖులు గ్రీన్ ఛాలెంజ్ పేరుతో మొక్కలు నాటే కార్యక్రమాన్ని స్ఫూర్తిదాయకంగా కొనసాగిస్తున్నారు. మొక్కలు నాటేందుకు తెలంగాణ సర్కారు హరిత హారం కార్యక్రమాన్ని పెద్దఎత్తున చేపట్టింది. అయినా ఇంకా చేయాల్సినది ఎంతో ఉందన్నది కాదనలేని వాస్తవం.

పర్యావరణ పరిరక్షణ ఆవశ్యకతను గుర్తించిన ఐక్యరాజ్య సమితి 1974 జూన్ 5న ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది. అప్పటినుంచి ఏటా కొనసాగిస్తోంది. పర్యావరణానికి సంబంధించి ఏటా ఏదో ఒక అంశాన్ని ప్రధానంగా తీసుకుంటూ వివిధ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తోంది. 1974లో అమెరికాలోని స్కోకేనే నగరంలో తొలిసారి సదస్సు నిర్వహించారు. అప్పటినుంచి ఏటా ఏదో ఒక దేశంలో ఒక అంశాన్ని ప్రధానంగా తీసుకుని ప్రపంచ పర్యావరణ దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. అత్యధికంగా బంగ్లాదేశ్ లోని సిల్వెట్ నగరంలో పర్యావరణ దినోత్సవాలను నిర్వహించారు. 1975, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83ల్లో ఈ నగరంలో ప్రపంచపర్యావరణ దినోత్సవాన్ని నిర్వహించడం విశేషం. సిల్వెట్ కు దేశంలో సంపన్న నగరంగా పేరుంది. 1984లో ఈ దేశంలోని రాజాషాహి, 2010లో రంగ్ పూర్

నగరాల్లో పర్యావరణ దినోత్సవాన్ని జరిపారు. విస్తృత జలవనరులు గల బంగ్లాదేశ్ పర్యావరణ పరిరక్షణకు పెద్దపీట వేస్తోంది. 2011లో భారత్ పర్యావరణ దినోత్సవాన్ని నిర్వహించింది. రాజధాని నగరమైన న్యూఢిల్లీలో అంతర్జాతీయ సదస్సు నిర్వహించింది. ఈ సందర్భంగా అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టింది. గత ఏడాది జర్మనీ భాగస్వామ్యంతో కొలంబియా పర్యావరణ దినోత్సవాన్ని నిర్వహించింది. ఈ ఏడాది తొలిసారి ప్రపంచ పర్యావరణ పరిరక్షణ సదస్సు పాకిస్తాన్ ఆధ్వర్యంలో జరగనుంది. ఆ దేశ రాజధాని ఇస్లామాబాద్ నగరంలో కార్యక్రమాన్ని ప్రధానమంత్రి ఇమ్రాన్ ఖాన్ ప్రారంభిస్తారు. ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రధాన కార్యదర్శి ఆంటోనియో గుటెరెస్, పోప్ ఫ్రాన్సిస్, జర్మనీ ఛాన్సలర్ ఏంజెలా మెర్కెల్, పాక్ పర్యావరణ శాఖ మంత్రి అమిన్ అస్లాం తదితరులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొంటారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా

పర్యావరణ వ్యవస్థల పునరుద్ధరణ.. ప్రధానాంశంగా ఈ కార్యక్రమం జరగనుంది. వాతావరణ మార్పులకు గురవుతున్న పది ప్రధాన దేశాల్లో పాకిస్తాన్ ఒకటి. దీనివల్ల ఆ దేశం అనేక అనర్థాలను ఎదుర్కొంటోంది. నానాటికీ అటవీ విస్తీర్ణం తగ్గుతోంది. కాలుష్యం పెరుగుతోంది. జలవనరులు కాలుష్యానికి గురవుతున్నాయి. దీనివల్ల దాయాది దేశం సరికొత్త సమస్యలతో సతమతమవుతోంది. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు 2013లో ఖైబర్ ఫక్త్వాన్ క్యా ప్రావిన్స్ లో పది బిలియన్ల ట్రీ సునామీ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించింది. యునైటెడ్ నేషన్స్ ఎన్విరాన్మెంట్ ప్రోగ్రామ్ (యుఎన్ఈపీ), ఆహార, వ్యవసాయ సంస్థ (ఎఫ్ఎఫ్ఎ- ఫుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్ సంస్థ) సహకారంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది.

లనర్థాలు లనేకం..

పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించుకోవడంలో ఉదాసీనత

జూన్ 5
ప్రపంచ
పర్యావరణ
దినోత్సవం

పర్యావరణ పరిరక్షణ
ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత

కారణంగా అనేక అనర్థాలు తలెత్తుతున్నాయి. ఈ అనర్థాలు అనేక రూపాలలో మనకు కళ్లకు కదుతున్నాయి. మత్స్య సంపద, ధాన్యం, భూగర్భ జలాలు కలుషితం కావడం వంటి పర్యావరణ సమస్యల వల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని శ్రీకాకుళం జిల్లా ఉద్ధానంలో కిడ్నీ సమస్యలు ఏర్పడుతున్నాయి. ఈ వ్యాధి నివారణలో అక్కడి ప్రభుత్వాలు పూర్తిస్థాయిలో చర్యలు చేపట్టలేదన్నది చేదు నిజం. దేశవ్యాప్తంగా 7 నుంచి 8 శాతం మంది కిడ్నీ సమస్యలతో బాధపడుతుండగా ఉద్ధానంలో 21 శాతం మంది దీర్ఘకాలికంగా ఈ వ్యాధితో బాధపడుతున్నారు. వ్యాధి తీవ్రతకు ఇది నిదర్శనం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంపిక చేసిన 'జార్జి ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ గ్లోబల్ హెల్త్' సంస్థ జిల్లాలోని వజ్రపుకొత్తూరు, వలాస, మందన, సోంపేట, కవీటి, కంచిలి మండలాల్లో ఈ సమస్యపై అధ్యయనం చేస్తోంది. పర్యావరణాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయడం వల్ల కలిగే అనర్థాలను ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాం. అడవుల నరికివేత వల్ల జంతుజాలాలు కడుపు నింపుకోవడానికి జన సంచార ప్రాంతాలకు వస్తున్నాయి. కోతులు, పులులు, జింకలు, ఏనుగులు ఆహారం కోసం వల్లెలు, వట్టణాల బాట పడుతున్నాయి. మడ అడవుల నరికివేత వల్ల వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. కాలుష్యం విస్తరిస్తోంది. ప్రాణవాయువు కరవవుతోంది. అంతిమంగా అనేక సరికొత్త సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి.

భారత్ భాగస్వామ్యం...

పర్యావరణ పరిరక్షణలో భారత్ తన వంతు పాత్రను చిత్తశుద్ధితో పోషిస్తోంది. ఈ దిశగా అనేక కార్యక్రమాలు చేపడుతోంది. వివిధ పథకాల ద్వారా వేల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చిస్తోంది. అడవులను విస్తరిస్తోంది. మొక్కలు నాటడాన్ని ప్రోత్సహిస్తోంది. అదే సమయంలో అంతర్జాతీయంగా చేపట్టే కార్యక్రమాల్లో భాగస్వామి అవుతోంది. తన వంతుగా

నిధులను అందజేస్తోంది. అంతర్జాతీయంగా ఒక పెద్ద దేశంగా తన పాత్రను సమర్థంగా నిర్వహిస్తోంది. ఈ ఏడాది జనవరి నెలాఖరులో నెదర్లాండ్స్ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన వాతావరణ అనుసరణ సదస్సులో వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పాల్గొన్న ప్రధాని మోదీ మాట్లాడుతూ పర్యావరణం క్షీణించకుండా ఉండటంతోపాటు దాని పరిరక్షణకు భారత్ నిరంతరం పాటుపడుతుందని పేర్కొన్నారు. పర్యావరణ పరిరక్షణకు ఉద్దేశించిన పారిస్ ఒప్పందానికి మించి వివిధ కార్యక్రమాలు చేపట్టేందుకు భారత్ సిద్ధంగా ఉందని స్పష్టం చేశారు. 2030 నాటికి 450 గిగావాట్ల పునరుత్పాదన ఇంధనాన్ని ఉత్పత్తి చేయడంతో పాటు ఎల్‌ఈడీ బల్బుల వినియోగాన్ని మరింతగా పెంచాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు వివరించారు. తద్వారా 3.2 కోట్ల టన్నుల కార్బన్ డై ఆక్సైడ్‌ను తగ్గిస్తామని వెల్లడించారు. అంతేకాక క్షీణించిన 2.6 కోట్ల హెక్టార్ల అడవులను పునరుద్ధరిస్తామని తెలిపారు. అంతర్జాతీయ సౌరశక్తి కూటమి ద్వారా ఇతర దేశాలకు తనవంతు సేవలు అందిస్తామని చెప్పారు. దేశీయంగా పర్యావరణ పరిస్థితులను సమగ్రంగా సమీక్షించేందుకు, అవసరమైన చర్యలను చేపట్టేందుకు జాతీయ హరిత ట్రైబ్యునల్ (నేషనల్ గ్రీన్ ట్రైబ్యునల్)ను 2010 మే నెలలో ఏర్పాటు చేశారు. పదవీ విరమణ చేసిన సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి దీనికి సారథ్యం వహిస్తారు. సాగునీటి, ఇతర ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన అనుమతుల్లో పర్యావరణ ఉల్లంఘనలు జరిగినట్లు నిర్ధారణ అయితే వాటి అనుమతులను ఇది రద్దు చేస్తుంది. తాజాగా తెలంగాణలోని రామగుండం ధర్మల్ విద్యుత్కేంద్రానికి గతంలో మంజూరైన పర్యావరణ అనుమతులను ఏడు నెలల పాటు తాత్వికంగా రద్దు చేస్తూ మే 27న జాతీయ హరిత ట్రైబ్యునల్ తీర్పుచ్చింది. సిమెంటు తదితర కర్మాగారాల నుంచి వెలువడే కాలుష్యం విషయంలో

అప్రమత్తంగా ఉంటోంది.

సనాతన భారతీయ సంప్రదాయాలు పర్యావరణ పరిరక్షణకు పెద్దపీట వేశాయి. భారతీయుల అలవాట్లు, ఆచార వ్యవహారాలు, పద్ధతులు, విధానాలు పర్యావరణానికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చాయి. నగటు భారతీయుడు ప్రకృతిని దైవంగా పరిగణిస్తాడు. అగ్ని, వాయువు, వరుణుడు, సూర్యుడిని దేవుళ్లుగా పరిగణించి వారికి పూజలు చేస్తారు. తద్వారా ఆయా దేవుళ్లు చేసే పనుల వల్ల పర్యావరణ పరిరక్షణ సాధ్యపడుతుంది. వేసవిలో కొన్ని ప్రాంతాల్లో అడవులను దహనం చేసే అలవాటుంది. దీనివల్ల వృద్ధ వదార్థాలు నాశనమవుతాయి. వానాకాలంలో వరుణుడి దయ వల్ల కురిసే వర్షాలతో చెట్లు చేమ పులకరిస్తుంది. అడవులు వచ్చని అందాలను సంతరించుకుంటాయి. దీనివల్ల పశు పక్ష్యాదులకు ఆహారం లభ్యమవుతుంది. వానల వల్ల నదులు గలగలా ప్రవహిస్తాయి. చెరువులు, ప్రాజెక్టులు నిండి భూములను బంగారుమయం చేస్తాయి. నేటికీ నదీమతల్లికి హారతులు ఇచ్చే సంప్రదాయం దేశంలో ఉంది. ప్రాజెక్టులు నిండినప్పుడు పూజలు చేసే సంప్రదాయం ఉంది. బిహార్లో మహిళలు 'ఛాత్' పూజను చేస్తారు. నదిలో స్నానం చేసి సూర్య భగవానుడిని పూజించడమే ఈ పండగ ప్రధాన ఉద్దేశం. ఉత్తర భారతాన జ్యోతిర్లింగ క్షేత్రమైన కాశీ నగరంలో నిత్యం సాయంత్రం సమయంలో గంగానదికి హారతి ఇస్తారు. సగటు భారతీయుడు చెట్టును పూజిస్తాడు. దానిని దేవతగా భావిస్తాడు. కాపాడతాడు, సంరక్షిస్తాడు. మొక్కలను విరివిగా నాటుతాడు, వాటిని పెంచేందుకు పాటుడతాడు. సగటున భారత్‌లోని ప్రతి ఇంటిలో కనీసం ఒక మొక్కయినా, చెట్టయినా ఉంటుంది. పాతరోజుల్లో కొన్ని ఇళ్లల్లో వేప, రావిచెట్లు ఉండేవి. వీటిని దైవ స్వరూపాలుగా భావించి వాటికి వివాహం చేసే సంప్రదాయం ఉండేది. సంప్రదాయ కుటుంబాల్లో

ఇప్పటికీ తులసి మొక్కలు మనకు కనిపిస్తుంటాయి. ఆధునిక కాలంలో సొంత ఇంటి సంస్కృతి కొంతవరకు కనుమరుగై బహుళ అంతస్తుల అపార్ట్‌మెంట్ల సంస్కృతి వచ్చింది. అపార్ట్‌మెంట్లలోనూ కొన్ని కుటుంబాలు నేటికీ తులసి మొక్కలను పెంచుతుండటం గమనార్హం. తులసి ఆకును సమలదం వల్ల ఆరోగ్యానికి మేలు చేకూరుతుంది. చెట్టు చల్లనిగాలిని, పండ్లు, ఫలాలను అందిస్తాయి. గాలిద్వారా వాతావరణంలో స్వచ్ఛత ఏర్పడుతుంది. తద్వారా పర్యావరణ పరిరక్షణకు భారతీయ సంప్రదాయాలు దోహదపడుతున్నాయి. హిందువుల పండగలైన వినాయక చవితి, హోలీ, దీపావళి... వెనక పర్యావరణ అంశాలు ముడిపడి ఉన్నాయి. వినాయక చవితి సమయంలో ఎటుచూసిన పచ్చదనంతో ప్రకృతి పరవశించిపోతుంటుంది. వివిధ రకాల మొక్కల ఆకులతో గణపతికి చేసే

మౌజుల వల్ల అంటు వ్యాధులు దూరమవు తాయన్న నమ్మకం ప్రజల్లో ఉంది. హిందువులే కాదు ముస్లిముల్లో కూడా చెట్లను ఆరాధించే సంప్రదాయం అనాది నుంచీ ఉంది. రావి, జువ్వీ చెట్లు మహిమా స్వితమైనవని భావించేవారు. వీటిని కొన్ని చోట్ల జెండా చెట్లు అని పిలుస్తుంటారు.

పెద్దన్న బాధ్యతారాహిత్యం...

పర్యావరణ పరిరక్షణలో అగ్ర రాజ్యమైన అమెరికా తనవంతు పాత్రను చిత్తశుద్ధితో నిర్వహించ లేదని చెప్పవచ్చు. ముఖ్యంగా రిపబ్లికన్ పార్టీ హయాంలో అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ అనా లోచితంగా వ్యవహరిస్తూ అర్థరహితమైన వ్యాఖ్యలు చేసి అభాసుపాలయ్యారు. పర్యావరణ పరిరక్షణకు ఉద్దేశించిన పారిస్ ఒప్పందం 2015 డిసెంబరులో రూపుదిద్దుకుంది. ఈ ఒప్పందం నుంచి 2016 నవంబరులో ట్రంప్ హయాంలోనే అమెరికా వైదొలగింది. అనేక దేశాలపై ట్రంప్ నోరు పారేసుకున్నారు. వాచాలత్వం ప్రదర్శించారు. గత ఏడాది నవంబరులో అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో ఓటమి అనంతరం ఆయన వైఖరిలో మార్పులేకపోవడం గమనార్హం. ఈ ఏడాది మార్చి మొదటివారంలో ఫ్లోరిడాలో జరిగిన రిపబ్లికన్ల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ పాత వైఖరినే పునరుద్ధారించడం గమనార్హం. అన్యాయమైన పారిస్ ఒప్పందం వల్ల అమెరికాపై తీవ్ర ఆర్థిక భారం పడుతుందన్నారు. పర్యావరణ ఒప్పందంలో అమెరికా భాగస్వామి కావడం వల్ల కోట్ల డాలర్లను కోల్పోవాల్సి వస్తుంది. అంతేకాక ఉద్యోగాలను కోల్పోవలసి వస్తుందన్నారు. ప్రపంచ పర్యావరణ పరిరక్షణకు ఉద్దేశించిన పారిస్ ఒప్పందంలో అమెరికా తిరిగి చేరాలన్న అధ్యక్షుడు జో బైడెన్ నిర్ణయాన్ని తీవ్రంగా తప్పుపట్టారు. పర్యావరణానికి సంబంధించి చైనా, రష్యా, భారత్‌ల పైన ట్రంప్ అభిమానాలు వేశారు. అమెరికాలో వాతావరణం స్వచ్ఛంగా ఉంటుంది. రష్యా, చైనా, భారతదేశాల్లో ఈ పరిస్థితి ఉండదు. ఆ దేశాల్లో నీరు, గాలి, వాతావరణం కలుషితమైంది. ఫలితంగా అధ్వాన్న పరిస్థితులు నెలకొన్నాయని ట్రంప్ అనాలోచి తంగా వ్యాఖ్యలు చేశారు. ట్రంప్ వాచాలత్వం ఎలా ఉన్నప్పటికీ పారిస్ వాతావరణ ఒప్పందాన్ని గౌరవిస్తూ అందులో చేరాలని కొత్త అధ్యక్షుడు బైడెన్ నిర్ణయించడం స్వాగతించదగ్గ పరిణామం. అంతర్జాతీయ సమాజం క్రమంగా పర్యావరణ ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించడం ఆశావాహ పరిణామం. 2019 నాటి ఆస్ట్రేలియా సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో అన్ని పార్టీల ఎన్నికల ప్రణాళికల్లో పర్యావరణం ప్రధానాంశం కావడం ఇందుకు నిదర్శనం. జూన్ 5న జరిగే ప్రపంచ పర్యావరణ దినోత్సవం సందర్భంగా అంతర్జాతీయ సమాజం మరింత మెరుగైన నిర్ణయాలు తీసుకుని ముందు తరాలకు మార్గదర్శిగా నిలబడాలి.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

నిర్వహణ :
జింకా నారాయణస్వామి

సంఖ్యాయంత్రం

ఈ స్పేర్ చూశారు కదా! ఈ స్పేర్‌లో నీలుపు, ఏటవాలు, అడ్డం, నాలుగు వంతున గడులలోని అంకెలు కూడితే మొత్తం 34 వస్తుంది. కానీ ఇక్కడ కొన్ని గడులలోనే అంకెలు ఇచ్చారు. అంటే అవి క్లాలు. మొత్తం 34 రావాలంటే ఏ ఏ అంకెలు ఉండాలి? మీ బుద్ధిని ఉపయోగించి పూరించండి! సమాధానం రాకపోతే వచ్చే వారం దాకా ఆగండి!

	15		8
	6		
7		16	
	4		

సంఖ్యాయంత్రం - 4 సమాధానాలు

1	8	11	14
12	13	2	7
6	3	16	9
15	10	5	4

శ్రీమద్రామాయణ కావ్య నాయకుడు శ్రీరామచంద్రమూర్తి. తరువాత అంతటి ఉన్నత స్థానం అందుకున్నవారు హనుమే. ఆ కావ్యంలోని బాల, అయోధ్య, అరణ్యకాండల తరువాత కిష్కింధకాండలో ఆయన ప్రస్తావన వస్తుంది. ఆ తరువాత సుందరకాండలో హనుమ విశ్వరూపం కనపడుతుంది. శ్రీరామ పట్టాభిషేకం వరకు కథ ఆయన చుట్టే తిరుగుతుంది. అంజనేయుడు పరమ భాగవతోత్తముడే కాదు ప్రభుభక్తి పరాయణుడు, దాస్యభక్తికి ప్రథమోదాహరణ. అనితరసాధ్యుడు, పట్టుదలకు మారుపేరు. అభయం కోరిన వారిని అదుకోవడంలో అవసరమైతే ప్రభువుకే వినయ పూర్వకంగా ఎదురునిలిచిన ధీరుడు. వ్యక్తిత్వ వికాస నిపుణుడు. మాటకారి. నిర్భయత్వం, అమోఘమైన వాక్పాతుర్యం, అపారమైన బుద్ధిబలం, అద్భుత పాండిత్యాలకు గని. లోకారాధ్యుడు, ప్రత్యక్ష భగవానుడు, సూర్యభగవానుడి శిష్యుడు. కార్యకారణ విచక్షణ, యుక్తాయుక్త వివేకం కలవాడు. భవిష్యద్వ్యవస్థాన్ని సంపాదించిన మహా తపస్వి. అయినా నిగర్వి. 'దేనికి నిరాశ చెందకూడదు. నిరంతరం శ్రమించాలి. స్వామి కార్యకోసం సిద్ధంగా ఉండగలగాలి. అప్పగించిన పనిని నిర్వహించేందుకు శక్తి మేరకు పాటుపడాలి. అవకాశాలు మూసుకు పోయినప్పుడు మరింత అప్రమత్తతతో ప్రత్యామ్నాయం అన్వేషించాలి' అనేది హనుమత్ సందేశం.

ఆయన పరాక్రమం, కార్యదీక్ష, స్వామి భక్తి, బుద్ధికుశలత, రాజనీజ్ఞత, యుక్తాయుక్త విచక్షణ తదితర సుగుణాలు సుందరకాండలో వెల్లడవుతాయి. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఆయన బహునేర్పరి. 'అన్నిటా నేరుపరి హనుమంతుడు/పిన్ననాడే రవినంటే పెద్ద హనుమంతుడు' అని పదకవితా పితామహుడు అన్నమాచార్య కీర్తించారు.

సంకల్పసిద్ధుడు

సంకల్పం ఉంటే సాధించలేనిది లేదనేందుకు అంజనేయుడి సాహస కృత్యాలే నిదర్శనం. సీతాన్వేషణ నుంచి రామాయణంలోని ప్రతి విపత్కర పరిస్థితిలో ఆయన చూపిన చొరవ అనన్యసామాన్యం. దైవంతో పాటు స్వశక్తిని సమ్మతన్నాడు. దైవభక్తితో పాటు ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచుకున్నాడు. కేవలం దైవభక్తి ఉంటే చాలదు. ఆత్మవిశ్వాసమూ ప్రధానం. ఇవి లోపించిన వారు ఏమీ సాధించలేరన్నది అంజనేయుడి తీరును బట్టి తెలుస్తుంది. 'రామ బాణమంత వేగంగా లంకకు చేరతాను. సీతమ్మ కనిపించకపోతే రావణుడిని బంధించి తీసుకువస్తాను. సర్వ విధాల కృతకృత్యుడనై సీతామాతతో సహా వస్తాను' అన్న మాటలు ఆయన ఆత్మ విశ్వాసానికి ప్రతీకలు. దైవభక్తి, ఆత్మవిశ్వాసంతో పాటు ధీరత్వం (విఘ్నాలను లక్ష్యపెట్టక అనుకున్నది సాధించడం) ఆయనలోని మరో ప్రధాన లక్షణం. జలధి లంఘన నుంచి లంక నుంచి తిరిగి వచ్చేంతవరకు ఎన్నో అవాంతరాలను అధిగమించి, సీతామాత సందర్శన సమాచారాన్ని రాముడికి అందించిన ధీరుడు.

కర్తవ్యదీక్షా పరాయణత్వం

అప్పగించిన కర్తవ్యాన్ని చిత్తశుద్ధితో నిర్వహిస్తూ 'రేపటి పనిని ఈ రోజు... నేటి పని ఇప్పుడే చేయాలి' అనే వ్యక్తిత్వవికాస సూక్తికి స్ఫూర్తిప్రదాత. రామసుగ్రీవ మైత్రి సంధానంలో, సీతాన్వేషణలోని సముద్ర లంఘనంలో, నంజీవిని తెచ్చి సౌమిత్రిని కాపాడడంలో, రామలక్ష్మణులను మైరావణ బారి నుంచి కాపాడడంలో - ఇలా అడుగుడుగునా హనుమ కార్యదీక్షా పటిమ వెల్లడవుతుంది. కొన్ని నిర్దేశిత కార్యాలైతే, ఇంకొన్ని నిర్దేశించుకున్న పనులు. వెరసి

సర్వలక్షణ సమన్వితుడు హనుమ

స్వామి కార్యాలు, లోకరక్షక విధులు. లోక సంరక్షణే వాటి పరమార్థం. ద్వాపరంలోనూ సోదర సమానుడు అర్జునుడి రథంపై ఆసీనుడై కురుక్షేత్ర సంగ్రామాన్ని కుతూహలంగా పరికించి విజయోస్తు అన్నారు. శ్రీకృష్ణభగవానుడి ముఖ పద్మం నుంచి వెలువడిన 'భగవద్గీత' అమృత వాక్కులను రథారూఢుడై విన్నారు. రెండు అవతారాల వరమ పురుషులు శ్రీరామకృష్ణులను సేవించిన స్వామి భక్తి పరాయణుడు.

ఉత్తమ దూత

దూతలను ఉత్తమ, మధ్యమ, అధములని మూడు వర్గాలుగా చెబుతారు. యజమాని అప్పగించిన పనిని నెరవేర్చకపోగా చెడగొట్టేవాడు మూడవ శ్రేణికి చెందిన వారు కాగా, చెప్పినంత వరకే చేసే వారు రెండవ శ్రేణికి చెందినవారు. యజమాని అప్పగించిన పనిని నిర్వహించడంతో పాటు తన తెలివితేటలను వినియోగించి పూర్తి సంతృప్తిని కలిగించేవారిని ఉత్తమ దూతగా చెబుతారు. మొదటి సందర్భంలోనే హనుమలోని ప్రత్యేకతను గ్రహించిన రామచంద్రుడు ఆయనలోని విశిష్టతను తమ్ముడు సౌమిత్రికి వివరించారు. 'ఏవం విధో యస్యదూతో నభవే త్పార్థివస్యతు...' (ఇలాంటి దూత ఎవరికి ఉండడో

ఆ రాజు కార్యాలు ఎలా సిద్ధిస్తాయి? అంటే సిద్ధించవు అని అర్థం) ఇలాంటి దూత కలిగి ఉన్న వారి సర్వకార్యాలు సులువుగా, సలక్షణంగా నెరవేరతాయని వాల్మీకి మౌని రాముడి నోట పలికించారు.

సీతాన్వేషణకు అంజనేయుడే కార్యసాధకుడని సుగ్రీవుని సూచనతో పాటు స్వానుభవంతో గ్రహించిన రాముడు తన అంగుళీయకాన్ని అనుగ్రహించారు. ఆయన నమ్మకాని వమ్ము కానీయలేదు హనుమ. అంజనేసుత, పవనసుత, వాయుసుత, కేసరినందన, పావని, కపిశ్రేష్ఠ లాంటి ఎన్ని నామాలు ఉన్నా 'శ్రీరామదూత'గా ఉండడమే ఆయనకు ఇష్టమట.

ఆయన ఎంతటి రామ భక్తుడంటే... 'యశ్చ రామం నపశ్యేత్/యం చ రామోనపశ్యతి/నిందితస్య వసేలోకే/స్వాత్మేనం విగర్హతే' (శ్రీరామచంద్రుని చూడని వారు, రాముడు చూడని వారు నిందితులు. వారి ఆత్మలే వారిని గద్దెస్తాయి) అనేటంత. 'యత్రయత్ర రఘునాథ కీర్తనమ్/తతతత కృతమస్తకాంజలిమ్' - రామనామం వినిపించినచోటల్లా వినయాంజలితో నిలుచుండి పోతారట. 'జై శ్రీరామ్' పిలుపుతో రాముడి కంటే ముందే చేరి తన తేజశ్శక్తిని ప్రసరింపజేసి కార్యోన్ముఖులవుతారట. అందుకే శ్రీరాముడు వంటి ప్రభువు/యజమాని ఆంజనేయుడు వంటి సేవకుడు పుట్టలేదన్నది పెద్దల మాట.

తేజోమూర్తి

ఆంజనేయుడు ఎంతటి శాంతమూర్తి అంతటి తేజోమూర్తి. జ్యోతిర్మయుడు. దుష్టశక్తుల పాలిట అరివీర భయంకరుడు. 'కిమేషు భగవాన్నందీ భవేత్ సాక్షా దిహగతః' (సాకాత్తు శంకరకింకరుడు నందిశ్వర భగవానుడిలా దిగివచ్చాడు. అలనాడు కైలాసంలో పరిహసించినందుకు నన్ను శపించినవాడు ఈయన కాదు కదా?) అని హనుమను చూసిన రావణుడు చకితుడై మనసులో అనుకున్నాడట. ఎక్కడ, ఎటు చూసినా వెలుగు, జ్ఞానమే. ఎటునుంచి ఎలా నమస్కరించినా, ఎలా ధ్యానించినా, ఎలా అర్పించినా ఆమోదిస్తారు. లోకాన్ని జయించిన ఆయన జీవితానికి రామనామమే రమణీయత, మహనీయత అని విశ్వసించిన భక్తా గ్రేసరుడు. ధైర్యశౌర్యభయాలకు ప్రతిరూపం.

వినయశీలి

కపిశ్రేష్ఠుడిగా మన్ననలు అందుకున్నప్పటికీ తాను ఏలికను కావాలనుకోలేదు. సుగ్రీవునికి సచివుడిగా ఉండేందుకే ఇష్టపడ్డారు. మంత్రిగా తన విధులను అత్యుత్తమంగా నిర్వహించారు. దిగువ శ్రేణిలో పనిచేసినంత మాత్రాన అలాంటి వారిని తక్కువగా మదింపు చేయరాదని ఆంజనేయుడి వ్యవహారశైలిని బట్టి తెలుసుకోవాలి. ఒక వ్యక్తిని కేవలం వారు చేసే పని, హోదాల ప్రాతిపదికన కాక, ఆయా పనులను సమర్థంగా చక్కబెట్టుకు రావడాన్ని బట్టి వారి ఉన్నతిని గుర్తించాలన్నది ఆర్యుల మాట. ఎదుటి వారి ఉన్నతినీ మన్నించే ఆంజనేయతుడు పొగడ్తలు రుచించనివాడు. వినయశీలి. 'ఈ సముద్రాన్ని దాటగల శక్తి వాయు దేవుడు, గరుత్మంతుడు, నీకే ఉందని నాకు అనిపిస్తోంది. వానరులలో నీవు తప్ప ఎవరు ఇలా లంకకు రాగలరు?' అని ప్రశ్నించిన జానకితో 'అమ్మా! సుగ్రీవుడు ఒక్కడే లంకలోని రాక్షసులను సంహరించగలడు. నాకంటే అమిత బలశాలురు, నాకు సమానమైన శక్తిగలవారు వానర సమూహంలో ఉన్నారు. ఆకాశంలో, భూమిపై మనసు కంటే వేగంగా అవలీలగా ప్రయాణించగల వారు సుగ్రీవాజ్ఞ కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. అందరికంటే చిన్నవాడినైనా నన్ను నీ

జాడ కోసం పంపారు' అని విన్నవించారు.

ఇంత వినయశీలి వీరత్వంతో కార్యరంగంలోకి దూకాలంటే పొగడ్తలు అనివార్యం. చిన్ననాట సంక్రమించిన శాపమే అందుకు కారణమైంది. ఆంజనా సుతుడు పుట్టిపుట్టగానే సూర్యబింబాన్ని ఫలంగా భావించి దానిని కబళించే ప్రయత్నంలో ఇంద్రుడి వజ్రాయుధఘాతానికి గురయ్యారు. దానితో తండ్రియైన వాయువు స్తంభించిపోయాడు. గాలిలేక లోకాలు అల్లకల్లోలమైపోయాయి. ఇంద్రుడి దేవతలు దిగివచ్చి కేసరి నందనుడికి చిరంజీవిత్వాన్ని అనుగ్రహించారు. ఇంద్రుడి వజ్రాయుధ ధాటికి దవడలు (హనుములు) నొక్కుకుపోవడంతో 'హనుమ'గా పేరు పొందారు. హనుమ పెరిగి పెద్దవుతున్న కొద్దీ బలగర్వంతో ఆగడాలు అధికమవుతున్నాయట. ఆయన అవంధ్యుడు కనుక

సీతాన్వేషణకు ఆంజనేయుడే కార్యసాధకుడని సుగ్రీవుని సూచనతో పాటు స్వానుభవంతో గ్రహించిన రాముడు తన అంగుళీయకాన్ని అనుగ్రహించారు. ఆయన సమ్మతాని వమ్ము కానీయలేదు హనుమ. ఆంజనేయత, పవనసుత, వాయుసుత, కేసరినందన, పావని, కపిశ్రేష్ఠ లాంటి ఎన్ని నామాలు ఉన్నా 'శ్రీరామదూత' గా ఉండడమే ఆయనకు ఇష్టమట.

మరోలా శపించే అవకాశం లేక 'నీకు బలం తెలియకపోవుగాక. నిన్ను పొగడితేగాని నీ బలం పెరగకుండుగాక' అని మునులు తదితరులు శపించారట. అందుకే సీతాన్వేషణకు బయలుదేరే ముందు జాంబవంత, అంగదాది కపివీరులు ఆయన బలాన్ని గుర్తు చేయవలసి వచ్చిందని అంటారు.

మనసు తెలిసి మాట

సమయానుకూలంగా మాట్లాడడంలో ఆంజనేయుడు బహుశేర్పరి. ఉదాహరణకు, 'రావణుని చెర నుంచి విముక్తి కలిగేనా?' అని దైన్యస్థితిలో ఉన్న సీతాదేవికి శ్రీరాముని రాకపై, ఆయన సాధించబోయే విజయంపై, అందుకు సహకరించనున్న వానరసేన బలవరాక్రమాలపై అపార విశ్వాసం కలిగేలా

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

మాట్లాడారు. లంక నుంచి తిరిగి వచ్చి రాముడితో 'దృష్ట్వా దేవీ' (చూశాను సీతను) అని ప్రథమ సమాచారం అందించారు. ముఖ్య సమాచారం కోసం ఆతురతతో నిరీక్షించేవారిని ఎలా సమాధాన పరచవచ్చో దీని ద్వారా నేర్చుకోవచ్చు. సీతావియోగ దుఃఖంలో ఉన్న రాముడితో ఆమె పేరుతో మొదలెడితే ఆయన కంగారు పడవచ్చు. అందుకే 'చూశాను/కనుగొంటిన్' అని ప్రారంభించి తాను చేపట్టిన పనిని సానుకూలంగా పూర్తి చేసుకువచ్చిన వైనాన్ని వివరించారు. అంతకుముందు ఋష్యమూక పర్వతప్రాంతంలోనూ రామలక్ష్మణులను మొదటి సారిగా దర్శించినప్పుడు సంభాషణ చాతుర్యంతో మెప్పించి, సుగ్రీవునితో చెలిమి కుదిర్చారు.

హనుమే ఆదర్శం

దేశ యువతకు హనుమే ఆదర్శం అన్నారు స్వామి వివేకానంద. ఆయనలో అవధూతకు అవసరమైన లక్షణాలు సంపూర్ణంగా ఉన్నాయన్నారు రామకృష్ణ పరమహంస. 'రామా! కొన్ని సమయాలలో నీవు పూర్ణం. నేను అంశను. కొన్ని సమయాలలో నీవు ప్రభువు, నేను సేవకుడను. కానీ తత్వజ్ఞానం కలిగినప్పుడు నువ్వే నేను, నేనే నువ్వూ గాంచుతావు' అనేలా హనుమ తత్త్వం ఉంటుందని పరమహంస వ్యాఖ్యానించారు. ఆత్మపరాయణుడైన తులసీదాస్ వందల ఏండ్ల క్రితమే అందించిన 'హనుమాన్ చాలీసా' అశేష భక్తకోటికి పారాయణ గ్రంథమైంది. భూతవర్తమానభవిష్యత్తులు ఆయన ఆధీనంలోనే ఉంటాయని విశ్వసించిన తులసీదాస్ అణువణువ ఆయనను ఆవహింపచేసుకున్నారు. ప్రముఖ గాయకుడు ఎం.ఎస్.రామారావు ఆలపించిన 'సుందరకాండ భక్తుల హృదయాలను పరవశింప చేస్తోంది. ఇక ఆంజనేయుడికి ఆసీతుశీతాచల పర్యంతం ఆలయాలకు కొడువలేదు. రామచంద్రుడు ఊరిమధ్యలో కొలువుదీరితే హనుమన్న ఆలయాలు గ్రామ శివారుల్లో రక్షగా అన్నట్లు అత్యధికంగా కనిపిస్తుంటాయి.

'హనుమత్పద్యశం దైవం నాస్తి నాస్త్వేవ భూతలే అనేనైన ప్రమాణేన జయ సిద్ధికరం పరమ్' (హనుమంతునితో సమానమైన దైవం భూతలంలో లేదు ఈ ప్రమాణం వల్లనే హనుమంత ప్రతం ఆచరించినవారికి నిశ్చయంగా జయం కలుగుతుంది) అని శాస్త్ర వచనం.

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

పాకిస్తాన్ మతమౌఢ్యానికి మందులేదు

Boot Out The
Ambassador of
Blasphemous
France!

తీవ్రవాద సంస్థగా ప్రకటించి, నిషేధించిన సంస్థతోనే రహస్య మంతనాలు జరిపి రాజీ ఒప్పందానికి సిద్ధపడింది పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం. దీనితో 'తమది నయా పాకిస్తాన్' అంటూ గొప్పలు చెబుతున్న ఆ దేశ ప్రధాని మాటలు ఎంత నీతిమూటలో అర్థమవుతుంది. దేశవ్యాప్త సమ్మె, ప్రదర్శనలతో పాక్ ప్రభుత్వాన్ని తన ఎదుట మోకరిల్లే స్థితికి తెచ్చిన నిషేధిత తహరీక్ లబ్జైక్ (TLP) చివరికి తన డిమాండ్లకు ప్రభుత్వం తలొగ్గడంతో ఆందోళనలు విరమిస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. ఫ్రాన్స్ రాయబారిని బహిష్కరించాలన్న (ఫ్రాన్స్ ప్రభుత్వం మహమ్మద్ ప్రవక్తను అవమానపరచినందుకు ప్రతీకారంగా రాయబారిని బహిష్కరించాలన్న తహరీక్) తహరీక్ డిమాండ్కు తలొగ్గడం తప్ప మరొక మార్గం కనిపించని ప్రభుత్వం చివరికి అందుకు అంగీకరించింది.

ఫరియా చట్టాన్ని మతదూషణ (నిరోధ) చట్టాలను కఠినంగా అమలు చేయాలని కోరే తహరీక్ తీవ్రమైన మతమౌఢ్య సంస్థ. 'నేనే వర్తమాన పాకిస్తాన్' (తహరీక్- ఏ- లబ్జైక్) అనే ఈ సంస్థను బరేల్వీ ధోరణికి చెందినవారు ప్రారంభించారు. దేశంలో

అమలవుతున్న మతదూషణ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడిన పంజాబ్ గవర్నర్ సలూన్ తసీర్ హత్యతో ఈ సంస్థ పేరు బయటకు వచ్చింది. ముంతాజ్ ఖాద్రి అనే తహరీక్ కార్యకర్త ఆ హత్య చేశాడు. 2015లో అల్లామా ఖాద్రిమ్ హుస్సేన్ రిజ్వీ ఒక రాజకీయ పార్టీగా దీనిని ప్రారంభించాడు. పాకిస్తాన్ ఎన్నికల కమిషన్ ఈ పార్టీని గుర్తించడమేకాక ఎన్నికల్లో పాల్గొనేందుకు కొంగు గుర్తును కేటాయించింది కూడా.

2018 ఎన్నికల్లో పెద్దగా సీట్లు గెలుచుకోలేక పోయినా తహరీక్ పార్టీ 20 లక్షలకు పైగా ఓట్లు సాధించి ఐదవ పెద్ద పార్టీగా అవతరించింది. ప్రస్తుతం సిండ్ శాసనసభలో ముగ్గురు సభ్యులు ఉన్నారు. పంజాబ్లో మూడవ పెద్ద పార్టీగా గుర్తింపు పొందింది. పాకిస్తాన్లో దేవబంద్ మతధోరణి ఆధిపత్యాన్ని సవాలు చేసిన ఖాద్రిమ్ హుస్సేన్ రిజ్వీ సాధారణ ప్రజానీకపు మద్దతును కూడగట్టుకోవడంలో విజయవంతమయ్యాడు.

ఎన్నికల బిల్లు ద్వారా మతదూషణకు పాల్పడ్డ దేశ న్యాయమంత్రి వెంటనే రాజీనామా చేయాలంటూ నవంబర్ 2017లో తహరీక్ పార్టీ పెద్ద ఎత్తున నిరసన ప్రదర్శనలు చేసింది. 'ప్రతిజ్ఞను - ప్రకటన'గా మార్పడం వల్ల తీవ్ర అభ్యంతరాలు తెలిపింది. ఖత్మీ-న-బూవత్ వివాదంగా పేరుపడిన ఆ ప్రదర్శనలు దేశమంతటా వ్యాపించాయి. మూడువారాలపాటు సాగిన ఆ ప్రదర్శనలు న్యాయమంత్రి రాజీనామాతో ఆగాయి. రాజధానికి వచ్చే మార్గాలన్నింటిని దిగ్బంధనం చేశారు ప్రదర్శనకారులు. అప్పుడు పిఎంఎల్ అధికారంలో ఉంది. ప్రదర్శనకారులు రావల్సింది, పైజాబాద్లను పూర్తిగా స్తంభింప చేశారు. వారికి ఐఎస్ఐ మద్దతు ఉందన్న వార్తలు వచ్చాయి. పిఎంఎల్ అబ్బాసి ప్రభుత్వం గద్దె దిగాలని కోరుకున్న సైన్యం కూడా ప్రదర్శనకారులపై చర్యకు

సిద్ధపడలేదు. వారితో రాజీ చేసుకోవాలని సలహా ఇచ్చింది. ఆరు అంశాల రాజీ ఒప్పందాన్ని రూపొందించిన సైన్యం న్యాయమంత్రికి వ్యతిరేకంగా ఎలాంటి ఫత్వా విడుదల చేయకూడదని నిరసన కారులను కోరింది. దీనితో దిగివచ్చిన ప్రభుత్వం నిర్బంధించిన ప్రదర్శనకారులను విడుదల చేయడంతో పాటు తహరీక్ సంస్థపై కేసులను ఉపసంహరించుకుంది. దీనితో ప్రదర్శనలు ఆపడానికి తహరీక్ అంగీకరించింది. ఆ తరువాత తహరీక్ ప్రదర్శనకారులందరికీ పెద్ద మొత్తంలో డబ్బు ముట్టించన్న వార్తలు కూడా గుప్పుమన్నాయి.

2018లో మతదూషణకు పాల్పడిందన్న ఆసియా బీబీసి మరణదండన విధించాలన్న కేసును సర్వోన్నత న్యాయస్థానం కొట్టివేసినప్పుడు కూడా తహరీక్ సంస్థ నిరసన ప్రదర్శనలకు సిద్ధపడింది. దీనితో అప్పుడు అధికారంలో ఉన్న ఇబ్రహీమ్ ఖాన్ ప్రభుత్వం ఐదు అంశాల రాజీ ఒప్పందాన్ని తహరీక్ ముందు ఉంచింది. పాకిస్తాన్ను వదలిపోకుండా ఆసియా బీబీసే ఆంక్షలు పెట్టడంతోపాటు సుప్రీంకోర్టు తీర్పును సమీక్షించడాన్ని వ్యతిరేకించమని పేర్కొంది. అరెస్ట్ చేసిన ప్రదర్శనకారులను కూడా బేషరతుగా విడుదల చేసింది. అందుకు బదులుగా తహరీక్ కేవలం ప్రదర్శనల వల్ల కలిగిన ఆసౌకర్యానికి విచారం వ్యక్తంచేస్తూ క్షమాపణలతో సరిపెట్టింది.

అంతకుముందు కూడా ప్రధాని ఆర్థిక సలహా సంఘం (EAC) నుండి అహ్మద్ అయిన ఆతిఫ్ ఆర్ మియాన్ను తొలగించాలంటూ తహరీక్ సంస్థ ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెచ్చింది. దానితో ప్రభుత్వం మియాన్ నియామకాన్ని వెనక్కు తీసుకుంది కూడా. ప్రభుత్వం ఇలా వెనుకంజ వేయడాన్ని సమర్థించు కుంటూ సమాచార మంత్రి ఫవాద్ చౌదరి రెండు టీవీలు కూడా చేశాడు. అందులో 'మతపెద్దలు, సామాజిక వర్గాలన్నిటినీ కలుపుకుని ముందుకు

డా. రామమోహన్

పోవాలని ప్రభుత్వం అనుకుంటోంది. అందుకు కేవలం ఒక నియామకం అడ్డంకి కారాదని భావిస్తోంది' అని, మరో ట్వీట్‌లో 'ఖత్త-నబువ్వత్ (ప్రవక్తలోనే అంతిమ, సంపూర్ణ విశ్వాసం) అనేది మా మతవిశ్వాసంలో భాగం. ఇటీవల మతదూషణలను అడ్డుకునే విషయంలో మా ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య (మియాన్ తొలగింపు) ఆ విశ్వాసాన్ని ప్రతిబింబిస్తోంది' అని పేర్కొన్నారు.

పై సంఘటన ద్వారా అపారమైన ప్రజా మద్దతు కలిగిన తహరీక్ సంస్థ ప్రభుత్వాన్ని దేశాన్ని తన ఇష్టానుసారం ఆడించగలుగుతోందని స్పష్టమవుతోంది. శాంతియుత ప్రదర్శనల ద్వారా ప్రజా తిరుగుబాటనే ప్రమాదపు సూచనను ప్రభుత్వానికి పంపి రాజకీయం ఒత్తిడి తీసుకురాగలుగుతోంది.

మతదూషణ చట్టపు దుర్వినియోగాన్ని కళ్లకు కట్టించి, బుసాన్ అంతర్జాతీయ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో అవార్డు కూడా గెలుచుకున్న 'జిందగీ తమాషా' అనే సినిమాను పాకిస్తాన్‌లో విడుదల చేయడానికి వీలులేదని తహరీక్ తెలిపిన అభ్యంతరానికి తలోగ్గుతూ ప్రభుత్వం జనవరి 2020లో ఆ సినిమా విడుదలను నిలిపివేసింది.

ప్రవక్త గొప్పదనాన్ని తగ్గించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారంటూ ఇటీవల మరొకసారి తహరీక్ కార్యకర్తలు రోడ్లపైకి వచ్చారు. మతదూషణను నహించేది లేదంటూ నినదించారు. ప్రవక్త పై కార్టూన్లు ప్రచురించడం భావప్రకటికరణ స్వేచ్ఛలో భాగమేనని ఫ్రాన్స్ అధ్యక్షుడు ఎమాన్యుయల్ మార్కాన్ పేర్కొనడం వట్ల తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తూ తహరీక్ నిరసన ప్రదర్శనలకు దిగింది. ఇస్లామాబాద్‌లో ఫ్రాన్స్ వ్యతిరేక ర్యాలీ నిర్వహించింది. పోలీసులు బాష్పవాయువు ప్రయోగించడంతో నిరసనకారులు ఇస్లామాబాద్‌ను దిగ్బంధనం చేశారు.

కొన్ని ముస్లిం దేశాల్లో కూడా ప్రవక్త గురించి కార్టూన్లు ప్రచురించడం వట్ల నిరసనల వ్యక్తమైనా, ఎక్కడా అల్లర్లుగాని, ప్రజాజీవనానికి అటంకం కలగడంకానీ జరగలేదు. గొడవలు ఉధృతమవడంతో దేశంలో ఫ్రాన్స్ రాయబారిని తిప్పి పంపుతామని, ఫ్రాన్స్‌లో రాయబారిని వెనక్కు పిలిపిస్తామని పాకిస్తాన్

అంతర్గత వ్యవహారాల మంత్రి ఐజాజ్ షా, మత వ్యవహారాల మంత్రి నూరుల్ హక్ ఖాద్రిలు లిఖితపూర్వక హామీ ఇచ్చారు. మూడు నెలల్లో చర్యలు తీసుకుంటామని ఆ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. కానీ ఈలోగానే తహరీక్ నాయకుడు ఖాదిమ్ రిజ్వీ కరోనా మూలంగా మరణించడంతో అతని కొడుకు సాద్ హుస్సేన్ రిజ్వీ పార్టీ పగ్గాలు చేపట్టాడు.

ఇచ్చిన హామీ నిలబెట్టుకోవాలంటూ జనవరిలో తహరీక్ పార్టీ ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించింది. మూడు నెలల గడువు పూర్తవడానికి సరిగ్గా ఐదు రోజుల ముందు తహరీక్‌తో సంప్రదింపులు జరిపిన ప్రభుత్వం ఫ్రాన్స్ రాయబారిని బహిష్కరించడానికి వీలు కలిగించే చట్టాన్ని ఏప్రిల్ 20న జాతీయ అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెడతామని ప్రతిపాదించింది.

ఏప్రిల్ 10న ముందస్తు జాగ్రత్త చర్యగా తహరీక్ పార్టీ అధినేత సాద్ రిజ్వీని పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. దానితో రెచ్చిపోయిన ప్రదర్శన కారులు రావల్పిండి, లాహోర్‌లలో అల్లర్లు సృష్టించారు. అందులో నలుగురు పోలీసులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు, 800మంది గాయపడ్డారు. హింసాత్మక అల్లర్లు దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలకు కూడా వ్యాపించే ప్రమాదం ఉండడంతో తహరీక్ పార్టీని తీవ్రవాద సంస్థగా ప్రకటించిన పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం ఏప్రిల్ 15న ఆ సంస్థపై నిషేధాన్ని విధించింది.

ప్రభుత్వం నిషేధం విధించినా వెనక్కు తగ్గని తహరీక్ కార్యకర్తలు మూడు రోజులపాటు దేశంలో ప్రజా జీవనాన్ని స్తంభింపచేశారు. 11 మంది పోలీసులను బంధించారు. దేశంలో శాంతిభద్రతల పరిస్థితి పూర్తిగా దిగజారిపోవడంతో దిక్కుతోచని ఇమ్రాన్ ఖాన్ ప్రభుత్వం అంతకుముందు తాము నిషేధించిన సంస్థతోనే చర్చలకు సిద్ధపడింది. ప్రభుత్వం నిషేధిత సంస్థల ముందు ఇలా మోకరిల్లితే ఇతర దేశాల్లో అయితే తీవ్ర ప్రజాగ్రహాన్ని చవిచూడవలసి వస్తుంది. కానీ పాకిస్తాన్‌లో అలా తీవ్రవాదులకు తలోగ్గుడం సర్వసాధారణ విషయం. అక్కడ తీవ్రవాద, మతఛాందసవాద శక్తులదే పైచేయి అన్న విషయం ఇటీవలి కాలంలో ప్రపంచానికి మరింత స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. తహరీక్ ప్రదర్శనకారులు ఆర్థిక కార్యకలాపాలను పూర్తిగా స్తంభింపచేశారు. ఇలా పాకిస్తాన్ ఇస్లాం మతమౌఢ్య గుప్పిట్లో చిక్కుకుంది.

తహరీక్ పార్టీ నాలుగు డిమాండ్లు ప్రభుత్వం ముందు పెట్టింది. ఫ్రెంచ్ రాయబారిని బహిష్కరించడం, తమ నాయకుడు సాద్ రిజ్వీని విడుదల చేయడం, పార్టీపై పెట్టిన నిషేధాన్ని ఎత్తివేయడం, అరెస్ట్ చేసిన కార్యకర్తలను విడుదల చేయడం. ఈ డిమాండ్‌లలో పార్టీపై పెట్టిన నిషేధాన్ని ఎత్తివేయడం తప్ప మిగిలినవన్నీ అంగీకరించి ప్రభుత్వం తమ పోలీసులను విడిపించుకుంది.

చివరికి ప్రధాని ఇమ్రాన్ ఖాన్ కూడా తహరీక్ భాషనే మాట్లాడటం మొదలు పెట్టారు. ఒక టీవీ ఉపన్యాసంలో ఖాన్ తమ ప్రభుత్వపు ధోరణిని స్పష్టం చేశారు. ముస్లిం దేశాల మద్దతుతో ఇస్లాం వ్యతిరేక ధోరణిని అరికడతామని చెప్పిన ప్రధాని తహరీక్ ఎ లక్ష్యంతో ప్రజల్ని వీధుల్లోకి తెచ్చిందో ప్రభుత్వం కూడా అదే లక్ష్యం కోసం పనిచేస్తోంది అని అన్నారు. 'దారులు వేరు కానీ లక్ష్యం ఒక్కటే' అంటూ ముక్తాయించారు.

మతదూషణను అడ్డుకోవాలనే నెపంతో తహరీక్ పార్టీ షరీయాను (ఇస్లాం మత నిబంధనలు) చట్టబద్ధం చేయాలనుకుంటోంది. తమ వజ్ఞం గడుపుకునేందుకు పాకిస్తాన్‌లో రాజకీయపార్టీలు మతసంస్థల మద్దతుకోసం ఆరాటపడుతుంటాయి. అందుకనే మత గురువులు, నాయకులు కూడా ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకుని ప్రజలను ప్రభావితం చేస్తుంటారు. దేశంలో వివిధ ప్రభుత్వ సంస్థలు కూడా మతఛాందసవాదుల కనుసన్నల్లో పనిచేస్తుంటాయి. ఆ దేశంలో మతం, రాజకీయాలు కలిసి ఉంటాయి. మత సంస్థలకు ప్రభుత్వమే నిధులు అందిస్తుంది. దీనివల్ల సమస్య మరింత క్లిష్టమవుతుంది. ఆ మత సంస్థలు అదుపు తప్పినప్పుడు వాటిని నియంత్రించడానికి ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నిస్తూ ఉంటాయి.

కానీ ప్రస్తుత ఇమ్రాన్ ఖాన్ ప్రభుత్వం బరేల్వీ మత ఛాందస వాదాన్ని అదుపు చేయడంలో విఫలమైంది. తహరీక్ మత రాజకీయాల ముందు మోకరిల్లింది. ఇలా ప్రభుత్వాన్ని భయపెట్టి, బెదిరించి తహరీక్ పార్టీ తన ప్రాబల్యాన్ని, ప్రభావాన్ని పెంచుకుంది. విదేశాంగ విధానం, చట్టాలను కూడా ప్రభావితం చేసే స్థితికి వచ్చిన తహరీక్ క్రమంగా రాజకీయ, సైనిక వ్యవస్థను కూడా హస్తగతం చేసుకునే దిశగా కదులుతోంది.

బరేల్వీ సిద్ధాంతం దేవబందీ ధోరణికి పూర్తి విరుద్ధమైనది. దేవబందీ పద్ధతి సాదీ అరేబియాలోని వహాబీ సిద్ధాంతానికి దగ్గరగా ఉంటుంది. అయితే బరేల్వీ సిద్ధాంతం దేవబందీ కంటే శాంతియుతమైనది, సహనశీలమైనదని మొదట్లో కొందరు అనుకున్నారు. కానీ కొన్ని సంవత్సరాలుగా తహరీక్ అనుసరిస్తున్న హింసాత్మక విధానం ఆ అభిప్రాయాన్ని పటాపంచలు చేసింది.

ఫ్రెంచ్ రాయబారిని బహిష్కరించడం వల్ల పాకిస్తాన్ విదేశాంగ విధానం పూర్తిగా పట్టాలు తప్పుతుంది. పాశ్చాత్య దేశాలతో సంబంధాలు దెబ్బతింటాయి. మతసంస్థల చేతిలో కీలుబొమ్మలుగా మారుతున్న రాజకీయ పార్టీలు, ప్రభుత్వాలు పరిపాలన వ్యవస్థలను ఈ మతఛాందసవాదుల చేతిలో పెడుతున్నాయి. పాకిస్తాన్‌లో పెరుగుతున్న ఈ మతఛాందసవాదానికి ముందు ఏది?

అను : కేశవనాథ్

శిల్పిమంతమైన కవితా సంపుటి 'కాలం నా చేతిలో వుంది'

'కాలం నా చేతిలో ఉంది' కవితా సంపుటి కర్త అడిగోపుల వెంకటరత్నం ఆధునిక కవితా ప్రియులకు సుపరిచతులు. 25 కవితా సంపుటలు ప్రచురించి ఆధునిక కవిత్వాన్ని సుసంపన్నం చేశారు. ఈ సంపుటిలో 61 ఖండికలున్నాయి. అన్నీ సామాజిక సమస్యల కవిత్వీకరణలే. రైతు జీవిత కవిత్వీకరణ లున్నాయి. మాతృత్వపు మమకారాల పరిమళాలున్నాయి. ప్రపంచీకరణ నిరసనలున్నాయి. తొలి కవిత నాలుగో ముఖంలో భరతుడి మనుష్యుడు 'ప్రజాస్వామ్యమై / త్రిమఖండై వస్తున్నాడు / న్యాయాన్ని అన్యాయం / ధర్మాన్ని అధర్మం గెల్చిన ఒక ముఖాన్ని ఆవిష్కరించుకొని' అంటూ అన్యాయాల అధర్మాలను నాలుగో ముఖంగా అధిక్షేపించి ఆవిష్కరించాడు కవి.

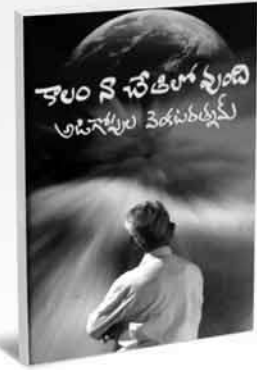
కవికి రైతు జీవితం పట్ల, వ్యవసాయం పట్ల ఉన్న అభినివేశంతో రైతు జీవితాన్ని గొప్పగా వర్ణించాడు. 'కొత్త ప్రపంచం' ఖండికలో 'దున్నేవాడిదే భూమి' / 'పండించినవాడిదే గిట్టుబాటు ధర' / శాంతిని నాటి / 'సమతను దిగుబడి చేసి' / 'కట్టా ఎరుగని స్వేచ్ఛా భూమిని స్వాగతిస్తున్నాను' - అంటూ రైతు శ్రేయస్సును కాంక్షించాడు. 'పొలం నేర్చిన' పాఠంలో 'నారుగింజలు మడికట్టాను/అంటూ వ్యవస్థాగత కల్తీ సంస్కృతిని అధిక్షేపించాడు. 'మట్టి మనిషి' - ఖండికలో 'క్షేత్రాన్ని సాగుచేసిన హతిలక్ష్మి అక్కనచ్చేర్/ మట్టి దీపించి ఆదరిస్తుంది / మట్టి మట్టిగా ఉండక/ నవధాన్యాలై ఇంటింటా పండగ చేస్తుందని/ మట్టిని మాతృమూర్తిగా, భూగర్భ సంపదను దోచుకునే వారిని అణగదొక్కే విప్లవమూర్తిగా మట్టిని వర్ణించాడు. మట్టికి

మనిషికి అభేదం చెప్పి మట్టిని మహోన్నతంగా వర్ణించాడు.

'అణువణువునా అమ్మ' ఖండికలో మాతృత్వపు మమకారాన్ని ఆరాధనా భావంతో వర్ణించాడు. పిల్లలకు తల్లి రోల్ మోడల్. 'బిడ్డ చేతిలో తల్లిది ఎప్పుడూ ఓటమే' అంటాడు. కొడుకు చేతిలో తండ్రి, శిష్యుడి చేతిలో గురువు, బిడ్డ చేతిలో తల్లి ఓటమి ఆహ్లాదపు అనుభూతిని కలిగిస్తాయి. 'ముఖద్వారం' ఖండికలో వంటగదికి పర్యాయపదమైన/ అమ్మకు అభివందనం చెయ్యాలి/ 'సపర్యలు అమ్మకు అంజలి ఘటించాలి' అంటాడు.

'దేవదాసి' ఖండికలో 'పురుషాధిక్య సమాజంలో ఊరుమ్మడి ఆస్తిగా' జోగిని, బసివిని, మాతంగి పేరిట బలైపోయిన అభాగినులను ఊరడించాడు. 'బసివినీ బాలుడి తండ్రి పేరు చెప్పు/బళ్లో నమోదు చేయాలి/ అపరాధిగా అడిగిన మాఫ్తారు తలవంచాడు...' వంటి పంక్తులు పాఠకుల్లో ఆలోచన రేకెత్తిస్తాయి.

ప్రపంచీకరణ ప్రభావాన్ని అధిక్షేపిస్తూ 'మనుషులు అమ్మబడతారు' ఖండికలో కవిత్వీకరించాడు. ఆదరణ కోల్పోయిన చేతివృత్తుల వారి దైన్యస్థితిని ఆర్థికతతో వర్ణించాడు. చేనేత ఆదరణ కోల్పోయి 'బీదరికం మరింత వ్యధరికమై/ ఆత్మహత్యకు పేటెంట్ అయింది'. మట్టి పాత్రలపై శిల్పి సౌందర్యం చెక్కిన కుమ్మరుల నోటికి చేయి దూరమైన స్థితిని ఆర్థికతతో వర్ణించాడు. దళాలి దోచుకున్న మత్స్యకారుల సంపద వల్ల వారి దయనీయ స్థితిని కవిత్వీకరిస్తూ 'దళాలి వ్యవస్థ ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో చేతివృత్తుల వారిని

'కాలం నా చేతిలో వుంది' (కవితా సంపుటి)

రచన: అడిగోపుల వెంకటరత్నం

ప్రతులకు : కావేరి రెసిడెన్సీ, అరబిందో మార్గ్, యన్-జి.వో.కాలనీ - తిరుపతి 517507, 9848252946,

ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్ విశాలాంధ్ర బుక్ హౌస్

వెల: రూ. 100/-

పూర్తిగా దగా చేసింది. 'కొన్నవాళ్లెవరో తెలియకుండా / మనుషులు అమ్మబడుతారు / అమ్మబడ్డ వాళ్లెవరో తెలియక / మనుషులు కొనబడతారు - అంటూ ప్రపంచీకరణ దోపిడిని అధిక్షేపించాడు. 'కాలం నా చేతిలో వుంది' కవితా ఖండికలో 'కాలం యజమాని పక్షపాతి/ కార్మికుణ్ణి మభ్యపెడుతుంది/ కార్మిక పక్షపాతిని నేను / కాలాన్ని సైరన్ చేస్తాను / నేను పిడికిలి బిగిస్తే కాలానికి కారాగారం/ నేను పిడికిలి తెరిస్తే కాలానికి స్వేచ్ఛాగానం' అంటూ కాలాన్ని నియంత్రించి కార్మికపక్షపాతిగా వ్యవహరిస్తా నంటాడు.

ఈ కవితా సంపుటిలో కవి ప్రతిఖండికను ప్రతిభతో, గొప్ప భావుకతతో, సమచిత పదబంధాలతో, అభివ్యక్తీకరణలతో శిల్పిమంతంగా మలిచాడు. ఆధునిక కవితా ప్రియులూ, కవులూ, విమర్శకులు విధిగా చదువదగిన కవితా సంపుటి 'కాలం నా చేతిలో ఉంది'. ★

ఏ మతానికైనా గుడి ఒక ఆలంబన. కానీ హిందూ జీవనానికి గుడి ఒక ధార్మిక ద్వారం. ఏ తరమైనా ఆ ద్వారం గుండానే వస్తుంది, వెళుతుంది. అందుకే భారతీయ జీవనంలో గుడికి అంత ప్రాధాన్యం. హైందవంలోని వైవిధ్యానికి అద్దం పట్టేవి కూడా గుడులే. ఒక్కొక్క గుడికి ఒక్కొక్క ప్రత్యేకత. శిల్పకళ సరే, గుడి గురించి చెప్పే స్థలపురాణం ఇంకా రమణీయంగా ఉంటుంది. అసలు గుడి కోసం ఎంపిక స్థలం చూస్తేనే మన పూర్వీకుల అద్భుత రృష్టి తెలుస్తుంది. అదే సమయంలో విదేశీ దురాక్రమణదారుల కళ్లన్నీ ఈ గుళ్లమీదే ఉండేవన్న సంగతి చరిత్ర చెబుతోంది. ఎన్ని

బౌద్ధుల గుడి

దాడులు జరిగినా, జాతీయతకూ, సంస్కృతికీ ఎన్ని గాయాలైనా ఈ ధర్మం అజరామరంగా సాగుతుందని చెబుతాయి ఈ గుడులు. ఆ గుడుల వైశిష్ట్యం గురించి చెప్పే చక్కని పుస్తకం 'అడుగుడుగున గుడి ఉంది'. రచయిత కస్తూరి రాకాసుధాకరరావు. సీనియర్ జర్నలిస్ట్. ముచ్చటైన ముందుమాటతో లోపలికి తీసుకువెళ్తారు రచయిత. ఇందులో 22 వరకు ఆలయాల గాథలు ఉన్నాయి. మిగిలినవి భక్తుల గురించీ,

సత్రాల గురించీ చెబుతాయి.

హరిశ్చంద్రగఢ్ (మహారాష్ట్ర) లోయలో మారుమూల ఒక జలాశయంలో మూడు స్తంభాలే ఉన్న మంటపం కింద ఉన్న హరిశ్చంద్రేశ్వరుడు, పార్లమెంటు భవంతికి నమూనాను ప్రసాదించిన అరవైనాలుగు శివలింగాల ఏకాదేశ్వర్ మందిర్ (మధ్యప్రదేశ్), బ్రిటిష్ దంపతుల కారణంగా జీర్ణోద్ధరణకు నోచుకున్న బైద్యనాథ్ శివుడి ఆలయం (ఎంపి, అగర్మాలాస్), ఆకాశమే కప్పుగా వందల ఏళ్ల నుంచి ఉన్న ఆవంచ గణేశుడు (తెలంగాణ), ఏటా మూడు రోజుల మాత్రమే దర్శనభాగ్యం కలిగించే గుహలో నలేశ్వరుడు, పూరి

జగన్నాథుడు, గూడ పెరుమాళ్లు పంతుల నెత్తిన కుంపటి కారణంగా వెలసిన వరదరాజస్వామి (వరదరాజపురం, మెదక్జిల్లా), రాముడు లేని ఆంజనేయుడి గుడి (అమృతపల్లి, తెలంగాణ), జలాశయం నుంచి విముక్తి పొందిన మాంఖాల్ మహేశ్వరుని ఆలయం (తెలంగాణ), సముద్రపు కయ్యల మధ్య ఏకాంత బ్రహ్మ సమేధ్యంలో ఉండే బ్రహ్మేశ్వరస్వామి (ఆంధ్రప్రదేశ్)... ఇలా ఎన్నో గుళ్ల ప్రత్యేకతలను, స్థల పురాణాలను ఆసక్తికరంగా వివరించారు రాకాసుధాకర్. ఈ పుస్తకం చదివితే ఆయా ఆలయాలను దర్శించాలని అనిపిస్తుంది. కానీ ఈ పుస్తకానికి యువ చిత్రకారుడు కె.వేణుమాధవ్ వేసిన చిత్రాలు చూస్తే అంతటి భాగ్యం కలుగుతోందో లేదో అనిపిస్తుంది. అంత రమణీయంగా ఉన్నాయి బొమ్మలు. పుస్తకానికి గొప్ప విలువనూ,

అడుగడుగున గుడి ఉంది (గుడుల పరిచయ గ్రంథం)

రచన: కస్తూరి రాకాసుధాకరరావు

బొమ్మలు: కె. వేణుమాధవ్

ప్రతులకు: ప్లాట్ నెం. 79, వీఆర్ఆర్ ఎన్ క్లెష్, దమ్మాయిగూడ, హైదరాబాద్-83,

9000875952.

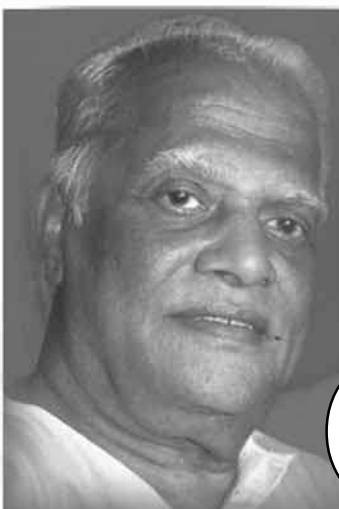
పే: 146, **వెల :** రూ. 100/-

విశిష్టతనూ తెచ్చినవి ఈ బొమ్మలంటే అతిశయోక్తి కూడా కాదు. అలాగే రచనను కించపరచడమూ కాదు. పాళీ పదునుకు, కుంచె చాలనం తోడైంది అని మాత్రమే భావించాలి.

నలుపు తెలుపు బొమ్మల వల్ల ఆలయాలను చూసిన అనుభూతి కూడా కలుగుతుంది. ఏ

ఆలయంలో అయినా సాధారణంగా కనిపించే కమనీయత, ప్రశాంతత ఈ పుస్తకం ద్వారా పొందవచ్చు. ఇంతకీ ఇవి కొన్ని గుడులే. ఎన్ని వేల గుడులు కాలగర్భంలో కలిసిపోయాయో తలుచుకుంటే కొంచెం దిగులు కూడా కలుగుతుంది.

ఇది
'ఆచార్య
ఆత్రేయ శత
జయంతి'

వలస పాలనలో ఉన్న దేశంలో ఒక మహా యుద్ధానంతర దృశ్యం ఎంత క్రూరంగా ఉంటుందో తెలుగు రంగస్థలం మీద ఆవిష్కరించిన వారు ఆచార్య ఆత్రేయ. ఆ నాటకమే 'విశ్వశాంతి'. ఆయన అసలు పేరు కిళాంబి వేంకట నరసింహాచార్యులు. ఆచార్య ఆత్రేయ (మే 7, 1921-సెప్టెంబర్ 13, 1989) చలనచిత్ర రచయిత, గేయ రచయిత మాత్రమే కాదు. రంగస్థలం విలువ, ప్రభావాల గురించి తెలిసినవారు కూడా. శక్తిహీనుడిని బలవంతుడు కబళించడం, ఆకలి, అశాంతి వంటి అంశాలు ఆయన రచనలు చేస్తున్న కాలాన్ని బాగా ప్రభావితం చేశాయి. సరిగ్గా అవే ఇతివృత్తాలతో నాటకాలు, నాటికలు రాసిన ఆచార్య ఆత్రేయ మీద 'మొదటి నుంచి వివేకానంద ప్రభావం ఉంది' అంటారు పరిశోధకులు పైడిపాల (పిఎస్ రెడ్డి).

రంగస్థలం మనసెరిగినవాడు...

వివేకానందలో విప్లవవాడిని దర్శించిన ఆత్రేయ, రచనా సంవిధానంలో రవీంద్ర కవీంద్రుని, టాల్స్టాయ్‌ని మార్గదర్శకులుగా ఎంచుకున్నారు. కొద్దికాలం గాంధీజీ ప్రభావంలో కూడా ఉన్నారాయన. ఎంతో ఖ్యాతి గాంచిన 'ఈనాడు' నాటకం (1948) గాంధీ తత్వంతోనే రాశారని విమర్శకులు చెబుతారు. అచ్చుకానివి, అలభ్య రచనలు మినహాయితే ఆత్రేయ రాసిన నాటకాలు, నాటికలు ప్రస్తుతం 24 దొరుకుతున్నాయి. ఆయన నాటకం లేదా నాటిక ఒక చారిత్రక పరిణామాన్ని, లేకుంటే ఒక తాత్విక మలుపునీ ఆవిష్కరిస్తాయి. 1943 నుంచి 1963 వరకు ఆయన రాసిన నాటకాలు చూస్తే ఈ విషయం తెలుస్తుంది. గౌతమబుద్ధ, అశోక సామ్రాట్, పరివర్తన, వాస్తవం, ఈనాడు, ఎన్జీవో, విశ్వశాంతి, కప్పలు, భయం, తిరుపతి (మనసూ-మయసూ)- ఇవన్నీ ఆయనకు ఎంతో పేరు తెచ్చాయి. ఎన్జీవో ఒక సాధారణ

గుమాస్తా జీవితంలోని సంఘర్షణను చిత్రించింది. కలిమి ఉన్ననాడే అంతా చేరతారు అన్న లోకోక్తి పునాదిగా వెలువడిన నాటకం, కప్పలు.

కళ కోసం, చస్తేదీం?, ప్రగతి, ఎవరు దొంగ?, అంత్యాగ్రణ, అంతర్యుద్ధం, ఓటు నీకే, ఒక రూపాయి, చావకూడదు, మాయ, వరప్రసాదం, అశ్వఘోషుడు, కాపలావాని దీపం- ఆయన నాటికలు.

స్వతంత్ర భారతంలో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ పాత్ర ఎంత వివాదాస్పదమో, స్వార్థపూరితమో తెలిసిందే. ఇదే ఇతివృత్తంతో రాసిన నాటకం 'పరివర్తన'. కాంగ్రెస్ పట్ల అపారభక్తితో ఉన్న వెంకటాద్రి, పదవుల కోసం వచ్చిన రామయ్యల సంఘర్షణ ఇందులో చర్చించారు ఆత్రేయ. మనిషి పిరికితనాన్ని తరిమికొట్టాలంటారు వివేకానందులు. భయమే మనిషికి అసలైన చింత. ఈ అంశంతో రాసిన నాటకం 'భయం'.

తెలుగు సినిమా కంటే, రంగస్థలం వందేళ్ల ముందు ఉంది అన్న వ్యాఖ్య నిజమన్న రీతిలో ఉంటాయి ఆత్రేయ నాటికలు. 'ప్రగతి' నాటిక ఇందుకు నిదర్శనంగా నిలుస్తుంది కూడా. శాస్త్ర సాంకేతిక పరిశోధనలు మానవాళి క్షేమానికి ఉపయోగపడాలి తప్ప, విశ్వ విధ్వంసానికి ఉపయోగపడకూడదన్న సందేశంలో రాసిన నాటిక ఇది. ఒక శాస్త్రవేత్త కనిపెట్టిన విషయాన్ని జాతి శ్రేయస్సు మరచి ఒక ధనికుడికి అమ్మడానికి సిద్ధపడతాడు. అది ఆ దుర్మార్గులకు చేరకుండా, ఆ శాస్త్రవేత్త సోదరీ ప్రయోగశాలను ధ్వంసం చేయడం ఇందులో ఇతివృత్తం. పస్సులుంటున్న తన కుటుంబ సభ్యుల కోసం గుప్పెడు మెతుకులు దొంగతనం చేసినవాడు దొంగ? లేకుంటే విద్యార్థుల పసతిగృహం డబ్బును దిగమింగే అధికారి దొంగ? తెల్లమన్న నాటిక 'ఎవరు దొంగ'. ప్రయోగ దృష్టి, పదునైన సంభాషణలు ఆయన ప్రతి రచనలోనే ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తాయి.

సర్కి ఒక నిమిషం ముందు హాల్లోకి నింపాదిగా అడుగుపెట్టింది

సావిత్రి. అద్దాలు కుట్టి నీలరంగు గుడ్డ బ్యాగ్లో ఫైల్ హోల్డర్, చేతిలో చిన్న పర్స్.

అప్పటికే మూడుసార్లు ఫోన్ ఇంటర్వ్యూలు జరిగాక, ఒకసారి పర్సనల్గా రమ్మని అడిగితే వచ్చింది. అదొక మట్టి నేషనల్ కార్పొరేట్ కంపెనీ.

అమెరికాలోని ఉద్యోగాలకున్నంత క్రేజ్ ఉంది దాంట్లో ఉద్యోగాలకి.

రెసెప్షన్లో అడిగి ఆ హాల్లోకి వచ్చింది.

అది నిజంగా అద్దాల భవనమే.

ఫ్లోరింగ్ కూడా అద్దాలనే మెరుస్తూ ప్రతి రూపాలు కనిపిస్తున్నాయి.

ఓ చివర ఉన్న గ్లాస్ డోర్ తెరుచుకుని వచ్చాడు యూనిఫామ్లో ఉన్న అటెండర్.

“మీరేనా సావిత్రి గారంటే... రమ్మన్నారు. లోపలకు వెళ్ళండి.” తలుపు తీసి పట్టుకుని చెప్పాడు. లోనికి నడవగానే తలుపు మూసుకుంది. ఆ గది చిన్న సిట్ అవుట్లా ఉంది. దానికి ఆనుకుని విశాలమైన ఆఫీస్ రూమ్.

“కమిస్”

అడుగుల శబ్దం వినబడినట్టుంది.

లోనికి వెళ్లి విష్ చేసింది సావిత్రి.

ఎదురుగా కుర్చీ చూపించి, చూస్తున్న ఫైల్లో తలదూర్చాడు ఆ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్.

రెండు నిమిషాలకు ఆ ఫైల్ మూసి తలెత్తాడు.

“సారీ వెయిట్ చేయించానా? నిజానికి మీరు సెలెక్టెడ్. ఫార్మల్గా ఒకసారి ముఖాముఖీ మాట్లాడితే బాగుంటుందని...”

దిస్ ఈజ్ జస్ట్ కాజువల్”

“మీ పేరు... అఫ్కోర్స్ మీకూ తెలుసు నాకూ తెలుసు, మీ పేరు మీకు ఇష్టమేనా? పాతపేరు కదా ఎప్పుడైనా మార్చుకోవాలి అనుకున్నారా సావిత్రి”

“అబ్బేలేదండీ. నా పేరు నిజానికి మా నాన్నమ్మపేరు. ఆ పేరే నాకు పెట్టుకున్నారు. నాకు చాలా ఇష్టం”

“ఇవ్వాలా రేపూ పేర్లు కుదించుకుని రెండక్షరాల తోనో, ఒకే అక్షరంతోనో పిలిపించు కుంటున్నారు కదా... మీకూ అలా పెట్టుకో వాలనిపించ లేదా?”

“లేదు. నిజానికి అర్థం పర్థం లేని పిలుపుల కన్నా నాపేరే నాకు ఇష్టం”

“అకడెమిక్గా మీకున్న పరిజ్ఞానం ఎక్సెలెంట్. మీ చురుకైన ఆలోచనా విధానం పనితీరు ఇదివరకే నాకు తెలుసు. ఇహ ఇప్పుడూ ఆఫీస్ వర్క్ గురించి టైమింగ్ గురించి ... షిఫ్ట్ డ్యూటీస్ ఉండొచ్చు,

అఫ్కోర్స్ క్యాబ్ ఫెసిలిటీ ఉంటుందనుకోండి”

“ఇక్కడ ఒక్క మాట. షిఫ్ట్ డ్యూటీస్ నాకు అంగీకారం కాదు. ఉదయం తొమ్మిది నుండి ఆరు వరకే నేను పనిచెయ్యగలను. కెరీర్ పేరుతో నన్ను నేను బంధించుకోదలచుకోలేదు. నా ఆఫీస్ వర్క్ తొమ్మిది నుండి ఆరు వరకు అంతే. ఏదైనా ఆ సమయంలోనే ప్లాన్ చేసుకోవాలి.”

ఆ మాటలకు అతని మొహం ఒక్కసారి అవమానపడినట్లు జేవురించింది.

“మీరొక్కరే కాదుగా... సగానికన్నా ఎక్కువమంది స్త్రీలే. వారంతా షిఫ్ట్ డ్యూటీలు చేస్తూనే ఉన్నారు” కొంచెం పరుషంగానే వచ్చింది ఆ మాట.

“కావచ్చును. కాని ఇది నా ప్రయారిటీ.”

“మీకు అంత గొప్ప పాకేజీ ఆఫర్ చేస్తున్నాము, 60 లాక్స్ ఎ ఇయర్..”

“లక్షలు నాకు ముఖ్యం కాదండీ. ఈ అరవై వేల పాకేజీ నా సమయానికన్నా విలువైనది కాదు. నాకు పని ఎంత ముఖ్యమో వ్యక్తిగత జీవితమూ అంతే ముఖ్యం. నా సరదాలూ, సంతోషాలూ అంతే ముఖ్యం. నాతోపాటు ఉండే నా కుటుంబమూ అంతే ముఖ్యం. అదేవిధంగా నా భద్రత కూడా నాకు ముఖ్యమే”

“మీ ఒక్కరేనా... ఎంతో పెద్ద అపాయంలో ఉన్నట్టు... ఎంతమంది ఇలా షిఫ్ట్ డ్యూటీలు చెయ్యడం లేదు?”

“కావచ్చు, అది వారి వారి ప్రయారిటీ, అపాయం అంటే అర్థరాత్రి క్యాబ్లో ఒంటరిగా వెళ్లే రక్షణ హామీ మీరిస్తారా? క్యాబ్ డ్రైవర్ మంచివాడని హామీ ఇస్తారా? మధ్యలో ఎవరితోనూ లాలూచీ పడడని హామీ ఇస్తారా?”

విద్రోహం

స్వాతి శ్రీపాద

ఎదుటి వారినో, సమాజాన్నో గుడ్డిగా నమ్మే బదులు నా రక్షణకు ముందు ఆలోచన చెయ్యవలసినది, కావలసిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసినది నేనే కదా?”

“ఇంత చదువుకుని ...”

“అవును చదువుకున్నాను. ఆ చదువు నా మనో వికాసానికీ నా ఆర్థిక సుస్థిరతకు, నా ఆత్మస్థైర్యానికీ కాని, అది నా శారీరక సౌకుమార్యాన్ని పెంచ లేదుగా... అరవైలక్షల పాకేజీ నా శరీరాన్ని ఉక్కు గానో, రాయిగానో మార్చలేదుగా... మగవారితో సమానంగా అన్ని పనులూ చేయగలిగినంత మాత్రాన మగవాడిని అయిపోనని నాకు గుర్తుండాలి కదా.

నా చదువు నాకు ఆ సంస్కారాన్ని, విచక్షణను ఇచ్చింది. సంపాదించగలిగినంత మాత్రాన నేనేదో సూపర్ విమెన్ అయిపోను. నా బాధ్యతలను వదిలించుకునో, విడిలించుకునో, కూతురిగానో, భార్య గానో, అమ్మగానో ఎలా విజయవంతం అవుతాను?

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం వచ్చిందని, అర్థరాత్రి

తిరు గుతూ ప్రమాదాల అంచున నడవాలని లేదుగా? నా జాగ్రత్తలు నాకుండాలి. తప్పని పరిస్థితులు ఏమో కాని రోజువారీ వ్యవహారాలకు నాకు ఉదయం ఆరునుండి రాత్రి ఏడువరకూ సమయం చాలదా?”

వాకాటి పాండు రంగరావు స్మారక దీపావళి కథల పోటీకి ఎంపికైనది

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ గారికి ఏం మాట్లాడాలో అర్థం కాలేదు.

“ఇది మీ ఉద్యోగానికి సంబంధించినది కాక పోయినా కుతూహలం కొద్దీ ... ఇవ్వాలా రేపూ కాలేజీ మెట్లెక్కుతూనే అమ్మాయిలు విదేశాల నుండి దిగి వచ్చినట్టు, అత్యాధునికులమైనట్టు డ్రెస్సింగ్ మార్చేస్తున్నారు కదా, మరి మీరేంటి ఇలా సంప్రదాయ దుస్తులతో..”

“నేను కూడా సూటిగా ఒక ప్రశ్న అడుగుతాను. డ్రెస్ చేసుకునే విధానం వ్యక్తిగతం కదా, అది ఏ విధంగా మేధస్సునో, చేసే పనినో ప్రభావితం చేస్తుంది? చదివే విధానమూ, స్వచ్ఛమైన ఉచ్ఛారణ, విషయాన్ని సరళంగా, సులువుగా అర్థం అయ్యేటట్టు వివరించడమూ ఇవి ముఖ్యం వార్తలు చదవడానికి, వేసుకునే సూటూ బూటూ కాదు గదా? అలానే ఆఫీస్ పని సక్రమంగా చెయ్యడం కావాలి. నేను ధరించే ఆధునిక దుస్తులు ముఖ్యం కాదు కదా.

నాకు ఇలాగ ఉండటమే ఇష్టం. ఇలాగే ఉంటాను. జీతం ఇచ్చినంత మాత్రాన నా వస్త్ర ధారణ ఇలా ఉండాలని ఎవరూ శాసించలేరు కదా”

ఇంతలో అటెండర్ కాఫీ తెచ్చింది.

“ఇలా పనికి రాని ప్రశ్నలన్నీ అడిగానని కోపం రాలేదా?”

మనవ

“కోపమా? దేనికండి? ఈ ప్రశ్నలు పైకి మామూలుగా ఉన్నా, నా గురించి ఎంత వివరణనిస్తాయో నాకు తెలుసు”

“థాంక్యూ, త్వరలో అపాయింట్ మెంట్ ఆర్డర్ పంపిస్తాం.”

మరోసారి కృతజ్ఞతలు చెప్పి లేచి బయటకు వచ్చింది సావిత్రి.

నింపాదిగా అడుగులు వేస్తూ ఆఫీస్ ప్రాంగణం దాటి బయటకు వచ్చింది.

ఫుట్ పాత్ మీద అడుగులు వేస్తూ ఆలోచనల్లో గతంలోకి నడిచింది.

చిన్నప్పుడు తెల్లగా ముద్దుగా ఉండేదని అందరూ ముద్దు చేసేవారు. అలాగే ఒకరోజున పక్కింటి రామం దగ్గరకు పిలిచి,

“చాక్లెట్ ఇస్తాను. ఒక ముద్దిస్తావా?” అని అడగటం అమ్మ వింది.

వెంటనే గట్టిగా పిలిచింది

“చిన్నపాపా”

వెంటనే తను అమ్మ దగ్గరకు పరుగెత్తింది.

“నీకు చాక్లెట్ కావాలంటే నన్నుగు నేనిస్తాను. అలా చాక్లెట్ ఇస్తాడని వాడికి ముద్దు పెట్టావనుకో, వాడి కుళ్ళురోగాలు నీకు వస్తాయి” వాడు వినాలనే కనిగా అంది అమ్మ.

అప్పుడు ఎనిమిదేళ్లు. ఆ ఒక్కమాటే పక్కవారికి దూరంగా ఉండటం నేర్పింది.

పదేళ్లు వచ్చాక కాబోలు ఒకసారి ఎందుకో

ఈ పూలు చూసావా? ఎంత సుకుమారంగా ఉన్నాయో... అవి సుకుమారం గానే ఉండాలి. ఆడపిల్లా అంతే చిన్నీ, పదేళ్లు రాగానే శరీరంలో మార్పులు మొదలవుతాయి. అందుకే ఆ శరీరం స్వంత ఆస్తిలా కాపాడుకోవాలి. కన్న తండ్రికీ, తోడబుట్టినవాడికీ కూడా దూరంగా ఉండాలి. జీవితం సినిమా కాదు. ఒకరినొకరు హత్తుకుపోతూ అన్నయ్యా, చెల్లీ అనుకునేందుకు, నానా, అమ్మా అంటూ సెంటిమెంట్లు వల్లించేందుకు. మనసుకు బంధాలు తెలుసేమో కాని శరీరాలకు కాదుగా, అయినా ఆ విచక్షణ అందరికీ ఉండదు అంటూ సున్నితంగానే అసలు తాను చెప్పదలిచింది తెలియజెప్పింది.

నాన్న భుజాల మీద వాలిపోయి మాట్లాడుతుంటే చూసింది. కాని అప్పటికి ఏమీ అనలేదు. ఆ సాయంత్రం పెరట్లో సిమెంట్ బల్ల మీద కూచుని సన్నజాజులు మాల కడుతూ,

“ఈ పూలు చూసావా? ఎంత సుకుమారంగా ఉన్నాయో... అవి సుకుమారంగానే ఉండాలి. ఆడ పిల్లా అంతే చిన్నీ, పదేళ్లు రాగానే శరీరంలో మార్పులు మొదలవుతాయి. అందుకే ఆ శరీరం స్వంత ఆస్తిలా కాపాడుకోవాలి. కన్న తండ్రికీ, తోడబుట్టిన వాడికీ కూడా దూరంగా ఉండాలి. జీవితం సినిమా కాదు. ఒకరినొకరు హత్తుకుపోతూ అన్నయ్యా, చెల్లీ అనుకునేందుకు, నానా, అమ్మా అంటూ సెంటిమెంట్లు వల్లించేందుకు. మనసుకు బంధాలు తెలుసేమో కాని శరీరాలకు కాదుగా, అయినా ఆ విచక్షణ అందరికీ ఉండదు” అంటూ సున్నితంగానే అసలు తాను చెప్పదలిచింది తెలియ జెప్పింది.

డ్రెస్ నాకసలు నచ్చదు. ఒంటికి వట్టినట్టుగా ఉండి ఒంపు సొంపులన్నీ గుడ్డలో మూటకట్టినట్టు చూపడం బాగుంటుందా? ఏవి దాచుకోవాలో, ఏవి ప్రదర్శించాలో తెలియాలి కదా? ఎక్కడ కప్పుకోవాలో ఎక్కడ అక్కర్లేదో ఎవరికి వారికే తెలియాలి. అయినా అవే కావాలంటే నీ ఇష్టం.”

‘నిజమే’ అని నాకూ

అనిపించింది.

“అవును. అవయవ సౌష్ఠవాన్ని ప్రదర్శించు కుందుకా బట్టలు వేసుకోదం!” అనిపించింది.

తొమ్మిది నెలల పాపా యి నుండి తొంభై యేళ్ల ముది వయసు వరకూ అఘాయిత్యాలకు ఆడ తనం బలవుతున్న వార్తలు చదివాక తెలిసినవచ్చింది ఎంత జాగ్రత్తగా ఉండాలో...

చదువు పూర్తయ్యాక అమ్మ చెప్పిన మాటకు కళ్లు చెమర్చాయి.

“చిన్నపాపా! నా మాటలు నీకు ఇన్నాళ్లు చాదస్తంగా అనిపించి ఉండవచ్చు. ఇప్పుడు నీకు విచక్షణ తెలుసు. మంచి చెడు ఆలోచించగలవు. అందుకే నిర్ణయాలన్నీ నీకే వదిలేస్తున్నాను. పెళ్లితో సహా. ఎవరైనా నచ్చితే చెప్పు. మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరమూ ఉండదు. నాకిప్పుడూ చాలా గర్వంగా ఉంది. నీ నిర్ణయాల మీద నమ్మకమూ ఉంది”

అప్పుడు తెలిసి వచ్చింది, ‘అమ్మతనం ఎంత కత్తి మీద సామో’.

ఈ రోజున ఇలా తన ఇష్టాలను నిర్ణయంగా బయట పెట్టగలిగిందంటే అది అంతా అమ్మ పెంపకమే గదా...

చదువు - అవసరాలూ తీర్చడమే కాదు.

మానసిక ఔన్నత్యమూ, స్థైర్యమూ కూడా ఇవ్వాలి కదా...

అవి లేకపోయాక సమాజమో, చట్టమో ఏ విధంగా కాపాడగలదు?

వెంటనే తల్లికి కాల్ చేసి మాట్లాడాలని పించింది.

జరిగినదంతా చెప్పింది సావిత్రి.

“అయామ్ ఫ్రైడ్ ఆఫ్ యు చిన్నీ...” అని మాత్రం అనగలిగింది అమ్మ.

ధర్మసేవకుడు

హనుమంతుడంటే ఒక అంకితభావం. బుద్ధిబలం, స్థిరమైన కీర్తి, నిర్భయత్వం, వాక్ నైపుణ్యం వీటన్నింటి సమ్మేళనం. సముద్రంలో నూరు యోజనాల దూరాన్ని ఒక గోవు గిట్ట చేసిన గుంటలోని నీళ్లను దాటినట్లుగా దాటడం, విశ్వవిజేతలైన రాక్షస వీరులను దోమల్లాగ నలిపి వేయటం, బంగారు మేడల లంకా నగరాన్ని తన తోకకున్న మంటతో భస్మం చేయటం ఇవన్నీ హనుమంతుడి వీరత్వాన్ని లోకానికి తెలియజేసిన అనేక సంఘటనల్లో కొన్ని మాత్రమే.

హనుమంతుడు సాటిలేని బలం కలవాడు. మేరు పర్వతం లాంటి శరీరం కలవాడు. రాక్షసజాతి అనే కారడవిని కాల్చివేసిన కారు చిచ్చులాంటి వాడు అంటూ ఇంతా చెబితే సముద్రమంత ఉన్న అతడి శక్తిలో నీటిబొట్టంత చెప్పినట్లు లేక్క. సముద్రాన్ని దాటడానికి లేచిన హనుమంతుడు అంగదాది వీరులతో నేను లంకా నగరానికి వెళ్తున్నాను. ఎప్పటికీ తిరిగి వస్తానో చెప్పలేను గానీ, సీతమ్మ జాడను తెలుసుకోవటం కాదు ఆ తల్లిని చూసే వస్తాను. ఇది తథ్యం. నా రాక కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉండండి' అన్నాడు. కర్తవ్య నిర్వహణ కోసం ఉండవలసిన మొట్టమొదటి లక్షణమిదే! ఆత్మ విశ్వాసం, విజయానికి తొలి మెట్టు ఇదే.

'నీ వెవరివీ' అని ఎవరైనా అడిగితే హనుమంతుడు తన గురించి తాను చెప్పుకొనే మొదటి మాట 'నేను కోసలేంద్రుడి దాసుడి'ని. కొంచెం వివరంగా చెప్పమంటే 'ఎంత అసాధ్యమైన

కార్యాన్నయినా అనాయసంగా నెరవేర్చగలిగిన శ్రీరామచంద్రుడి సేవకుడినీ అంటాడు.

'వినయం వల్లనే వ్యక్తిత్వం రాణిస్తుంది' అనేదానికి హనుమంతుడే నిదర్శనం. ఆయన సముద్రాన్ని దాటి 'అబ్బా! ఇది సామాన్యమైన పని ఏమీ కాదూ. మాలో ఏ నలుగురో, ఆయిదుగురో దీనికి సమర్థులు అంటూ సుగ్రీవుడి పేరు, మరొక ఇద్దరు ముగ్గురి పేర్లు చెప్పి, చిట్టచివరనే తన పేరుని చెప్పుకొన్నాడు.

ఇంద్రజిత్తు బ్రహ్మస్రాన్ని ప్రయోగించి నప్పుడు హనుమంతుడు రెండు చేతులూ జోడించి శిరస్సును వంచి దానికి నమస్కరించాడు. ఆ బంధానికి కట్టుబడ్డాడు. ఒక్క విదిలింపు విదిలిస్తే ఆ బంధం వీడిపోతుంది. కానీ ఆయన దానికి కట్టుబడే ఉన్నాడు ఎందుకంటే ఆ ఇంద్రజిత్తు స్వయంగా తనను రావణుడి వద్దకు తీసుకొని వెళతాడు.

రావణుడిని వెతికే శ్రమ తనకు తప్పుతుంది కనుక.

హనుమంతుడిని రాముని సేవకుడిని చెప్పుకుంటూ ఉంటాం. కానీ ఆయన నిజమైన ధర్మసేవకుడు. రామశబ్దాన్ని 'రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః' అన్న దాన్ని బట్టి ధర్మంగానే స్వీకరించాలి. ధర్మ రక్షణకోసం రాముడు అవతరిస్తే తర్వాత ధర్మసేవ కోసం హనుమంతుడు అవతరించాడు. శ్రేతాయుగంలో రావణాదులని వధించి ధర్మాన్ని రక్షించడం కోసం రాముడు అవతరించాడు. ఆ ధర్మ కార్యం హనుమంతుడి సహకారంతోనే జరిగింది.

రాముని సేవకుడైతే రాముడు వుట్టినప్పటినుండి అతనిసేవలో హనుమంతుడు ఉండాలి. కానీ రాముడు ధర్మకార్యం ఆరంభించినప్పటినుండి మాత్రమే హనుమంతుడు రాముడితో ఉన్నాడు. అందుకే రాముడికీ, హనుమంతుడికీ పరిచయం కిష్కింద కాండ దాకా జరగలేదు. అలాగే ధర్మ కార్యం ముగియగానే హనుమంతుడు గంధమాదన పర్వతంపై తపోనిష్ఠుడై భక్తులను అనుగ్రహిస్తున్నాడు తప్ప రామునితో రాజభోగాలు అనుభవించలేదు. ధర్మకార్యంలో తన అవసరం ఉన్నప్పుడల్లా రాముడికి తోడుగా నిలిచాడు. శ్రేతాయుగంలో ధర్మస్థాపనలో కీలకపాత్ర పోషించాడు.

తల్లి రుణం

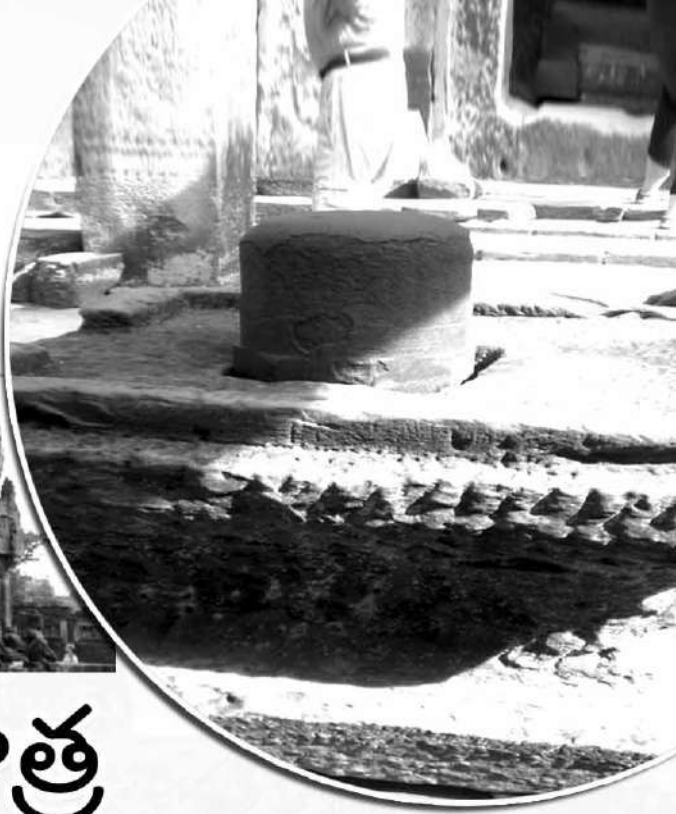
జగద్గురు ఆదిశంకరాచార్యులు సన్యాసాశ్రమం స్వీకరించి తన ఆవులందరినీ తృణించి వెళ్లే ముందు తల్లి ఆర్యాంబ చాలా బాధపడింది. "శంకరా, నువ్వు నాకు ఏకైక పుత్రుడువి కదా! నన్ను వదలి వెళ్లిపోతున్నావు, ఆఖరి క్షణాల్లో నాకు దిక్కెవరు అని దీనంగా ప్రశ్నించింది. "అమ్మా! ఏ సమయమైనా సరే, నీవు తల్లుకుంటే చాలు నీ ముందు ఉంటాను" అన్నాడు శంకరుడు.

భగవత్పాదులు శంకరాచార్యులవారి తల్లికి మరణకాలం సమీపించింది. మూసిన కళ్లు తెరవలేదు. "నేను తలచిన వెంటనే వస్తానన్నాడే శంకరుడు" అని మనసులోనే తలుచుకుంటూ ఉంది ఆర్యాంబ. తల్లి తలచుకుంటున్నదన్న విషయం ఆదిశంకరులు గ్రహించారు. వెంటనే శ్రీకృష్ణుని ధ్యానించారు. శ్రీకృష్ణుడు ఏం కావాలని అడిగాడు. కురు పితామహుడు భీష్మాచార్యునికి మోక్షమిచ్చినట్లుగా నా మాతృమూర్తికి మోక్షం ప్రసాదించమని వేడుకున్నాడు.

ఆర్యాంబ, తలుచుకుంటే శంకరుడు వస్తానన్నాడే అని తపిస్తున్నప్పుడు అక్కడికి ఎవరో వస్తున్న అలికిడయింది. కళ్లు కూడా తెరవలేని స్థితిలో ఉన్న ఆర్యాంబ చటుక్కున లేచి శంకరా! అంటూ, అక్కడికి వచ్చిన ఒక పసిబాలుని, గట్టిగా హృదయానికి హత్తుకుంది. బాలుని ఒంటి నిండా ఆభరణాలను గమనించిన ఆమె, శంకరుడు సన్యాసి కదా! ఈ ఆభరణాలు ఎలా వచ్చాయని అనుకుంది. బరువెక్కిన కనురెప్పలను మెల్లిగా తెరచి చూసింది. అక్కడ తను అనునిత్యం పూజించే గురువాయూరు కృష్ణుడు సాక్షాత్కరించి నిలచివుండడం గమనించింది. ఆయనని చూసిన ఆర్యాంబ మహదానందంతో "అప్పా! నోరు తెరిచి, నీ నామజపం చేసే శక్తి కూడా లేని ఈ దీనురాలి ఆఖరిక్షణాలలో నన్ను చూసేందుకు వచ్చావా? కృష్ణా" అని మెల్లిగాగద్గడ కంఠంతో పలికింది. కృష్ణుడు వెంటనే "నీ పుత్రుని ఆదేశం. రాకుండా ఉండగలనా? అమ్మను చూడకుండా ఉండగలనా" అని చిరునవ్వులు చిందిస్తూ అన్నాడు. అదే సమయానికి శంకరాచార్యులవారు కూడా అక్కడికి వచ్చారు. ఉప్పొంగిన ఆనందంతో ఆ మాతృమూర్తి శంకరునితో "నాయనా! నా భాగ్యమేమని చెప్పును? నిన్ను పుత్రునిగా పొంది నేను తరించాను. సాక్షాత్తు శ్రీకృష్ణ భగవానుడినే నా ముందు నిలబెట్టావు కదా, శంకరా!" అని కన్నీళ్లు కార్చింది.

"గోపాలుని నేను నిలబెట్టడమేమిటి? నేను జన్మించినది మొదలు నీవు నా కోసం పడ్డ శ్రమకు, కష్టాలకు బదులుగా నెనేమీ చేయలేకపోయాను. సాక్షాత్తు భగవంతుడే మానవరూపంలో పుట్టినా మాతృ ప్రేమకు సాటిగా, ఎంతటి సేవచేసినా కన్నతల్లి రుణం అణువంతైనా తీరదు. నేనైనా అంతే. నేను చేయగలిగినదంతా నీదివ్య చరణాలకు హృదయపూర్వకమైన సాష్టాంగ ప్రణామం ఒక్కటే" అని మాతృదేవత పాదాలముందు మోకరిల్లారు. తల్లిదండ్రులకు చేసే సేవల వల్లనే వారి మనసు సంతృప్తిచెంది. వారి దివ్యాశీస్సులు నదా తమ బిడ్డలకు ప్రసాదిస్తారని జగద్గురు ఆది శంకరాచార్యులు ఈ లోకానికి సందేశమిచ్చారు.

మరపురాని యాత్ర

ఆగ్నేయాసియా (South East Asia) దేశమైన నేటి కంబోడియా (అలనాటి కాంబోజ రాజ్యం)లో వేల సంవత్సరాల పూర్వం నాటి భారతీయ శిల్పకళా రీతుల్లో నిర్మితమైన హిందూ ఆలయాలు, దర్బాసీయ స్థలాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటి గురించి తెలుసుకుందాం.

హైదరాబాద్ నగరం నుండి హంకాంగ్ మార్గంగా సియాంరీప్ (Siem Reap) వెళ్లాం. సింగపూర్, కౌలాలంపూర్, బ్యాంకాక్ మార్గాల్లో కూడా ఇక్కడికి చేరుకోవచ్చు. సియాంరీప్ కంబోడియాలో ప్రధాన నగరం. ఇక్కడి విశ్వవిఖ్యాత అంగ్కోర్ వాట్ (Angkor wat)– హిందూ ఆలయ సముదాయం అనాటి శిల్పకళా వైభవానికి ప్రతీకగా నిలిచింది. ఆరు కిలోమీటర్ల పరిధిలో అయిదు ముఖ్య ద్వారాలతో విరాజిల్లుతున్న ఈ ఆలయాన్ని క్రీ.శ. 1113-1150 మధ్యకాలంలో రెండవ జయవర్మ చక్రవర్తి నిర్మించాడు. ఇక్కడ ఏడవ శతాబ్దకాలం నాటి శ్రీమహావిష్ణు భగవానుని ఎత్తైన విగ్రహం చూడముచ్చట గొల్పుతుంది. పూర్వం దీనిని పరమ

‘విష్ణులోక’ అని పిలిచేవారు. ప్రపంచంలోనే అతి విశాలమైన ఈ నిర్మాణం (ఆలయ ప్రాంగణం) మహాన్నత శిల్పకళా చాతుర్యానికి దర్పణం. ఆరువందల మీటర్ల పొడవులో ఆలయ కుడ్యాలపై రామాయణ, మహాభారత, భాగవత గాథల ఇతివృత్తంతో చెక్కిన శిల్పాలు (Bas Relief) మనల్ని మంత్రముగ్ధుల్ని చేస్తాయి. దాదాపు రెండువేల వరకు వివిధ భంగిమల్లో అప్పరస బొమ్మలు కనుమిందు చేస్తాయి. ఆలయ ప్రాంగణంలో అనాటి సరస్సు, ప్రవేశ మార్గంలో ఏడు పడగల నాగదేవతల శిల్పాలు ఆకట్టుకుంటాయి.

క్రీ.శ.13-14 శతాబ్ది మధ్యకాలంలో ఈ ఆలయంలో అనేక బుద్ధ విగ్రహాలు ఉండేవి. తర్వాత 17-19 శతాబ్ద కాలంలో (దాదాపు రెండువందల యాభై సంవత్సరాల పాటు) అంగ్కోర్ వాట్ ప్రదేశమంతా కనుమరుగైంది. క్రీ.శ. 1850లో ఈ ప్రాంతాన్ని పాలించిన ఫ్రెంచివారు ఆలయాలను పునరుద్ధరించారు. కానీ 1875-79 మధ్యకాలంలో ‘పోల్ పాట్’ (Polpat) జరిపిన అకృత్యాల వల్ల చాలావరకు శిలాఖండాలు నాశనం అయ్యాయి. వీటిని ప్రస్తుతం ఇక్కడి నేషనల్ మ్యూజియంలో భద్రపరిచారు. మూడంతస్తుల ఈ ప్రాచీన ఆలయంలో ప్రస్తుతం పైఅంతస్తులో బుద్ధభగవానుని విగ్రహాలున్నాయి. ఆలయ ముందుభాగంలో హిందూ దేవతలు బ్రహ్మ, విష్ణు, శివ, శ్రీరామ విగ్రహాలు అద్భుతంగా చెక్కారు. నేటికీ కూడా రామాయణ గాథలోని ఘట్టాలు ఇతివృత్తంగా తీసుకొని అనేక శిల్పఖండాలున్నాయి. ఇవన్నీ నేటికీ కూడా ప్రజల

జీవన విధానాలపై చెరగని ముద్రవేసినట్లు ఇక్కడి శిల్పాల ద్వారా తెలుస్తుంది. అంగ్కోర్ వాట్ లో సూర్యోదయ, సూర్య అస్తమయ (Sunrise & Sunset) దృశ్యాలు తప్పక చూడాలి. ఈ ఆలయాన్ని నిశితంగా చూడడానికి కనీసం సగం రోజైనా అవసరం. ఇక పరిసరాల్లో అనాటి పురాతన ఆలయాలెన్నో ఉన్నాయి. అయితే ప్రస్తుతం చాలావరకు అవి శిథిలావస్థకు చేరాయి.

అంగ్కోర్ థామ్ : ఇది మరొక అద్భుతమైన నిర్మాణం. ఇక్కడ పురాతన శివలింగం ఉంది. మూడుతలల దైవ విగ్రహం అద్భుతంగా ఉంటుంది. దగ్గర్లోనే తప్రోహామ్ (పురాతన బ్రహ్మదేవుని ఆలయం) ఉంది. దీన్ని రాజవిహార్ అనేవారు. అతి విశాలమైన ఈ ఆలయంలో పశ్చిమ ద్వారం గుండా ప్రవేశించి తూర్పుద్వారం నుండి బయటికి రావాలి. ఇండో-కంబోడియన్ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా ఈ ఆలయాన్ని పునరుద్ధరిస్తున్నారు. మరునాడు సియాంరీప్ నుండి 30 కిలోమీటర్ల దూరంలోని అందమైన ‘బాంతేసిరి’ (Bantey Siri) ఆలయం సందర్శించాం. అద్భుతమైన శిల్పకళా వైభవానికి ఈ స్థలం ప్రసిద్ధిగాంచింది. తర్వాత, ప్రేరుప్ (Prerup) అనే ప్రదేశంలో సూర్యాస్తమయం చూశాం.

మరునాడు 60 కి.మీ. దూరంలోని అభయారణ్యం వైపు వెళ్లాం. ఈ మార్గమంతా సుందర దృశ్యాలతో మనకు అహోదాన్ని కల్గిస్తుంది. ఇక్కడశయన భంగిమలో బుద్ధుని విగ్రహం ఆకట్టుకొంటుంది. కొండ పైభాగంలో ఉన్నందున ప్రకృతి అందాలను ఆస్వాదించవచ్చు. ఇక్కడి ఒక

ఆచార్య మిత్తురాజ హిరగోపాల్

నదిలో 'వేయి శివ లింగాలు' ఉన్నాయి. చుట్టూ అడవి, ప్రశాంతమైన నదీ ప్రవాహం, ఆధ్యాత్మిక వాతావరణం ఇవన్నీ ఈ స్థలానికి ప్రాముఖ్యాన్ని తెచ్చాయి. యాత్రికులను విశేషంగా ఆకట్టుకునే ప్రదేశమిది. కొంత సమయం ఇక్కడ గడిపి దగ్గర్లోని జలపాతంలో స్నానం చేశాం. ఈ ప్రదేశాన్ని 'కులెన్ నేషనల్ పార్క్'గా పిలుస్తారు. సాయంత్రం సూర్యాస్తమయ సమయానికి అంగ్కోర్ వాట్ ఆలయాన్ని చేరుకున్నాం. 'సియాంరీమ్'లో మూడురోజులు తీరికలేని యాత్రా సందర్భంలో గడిపాం.

మరునాడు గంటన్నర ప్రయాణించి వాయుమార్గంగా కంబోడియా రాజధాని 'పునమ్ ఫెన్' (Phnom Penh) చేరుకున్నాం. హోటల్లో విశ్రాంతి తీసుకుని మధ్యాహ్నం రాయల్ ప్యాలెస్ సందర్శించాం. ఇక్కడ 'సిల్వర్ పగోడా' (Silver Pagoda) చెప్పుకోదగ్గ ప్రదేశం. తర్వాత దగ్గర్లోని నేషనల్ మ్యూజియంలో కంబోడియా దేశపు పురాతన శిల్పకళా ఖండాలను చూశాం. బహు చక్కగా ఈ

ప్రదర్శనశాలను తీర్చిదిద్దారు. సాయంత్రం 'మేకాంగ్' నది (దీన్ని స్థానికులు టానిక్ స్పా అని కూడా పిలుస్తారు.)లో బోటింగ్ చేశాం. ఇక్కడ 'సూర్యాస్తమన' అద్భుత దృశ్యాన్ని తిలకించాం. ఇది మరుపురాని అనుభూతి. ఇక్కడే 'భారతీయ రెస్టారెంట్'లో భోజనంచేసి, పక్కనే నైట్ మార్కెట్లో షాపింగ్ చేశాం.

మరుసటిరోజు ఈ నగరానికి అవతల ఉన్న 'కిల్లింగ్ ఫీల్డ్స్' (Killing Fields)లో రెండు గంటలు గడిపాం. 1975-79 మధ్యకాలంలో కంబోడియా 'పాల్ పాట్' (Polpot) ఆధీనంలో ఉండేది. అత్యంత క్రూరుడిగా, నరహంతకుడుగా పాల్ పాట్ చరిత్రలో మిగిలిపోయాడు. ఈ కాలంలో వేలాదిమంది సామాన్యులు ఇతని కిరాతకానికి బలయ్యారు. ఎవరు ఎదురు తిరిగినా మరణదండన ఖాయం... వీరందరినీ ఈ 'కిల్లింగ్ ఫీల్డ్స్'కు తీసుకువచ్చి నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపేవారు. ఇప్పటికీ, ఇక్కడ వందలాది పుర్రెలు (Skills) కనబడతాయి. అనాటి భీకర దృశ్యాలను ఇక్కడ మనం 'ఆడియో' ద్వారా వినవచ్చు. పాల్ పాట్ కంబోడియా సాంస్కృతిక కళాఖండాలను కూడా ధ్వంసం చేశాడట. రెండు గంటలపాటు ఇక్కడ గడిపి మధ్యాహ్నం తర్వాత 'వాంగ్' ప్రాంతంలోని బొర్ద్ దేవాలయాన్ని సందర్శించాం. భోజనం తర్వాత సాయంకాలం మళ్లీ 'మేకాంగ్' నదిలో షికారు చేశాం. ఇలా రెండు రోజులు ఈ పట్టణంలో వివిధ దార్శనిక స్థలాలను చూస్తూ గడిపాం.

తర్వాత 'సిహనాక్ విలే' (SIHNOK VILLE) సందర్శనకు వెళ్లాం. 'పునమ్ ఫెన్' నుండి దాదాపు అయిదు గంటలకు పైగా రోడ్డు ప్రయాణం. ఈ మార్గమంతా ప్రకృతి రమణీయతకు ప్రసిద్ధి. కాంబోడియాలోని సముద్ర తీర ప్రాంతమిది. అద్భుతమైన 'బీచ్' (BEACH)లు ఉన్నాయిక్కడ. మధ్యాహ్నం ఇక్కడి ఇండియన్ హోటల్లో భోజనంచేసి సాయంత్రం హోటల్ వాహనంలో

'ట్రెస్ బీచ్' (OTRES BEACH) కెళ్లాం. ఇక్కడి సముద్ర జలాల్లో ఈత కొట్టి బీచ్ వెంబడి నన్నటి ఇసుకలో తనివితీరా నడిచాం. మూడుగంటల పాటు ఇక్కడ గడిపి హోటల్ చేరుకున్నాం.

మరుసటిరోజు దాదాపు గంట ప్రయాణంచేసి సముద్ర మార్గంగా 'కోహ్ రాంగ్' (Kohrang Island) వెళ్లాం. 'సిహనాక్ విలే' నుంచి ఫెర్రిలో వెళ్లాలి. అందాల దీవి ఇది. తెల్లటి ఇసుక, స్పటికం లాంటి సముద్ర జలాలు.. ఈత కొట్టడానికి, స్నానం చేయడానికి, విశ్రాంతి తీసుకోవడానికి అనువైన స్థలాలున్నాయి కూడా. ముఖ్యంగా తీర ప్రాంతంలోని చెట్లకు 'ఊయల్' లాంటివి ఏర్పాటుచేశారు. ఊయల్ ఊగవచ్చు. ఇలాంటి దీవులు చాలానే ఉన్నాయి. అయితే సమయాభావం వల్ల మూడుగంటల పాటు ఈ 'దీవి'లో గడిపి తిరుగు ప్రయాణమయ్యాం. 'సిహనాక్ విలే'లో 'తాజ్ మహల్' అని పిలిచే ఇండియన్ హోటల్లో భోజనంచేసి 'ఎయిర్ పోర్ట్' చేరుకున్నాం. ఇక్కడి నుంచి 'సియాంరీమ్' (Siem Reap) నగరానికి గంట ప్రయాణం.

మరునాడు (చివరిరోజు) ఉదయం 5 గంటలకల్లా అంగ్కోర్ వాట్ ఆలయం చేరుకున్నాం. ఇక్కడ 'సూర్యోదయం' దృశ్యాన్ని చూడాలని, అయిదు రోజులపాటు చెల్లుబాటుయ్యే పాస్ లేదా ఒకరోజు పాస్ ఇస్తారు. అమెరికన్ డాలర్లతోనే ఇక్కడ లావాదేవీలు సాగుతాయి. లోకల్ కరెన్సీ ఉన్నా సామాన్యంగా వాడరు. అయితే ఆలయం పైభాగం నుండి సూర్యోదయం చూసి, ఆలయమంతా గంటన్నర పాటు తనివితీరా తిరిగి హోటల్ చేరుకున్నాం. ఆరోజు మధ్యాహ్నం విమానాశ్రయం చేరుకొని హంకాంగ్ మార్గంగా రాత్రికి హైదరాబాద్ కు చేరుకున్నాం.

పదకొండు రోజులుగా సాగిన మా యాత్రలోని సియాంరీమ్, పునమ్ ఫెన్, సిహనాక్ విలేలలో దర్శించిన స్థలాలు, అనుభవాలు చెరగని ముద్ర వేశాయి. ఇది మరుపురాని యాత్రగా మిగిలింది. ★

కొన్ని రాష్ట్రాలలో అధికారంలో ఉన్న ప్రాంతీయ పార్టీలు ప్రజాసంక్షేమానికి నిధులు కుమ్మరిస్తున్నాయి. అలాగని ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఖజానాలు నగదుతో నిండుకుండల్లా ఉన్నాయనుకుంటే పొరపాటు. అవి చట్టం విధించిన పరిమితులకు లోబడి బ్యాంకుల నుంచి నేరుగా, అదే పనిగా అప్పులు తెచ్చుకొని మరీ ప్రజా సంక్షేమానికి ఖర్చు చేస్తున్నాయి. ప్రాంతీయ పార్టీల అజమాయిషీలోని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అక్కడితో ఆగడంలేదు. అవి ఏ మాత్రం బాధ్యత లేకుండా ప్రభుత్వ అధీనంలోని పలు కార్పొరేషన్లు కూడా బ్యాంకులు, ఆర్థిక మార్కెట్ల నుంచి అప్పులు తెచ్చుకునేలా చేస్తున్నాయి. అప్పులు వుట్టించుకోవడం కోసం ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వాటికి సర్వాధికార గ్యారంటీలు ఇస్తున్నాయి. ఎన్నికల్లో ప్రజల మద్దతు కోసం రాష్ట్రాలు నిర్లక్ష్యంగా చేస్తున్న అప్పులు, అలా తెచ్చుకున్న సొమ్మును ఖర్చు చేస్తున్న వైనానికి సంబంధించి మచ్చుకు కొన్ని ఉదాహరణలు దిగువ ఇస్తున్నాను.

ఆర్థిక దుబారా కోసం అప్పులు

ఒక రాష్ట్రంలో రెండవసారి అధికారంలోకి వచ్చిన ఒక ప్రాంతీయ పార్టీ తొలి రెండు సంవత్సరాల్లోనే దాదాపు రూ.80,000 కోట్లను అప్పుగా తెచ్చింది. ఇదివరకే దాదాపు రూ.80,000 కోట్లను అప్పుగా తెచ్చిన ఘనత ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిది. తన హయాంలో మూడవ సంవత్సరంలో రూ.47,000 కోట్ల మేర రుణం తెచ్చుకోనుంది. ఇలా తెచ్చుకున్న రుణాన్ని 30 సంవత్సరాల తర్వాత చెల్లించాలి! ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి కానీ ఆయన కుమారుడు కానీ 30 సంవత్సరాల తర్వాత అధికారంలో ఉండే అవకాశం లేదు! ఇంతటితో వ్యవహారం అయిపోలేదు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు వేతనాల్లో 7.5 శాతం పెంపుదలకు వేతన సవరణ

సంఘం (పీఆర్ఎస్) సిఫారసు చేసింది. కానీ ఉద్యోగుల వేతనాల్లో 30 శాతం పెంపుదల ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయించారు! రాష్ట్ర రాజధానిలో మునిసిపాలిటీ తన ఉద్యోగులకు వేతనాలు సకాలంలో చెల్లించలేకపోతోంది. వేతనాల చెల్లింపు కోసం ఆ మునిసిపాలిటీ అప్పులు చేస్తోంది! కానీ పాలక పక్షం నగరవాసులకు ఏడాదికి రూ.10,000 వరకు ఆస్తి పన్నును రద్దు చేసింది. అంతేకాక ప్రతి ఇంటికి నెలకు ఉచితంగా 20,000 లీటర్ల నీటి సరఫరా, క్షురకులకు, బట్టలు ఉతికేవారికి ఉచితంగా విద్యుత్ సరఫరా లాంటి హామీలు సరే సరి. వీటికి తోడు గొర్రెల కాపర్లకు, పశువుల కాపర్లకు రాయితీలు, ఉచితంగా గొర్రెలు, పశువుల పంపిణీ తాయిలాలు నెరవేర్చాలి.

ప్రాంతీయ పార్టీ ఏలుబడిలో ఉన్న మరో రాష్ట్రంలో ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్లో ఏప్రిల్ 23న ప్రచురితమైన ప్రచార ప్రకటన ప్రకారం ముఖ్యమంత్రి, లేదా ఆయన దివంగత తండ్రి పేరిట అమలవుతున్న 21 పథకాల కింద 2019 సంవత్సరం మే మాసం నుంచి 2021 సంవత్సరం ఏప్రిల్ మాసం నాటికి 4,65,58,594 మంది మహిళలకు రూ.82,368.31 కోట్లు బహుమానంగా అందాయి. ఈ బహుమానంలో ఎక్కువ మొత్తం అప్పుగా తెచ్చి

వడ్డించిన సొమ్ము!

తమిళనాడులో ప్రస్తుతం పాలక పక్షం నుంచి ప్రతిపక్షం వరకు పేదలు, మహిళలు, మైనార్టీలు అంటే ముస్లింల సంక్షేమం పేరిట 500కు పైగా వస్తువులను బహుమతుల జాబితాలో చేర్చాయి. హిందుత్వ పార్టీగా, ధనికులకు అనుకూలమైన పార్టీగా గిట్టనివారు బురదజల్లుతున్న బీజేపీ సైతం దాతృత్వంలో కొద్దో గొప్పో పోటీ పడాల్సి వచ్చింది. ఇందిర కాలం నుంచి సోనియా కుటుంబం నేతృత్వం వరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ కేంద్రంలో, రాష్ట్రాల్లో అధికారంలో ఉన్నప్పుడు గరీబీ హరావో (పేదరికం నిర్మూలించాలి) నినాదం నుంచి మైనార్టీల అభ్యున్నతి, ముస్లిములకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తూ పలు కార్యక్రమాలను అమలు చేసింది. ఎన్నోలు లేదా ఎన్నోల సంక్షేమం పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. అధికారం కోల్పోయిన రాష్ట్రాల్లో తిరిగి అధికారంలోకి రావడం కోసం ముస్లిం, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు, కొన్ని ప్రాంతీయ పార్టీలతో కాంగ్రెస్ బాహుబంగా పొత్తు పెట్టుకుంది.

తెలంగాణలో ప్రభుత్వం కొన్ని లక్షల ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయాలనే గగ్గోలు వినిపిస్తోంది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఈ డిమాండ్ అత్యంత దారుణమైనది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు లేదా ప్రభుత్వ

డాక్టర్ త్రిపురనేని హనుమాన్ చౌదరి
ప్రజ్ఞాభారతి చైర్మన్

సేవకులు సంపదను సృష్టించలేరు. వారు సంపదను వాడుకుంటారు. ఒక విజ్ఞప్తిని సమర్పించుకోవడానికి లేదా న్యాయం కోసం, లేకుంటే చేసుకున్న ఫిర్యాదు పరిష్కారం కోసం దాదాపు ప్రతి పౌరుడు ప్రభుత్వ కార్యాలయాన్ని సందర్శించాల్సి ఉంటుంది. ప్రభుత్వ అధికారుల్లో (సేవకులు కాదు స్వాములు) అనేక మంది ఎంత నిర్ణయంగా లంచం డిమాండ్ చేసే వైనాన్ని అలాంటి పౌరులు వివరిస్తారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు తమను నిస్సహాయులుగా చూడటమనేది ప్రభుత్వ కార్యాలయాలను సందర్శించే వారికి సర్వ సాధారణమే. అయితే పౌరులతో స్నేహపూర్వకంగా మెలగుతూ సమస్యలు పరిష్కరించే అధికారులు మనకు అరుదుగా తటస్థపడుతుంటారు. మనకు కావాల్సింది ఉత్తమ పరిపాలనే తప్ప నిత్యం పదోన్నతులు, వేతనాల్లో పెంపుదల, తమకంటూ ప్రత్యేక సంక్షేమం కోసం పట్టుబట్టే మరింత మంది ప్రభుత్వ అధికారులు కాదు. ఒక నాన్ గెజిటెడ్ ప్రభుత్వ అధికారికి ఎంతలేదన్నా ఏడాదికి రూ. 3,00,00లను ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తుంది. నెలకు రూ. 3,000 నిరుద్యోగ భృతి చొప్పున 3 లక్షల రూపాయలతో 8 మంది నిరుద్యోగులకు ప్రయోజనం చేకూరుతుంది! ఉపాధి ఉన్నది ఉత్పాదకతతో కూడిన పని చేయాడానికి, సంపదను సృష్టించడానికి. ప్రభుత్వం పని చేయాల్సింది సంపదను సృష్టించేందుకు సహకరించడానికి. అందరికీ విద్య, ఆరోగ్య సంరక్షణ, శాంతి, భద్రతలను కాపాడటానికి. అందరికీ న్యాయం ఒనగూరేలా చూడటం, భారతదేశ రక్షణ.. ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా, చట్టబద్ధంగా నిర్వహించాల్సిన విధులు. మిగతావన్నీ జరగడానికి మార్గం చూపాల్సినవే తప్ప కార్య నిర్వహణ సంబంధితమైనవి కాదు.

ఈ సందర్భంగా కొన్ని సూభాషితాలను స్మరించుకోవడం ఉత్తమం:

“ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నదంటే దానర్థం అది ప్రజల వినాశనానికే. అదే ప్రభుత్వాలు అప్పులు చేసి లేదా అధిక వస్తులు విధించి సంపన్నమైతే ప్రజలు

పేదలైపోతారు” అని సాధువు తిరువళ్ళువర్ చాలా ఏళ్ల క్రితమే చెప్పారు.

“ఎలాంటి నేరాలకు పాల్పడకుండా నైతిక విలువలు పాటిస్తూ గౌరవం, ధైర్య సాహసాల పథంలో పయనించేవారు ఉత్తమ పాలకులవుతారు” అని సైతం తిరువళ్ళువర్ తెలిపారు.

గొప్ప మేధావి, దేశభక్తిపరుడు, న్యాయ కోవిదుడైన నానీ ఫాల్గీవాలా చెప్పిన కొన్ని సూక్తులను ఒకసారి గుర్తు చేసుకుందాం:

- భారతదేశంలో సామ్యవాదానికి మోసపూరిత అనుసరణే ఉంది. మన ఘనత వహించిన సామ్యవాదం సంపదను ధనవంతుల నుంచి పేదలకు బదలాయించడానికి బదులుగా నిజాయితీపరుడైన ధనికుల నుంచి నిజాయితీ లోపించిన ధనికులకు బదలీ అవుతున్నది.
- నిద్రా రోగంతో జోగుతున్న సామ్యవాదాన్ని ప్రస్తుతం ప్రపంచమంతా గుర్తించినప్పటికీ..

భారతదేశంలో అధికారికంగా ఆ పని జరగలేదు.

- మన ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు కృష్ణబిలాలు. సామ్యును స్వాహా చేస్తుంటాయి. భారతదేశంపై రుద్దిన సామ్యవాదం కోసం అవి భారీ మూల్యాన్ని చెల్లిస్తునే ఉన్నాయి.
- సర్వసత్తాక భారతదేశం మొదటి 50 సంవత్సరాల్లో ఆ తర్వాత చేసిన భారీ తప్పిదాన్ని చరిత్ర నమోదు చేస్తుంది. అదేమిటంటే.. ఆనకట్టలు, కర్మాగారాల నిర్మాణానికి భారీగా పెట్టుబడులు పెట్టింది. మానవ వనరులకు సంబంధించిన విద్య, కుటుంబ నియంత్రణ, పౌష్టికాహారం, ప్రజారోగ్యానికి చాలా తక్కువగా ఖర్చు చేసింది.
- అధికంగా పన్నుల వడ్డీంపు జాతీయ వ్యక్తిత్వాన్ని అమితంగా అవినీతిమయం చేసింది. లోపాలనే ఊపిరిగా చేసుకొని కొనసాగుతున్న పన్నుల వ్యవస్థ, పన్ను ఎగవేత కిటికీ నుంచి గాలి పోనుకోవడానికి అలవాటుపడిన ఆర్థిక వ్యవస్థతోనే జాతి మనుగడ సాగిస్తోంది.
- ప్రయోజనాల కోసం విస్మయించుకుంటూ, ఉద్రేకపడిపోయే ప్రజలను ప్రభుత్వాలు ఎక్కువ కాలం పాలించలేవు.
- సామ్యవాదమనే మత్తులో ప్రజలను జోకొట్టే పలుకుబడి కలిగిన రాజకీయ నాయకులు అందరికన్నా అత్యంత సంతోషపరులుగా ఉంటారు.
- సామాజిక న్యాయం కోసమే సామ్యవాదమనే సత్యాన్ని మనం పూర్తిగా విస్మరించాం. మత విశ్వాసానికి ఏ క్రతువును చేయాలి! సత్యానికి ఏ విశ్వాసాన్ని సూత్రీకరించాలి.

అను: మహేష్ ధూళిపాళ్ల

ఖిలాఫత్.. జహాద్.. భారత్

కెమల్ పాషా ఖిలాఫత్ వ్యవస్థను రద్దు చేయటాన్ని ఒట్టోమాన్ల కుటుంబాన్ని దేశం విడిచిపెట్టి పొమ్మని ఆదేశించటాన్ని మనదేశపు ఖిలాఫత్వాదులను నివ్వెరపోయేలా చేసింది. ఇది వారు కలలో కూడా ఊహించని పరిణామం. అయినప్పటికీ వారు ఖిలాఫత్ ఉద్యమాన్ని కొనసాగించటానికి నిర్ణయించారు. ఘనుడైన మౌలానా అజాద్ కెమల్ పాషాను ఖలీఫాగా ప్రకటించుకొమ్మని వేడుకున్నారు కూడా! అయితే వారు వాస్తవాలు తెలుసుకొని మేలుకొనే వేళకు వారి మధ్య ఉన్న

అయింది. 1922 నుండి దేశం నలుమూలలా మత ఘర్షణలు చెలరేగాయి. హిందూ-ముస్లిం ఐక్యత గురించిన ప్రవచనాల నడుమ హిందువులపై భయంకరమైన దాడులు జరిగాయి. 1924 జూలైలో ఢిల్లీలో బక్రీద్ సందర్భంగా జరిగిన మత ఘర్షణలు తీవ్రరూపం దాల్చాయి. అదే నెలలో నాగ్ పూర్ లోనూ, ఆగస్టులో పానిపట్ లోనూ ఘర్షణలు చెలరేగాయి. ఆ తర్వాత లాహోర్, లక్నో, మురాదాబాద్, భాగల్ పూర్, రూర్కీ, ఆగ్రా, హన్సా, మీర్జా, అహమ్మదాబాద్, ఫిరోజ్ పూర్, హర్దోయ్, అలహాబాద్, జాంగ్, గుల్బర్గా

కమిటీ ఉన్నప్పటికీ సమావేశాలు జరపలేదు. తమకు తాము జాతీయవాద ముస్లింలుగా అన్నార్, అజాద్, కిద్వానీ, అసఫ్ అలీ, అక్రమ్ ఖాన్ మొదలైన వారు ప్రకటించుకొని 'అల్ ఇండియా నేషనలిష్టు ముస్లిం కాన్ఫరెన్స్' పేరిట ఒక ముస్లిం నేషనలిష్టు పార్టీని ప్రారంభించారు. అలీ సోదరులు, హస్తత్ మోహని, సుభానిలు ముస్లిం లీగ్ తో కలసి 'అల్ ఇండియా ముస్లిం కాన్ఫరెన్స్'ను నెలకొల్పారు. అబ్దుల్ బారి, అబ్దుల్ ఖాన్, డా॥ అన్నార్, అలీ సోదరులు 1920 తర్వాత కీర్తి శేషులయ్యారు. ఖిలాఫత్ ఉద్యమం చెల్లాచెదురైంది. 1938 నాటికి పూర్తిగా అదృశ్యమైంది. అయితే ఈ ఉద్యమానికి సాక్షిగా బొంబాయి 'ఖిలాఫత్ హౌస్' నేటికీ నిలిచే ఉంది (Qureshi, ibid, pp.254-305).

ఖిలాఫత్ ఉద్యమ ప్రాముఖ్యం

ఖిలాఫత్ ఉద్యమం తన ఆశయసాధనలో విఫలమయింది. అంతమాత్రం చేత దానిని కొట్టి పారవేయవలసిన పనిలేదు. ఆ ఉద్యమానికి భారతదేశ చరిత్రలో విశేష ప్రాధాన్యం ఉంది. అఖిల భారతస్థాయిలో ముస్లిం ఛాందసవర్గాలు, సామాన్య ముస్లింలను సైతం భాగస్వాములను చేసి, చేపట్టినదే ఖిలాఫత్ ఉద్యమం. పంజాబ్, సింధ్, వాయవ్య సరిహద్దు రాష్ట్రాలు ఈ ఉద్యమంతో ముస్లిం

చరమాంకం-పాఠాలు

విభేదాలు బయటకు పోక్కాయి. మౌలానా అబ్దుల్ బారి, అబ్దుల్ ఖాన్ వర్గీయులు ఖిలాఫత్ కేంద్ర కమిటీ విధానానికి వ్యతిరేకంగా శాసనసభలలో ప్రవేశించాలని అనుకొన్నారు. కాని కేంద్ర కమిటీ సహాయ నిరాకరణను కొనసాగించాలని తీర్మానం చేసింది. జమాంత్-ఉల్-ఉల్మా సంస్థ చట్టసభలలోకి ప్రవేశించకూడదన్న ఫత్వాను జారీ చేసింది. మరికొందరు ఖిలాఫత్ వాదులు కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యక్రమానికి అనుగుణంగా తమ కార్యచరణ ఉందని భావించటం మొదలెట్టారు. ఖిలాఫత్ వాదుల ఆంగ్ల వ్యతిరేకత అనేది స్వతహాగా వచ్చింది కాదు. టర్కీ పట్ల బ్రిటన్ అనుసరించే వైఖరిని బట్టి వలసపాలకుల పట్ల వారివైఖరి మారుతూ వచ్చింది. బ్రిటన్ 1922లో టర్కీ పట్ల కొంత ఉదారంగా వ్యవహరించినట్లు మౌలానా అబ్దుల్ బారి, కిద్వానీ భావించారు. దానితో వారు బ్రిటిష్ వారితో సయోధ్యకై ప్రయత్నాలు మొదలెట్టారు. అయితే ఖిలాఫత్ వాదులలో ఎక్కువమంది టర్కీ పట్ల బ్రిటన్ అనుసరించిన విధానంతో అసంతృప్తిగానే ఉన్నారు. అహింసా మార్గం కేవలం మాటలకే పరిమితం

మత ఘర్షణలతో అట్టుడికి పోయాయి. 1923లో ఆర్యసమాజ నాయకుడు స్వామీ శ్రద్ధానందను దారుణంగా హత్య చేశారు. హిందువులు కోపం కట్టలు తెంచుకుంది.

ఖిలాఫత్ నాయకులు ఉద్యమం కోసం సేకరించిన లక్షలాది రూపాయల నిధులను దుర్వినియోగం చేశారన్న వార్తలు వెలువడటంతో నాయకుల విశ్వసనీయతను అనుమానించి, ప్రశ్నించటం మొదలెట్టారు. ఒక్క పంజాబ్ రాష్ట్రంలోనే నలభై నుండి ఏభైవేల రూపాయల నిధులు స్వంతానికి నాయకులు మళ్లించుకొన్నారు. రూ. 16 లక్షల ఖిలాఫత్ నిధులను ఆ సంస్థ కోశాధికారి తన వ్యక్తిగత సంస్థకు మళ్లించాడు. నిధుల దుర్వినియోగ ఆరోపణలు వెల్లువెత్తడంతో రావటంతో, వివిధ స్థాయిలలోని నాయకులు అప్రతిష్ట పాలయ్యారు. మలిదశలో ఖిలాఫత్ ఉద్యమం అంతర్గత కుమ్ములాటలతో, పరస్పర ఆరోపణలతో, వర్గ పోరుతో, ఆర్థిక అవకతవకలతో, వీటన్నిటికీ మించి తారస్థాయికి చేరిన హిందూ - ముస్లిం విభేదాలతో కునారిల్లింది. 1929 తర్వాత కూడా కేంద్ర ఖిలాఫత్

రాజకీయాలకు బాంబే, బెంగాల్, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రాల రాజకీయాల ఒరవడిలో చేరాయి. 1857 తర్వాత, ముస్లిం రాజకీయాలు ఉన్నత, మధ్య తరగతి వర్గాలకే పరిమితం అయ్యాయి. ఖిలాఫత్ ఉద్యమంతో ముస్లిం మత పెద్దలు ఉలేమా ముస్లిం రాజకీయాలకు కేంద్ర బిందువులయ్యారు. పాశ్చాత్య చదువులు చదివిన ముస్లిం నేతలతో కలసి పనిచేశారు. ఉద్యమం సందర్భంగా అంతకుముందెన్నడూ లేని విధంగా ముస్లిం జనసమీకరణ జరిగింది.

కాంగ్రెస్ పక్షంలో తన నాయకత్వాన్ని సుస్థిరపర్చు కొనేందుకు గాను గాంధీజీ అదను చూసి ఖిలాఫత్ ఉద్యమంలోకి దూకారు. ఖిలాఫత్ ఉద్యమం అనేక ఇతర ఉద్యమాలకు దారితీసింది. ఒక ముఖ్యమైన ఉద్యమం పేరు తస్త్వీమ్. 1923లో దానిని ప్రారంభించారు. ముస్లింలను చైతన్యపరచటం, మసీదులో ప్రాథమిక పాఠశాలలు నెలకొల్పటం, పాఠ్య గ్రంథాలు తయారు చెయ్యటం, నిర్ణీత సమయానికి ప్రార్థనలు జరిగేలా చూడటం, సాంకేతిక కళాశాలలను ఏర్పాటు చెయ్యటం, వక్స్ ఇన్స్టలను అజమాయిషీ చేయటం, జకత్ ను వసూలు చేసి

విధవరాండ్రకు, అనాథలకు పంచటం, ముస్లిం సహకార సంఘాలను, బ్యాంకులను ప్రారంభించటం మొదలైన నిర్మాణాత్మక పనులను ఉద్యమంలో భాగంగా మొదలెట్టారు.

గాంధీజీకి, ఖిలాఫత్ నాయకులకు మధ్య ఏర్పడిన స్నేహం ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి హిందూ-ముస్లిం ఐక్యత కోసం పనిచేస్తున్న సంస్థగా కొంత గుర్తింపును తెచ్చుకొంది. ఆ ఉద్యమం స్వరాజ్యం కోసం చేపట్టిన ఉద్యమమని చాలాకాలం హిందువులు భ్రమలో ఉన్నారు. హిందూ-ముస్లిం ఐక్యతతోనే స్వరాజ్యం సిద్ధిస్తుందని హిందువులకు పదేపదే చెప్పటంతో వారు అది నిజమని నమ్మారు. ముస్లింలు తమ అంతర్జాతీయ ఇస్లామిక్ లక్ష్యాల సిద్ధికోసమే తాత్కాలికంగా హిందువులతో కలిసి ఉన్నట్లుగా నటించారు. 1920 నవంబరులో అబ్దుల్ బారి ఇలా అన్నాడు, 'ఇస్లామ్ బలం గాంధీతో కలిసి ఉండటంలోనే ఉంది' (Religion and Politics: The Ulama and Khilafat Movement, Mushirul Hasan, Economic and Political Weekly, Vol.16, No:20, 1981, p. 907). కాకినాడలో 1927 డిసెంబర్ 23న జరిగిన ఖిలాఫత్ సభలో అలీ చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు, 'స్వరాజ్య సాధన ఒక రాజకీయ, జాతీయ కర్తవ్యం మాత్రమే కాదు, అది ఒక ఇస్లామిక్ కర్తవ్యం కూడా' అని. హిందువులు భారతీయులు అయ్యేందుకు తమ హిందూత్వాన్ని వదిలివేశారు, కాని ముస్లింలు మొదటినుండి చివరి వరకు ముస్లింలుగానే ఉన్నారు.

ఖిలాఫత్ ఉద్యమం మతప్రాతిపదికన దేశ విభజనకు కావలసిన భూమికను తయారు చేసింది. 'ఇస్లామ్కు ప్రాధాన్యం ఇచ్చిన కారణంగా ఉద్యమం ముస్లింలలో తాము ముందుగా ముస్లింలు అనే చైతన్యాన్ని కలుగజేసింది. ఈ ఆలోచన ఎప్పటినుండో ఉన్నదే. అయినప్పటికీ అంతకుముందెన్నడూ లేని అస్థిత్వాన్ని తీవ్రతను ఆ భావనకు ఖిలాఫత్ ఉద్యమం జతచేసి బలం చేకూర్చటంతో తాము ముందుగా ముస్లింలమని, ఆ తర్వాత భారతీయులమని వారు ప్రగాఢంగా విశ్వసించేటట్లు చేసింది. ముస్లింలమని జాతీయవాదానికి ఇదొక మహత్తర విజయం. దీని ఆధారంగా ఇతర ఐక్యతలను నిర్మించుకొనారు' (The Making of Pakistan: A Study in Nationalism, K.K.Aziz, Chatto and Windus, London, 1967, p. 115).

మొట్టమొదటి పాఠం

ముస్లిం రాజకీయాలను, ఖిలాఫత్ ఉద్యమం జరిగిన తీరు తెన్నులను గమనిస్తే ముస్లిం నాయకత్వ ఆలోచనా తీరు, వారి ప్రాధాన్యాలు, దేశం కంటే కూడా మతానికే పెద్ద పీట వేసి వారి భోరణి మనకు తేటతెల్లమయ్యాయి. డా॥ అనిబీసెంట్ ఆ సందర్భంగా చేసిన వ్యాఖ్యానం ఈనాటికీ కూడా వర్తిస్తుంది.

'ముస్లింల పాత మతమైన కత్తి (బలప్రయోగం, హింసోన్మాదం) పునరుద్ధరణ జరిగి, దైనందిన రాజకీయాలకు మార్గదర్శనం కావటాన్ని మనం గమనించాం. అనేక శతాబ్దాల కింద మరుగున పడిన అరేబియా ద్వీప పవిత్రత, ఆ పవిత్ర భూమిపై ముస్లిమేతరులు కాలుపెట్టకూడదన్న భావన తిరిగి వెలుగులోకి వచ్చాయి. అష్టాన్న దేశం మీద దాడి చేస్తే, తోటి విశ్వాసులతో జతకట్టి, మాతృదేశ పరిరక్షణకై ముందుకు ఉరికే హిందువుల గొంతులు కత్తిరిస్తామని ముస్లిం నాయకులు బహిరంగంగానే హెచ్చరించటం మనం విన్నాం. ముస్లింల అనుబంధం ఇస్లామిక్ దేశాలతోనే తప్ప మన మాతృభూమి పట్ల కాదన్న సత్యాన్ని మనకు తెలియచెప్పారు. తాము ఏ దేశంలో నివసిస్తున్నామో, ఆ దేశపు చట్టాలకు లోబడి ఉండటం కాక, వారి ప్రత్యేక ప్రవక్త ఇచ్చిన చట్టాలకే విధేయులుగా ఉంటామని వారు ఇప్పుడు ప్రకటిస్తున్నారు. అటువంటి ప్రకటనలు దేశ సమగ్రతకు, సుస్థిరతకు భంగకరం, హానికరం. వారికున్న సీమాంతర విధేయత

'... వారికున్న సీమాంతర విధేయత కారణంగా వారు మంచి పౌరులుగా ఉండలేరు. మౌలానా మహమ్మదాలీ, మౌలానా షాకత్ అలీ వంటి ముస్లిం నాయకుల అభిప్రాయాలనే వారు నమ్ముకున్నారు. కాని, సాటి పౌరులను నమ్మరు. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినట్లయితే, ముస్లిం జనాభా వారి అజ్ఞానంతో వారి ప్రవక్త పేరుతో మాటలు చెప్పే వారినే అనుసరిస్తారు. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానికి అది పెద్ద ముప్పు'

కారణంగా వారు మంచి పౌరులుగా ఉండలేరు. మౌలానా మహమ్మదాలీ, మౌలానా షాకత్ అలీ వంటి ముస్లిం నాయకుల అభిప్రాయాలనే వారు నమ్ముకున్నారు. కాని, సాటి పౌరులను నమ్మరు. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినట్లయితే, ముస్లిం జనాభా వారి అజ్ఞానంతో వారి ప్రవక్త పేరుతో మాటలు చెప్పే వారినే అనుసరిస్తారు. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానికి అది పెద్ద ముప్పు' (The Future of Indian Politics, Annie Besant, Theosophical Publishing House, 1922, pp. 301-303). అనిబీసెంట్ అభిప్రాయంతో డా॥ అంబేద్కర్ ఏకీభవిస్తూ ఇస్లామిక్ దేశాల పట్ల వారికున్న సీమాంతర విధేయత (Pan Islamism)పై ఇలా రాశారు, 'దేశాల మధ్య ఉన్న భౌగోళిక వాద్యాలను ఇస్లాం గుర్తించదు. దానికి ఎల్లలు లేవు. సామాజిక, మత ఎల్లలే తప్ప భౌగోళిక ఎల్లలు దానికి లేవు. కనుక సీమాంతర విధేయత దాని మౌలిక లక్షణం. ఇదే ఇస్లామిక్ దేశాల పట్ల విధేయతకు కారణం. ఈ కారణంగానే ప్రతి ముసల్మాను తాను మొదట ముస్లింనని, ఆ తర్వాత భారతీయుడినని ప్రకటించేవారు. ఇందువలననే భారతదేశ అభివృద్ధిలో

ముస్లిం అత్యల్పమైన పాత్ర పోషించాడు. ఇస్లామిక్ దేశాల బాగోగులను పట్టించుకొని వాటికోసం తమ సర్వస్వాన్ని వెచ్చించాడు. అతని ఆలోచనలలో ఎప్పుడూ ఇస్లామిక్ దేశాలే ప్రథమ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తాయి. ఆ తర్వాత స్థానంలోనే భారతదేశం ఉంటుంది' (Pakistan or Partition of India, pp.290-291).

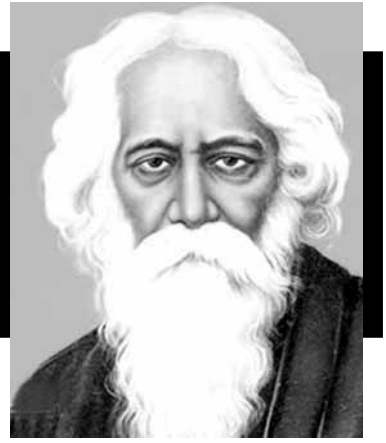
రెండవ పాఠం - దేశ ఐక్యతకు పరిమితులు

ఇస్లామిక్ దేశాల పట్ల ఉండే సీమాంతర విధేయత ముస్లింలను తమతోటి ముస్లిమేతర ప్రజలతో కలవనివ్వదు. విశ్వకవి రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ అభిప్రాయాలను ఏప్రిల్ 24, 1924న టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికా సంపాదకుడు సేకరించి ప్రచురించాడు. 'హిందూ-ముస్లిం ఐక్యతకు పెద్ద ప్రతిబంధకం భారతదేశం పట్ల వారికి విధేయత లేకపోవటమేనని విశ్వకవి అభిప్రాయపడ్డారు. భారతదేశంపై ఏదేని ముస్లిం రాజ్యం దాడిచేస్తే,

తమ తోటి హిందూ పౌరులతో కలిసి మాతృభూమి కోసం, పోరాడతారా అని అనేకమంది ముసల్మానులను ప్రశ్నించినపుడు, వారిచ్చిన సమాధానం తనకు తృప్తి కలిగించలేదని విశ్వకవి చెప్పారు. మహమ్మదాలీ వంటివారు ఎటువంటి పరిస్థితులలోనైనా, వారు ఏ దేశానికి చెందిన వారైనా, ఒక ముస్లిం మరొక ముస్లింకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయటానికి అనుమతి లేదని ప్రకటించాడు' (Pakistan or Partition of India, ibid, pp.268-269).

గాంధీజీ వంటి నాయకులకు హిందూ ముస్లిం ఐక్యత చాలా ముఖ్యం కాని నెహ్రూ వంటి నాయకులకు హిందూ-ముస్లిం ఐక్యత ప్రధానమైనది కానేకాదు. ఆయన కావాలని ముస్లిం మత తత్వాన్ని పట్టించుకోలేదు. ఆయన దృష్టిలో ముస్లిం సమస్య అనేది లేనేలేదు. ఆ సమస్యపై ఎక్కువ దృష్టిపెట్టి, ఎలాగైనా ఇరువర్గాల మధ్య ఐక్యత తీసుకొని రావాలన్న తపన వలన ఆ సమస్య ప్రధాన మౌతుందని, ఇతర సామాజిక అంశాలు తరచుకే వచ్చినప్పుడు దానంతట అదే సమస్యోతుందని ఆయన భావించాడు. (K.K. Aziz, ibid, p.187)

డా॥ అంబేద్కర్ హిందువులకు ఈ విధమైన

‘హిందూ-ముస్లిం ఐక్యతకు పెద్ద ప్రతిబంధకం భారతదేశం పట్ల వారికి విధేయత లేకపోవటమేనని విశ్వకవి అభిప్రాయపడ్డారు. భారతదేశంపై ఏదేని ముస్లిం రాజ్యం దాడిచేస్తే, తమ తోటి హిందూ పౌరులతో కలసి మాతృభూమి కోసం, పోరాడతారా అని అనేకమంది ముసల్మానులను ప్రశ్నించినపుడు, వారిచ్చిన సమాధానం తనకు తృప్తి కలిగించలేదని విశ్వకవి చెప్పారు. మహమ్మదాలీ వంటివారు ఎటువంటి పరిస్థితులలోనైనా, వారు ఏ దేశానికి చెందిన వారైనా, ఒక ముస్లిం మరొక ముస్లింకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయటానికి అనుమతి లేదని ప్రకటించాడు’

సలహా ఇస్తున్నారు, ‘హిందూ-ముస్లిం ఐక్యత సాధించేందుకు గతంలో అనేకసార్లు చిత్తశుద్ధితో నిరంతరంగా ప్రయత్నాలు జరిగాయి. అంతకంటే చేయవలసిందేమీలేదు. హిందూ - ముస్లిం ఐక్యత ఒక ఎండమావి లాంటిది. ఆ ఆలోచనను విరమించుకోవటం మంచిది. ఏ నాటికైనా ఇరువర్గాల మధ్య ఐక్యత రాగలదన్న ఆశావాహ ధృక్పథానికి ఎటువంటి ఆధారమూలేదు. అటువంటి సలహాయిచ్చేవారిని నిరాశావాదులుగా, సహనం కోల్పోయిన అశయవాదులుగా పేర్కొంటూనీ సైతం ధైర్యం కావాలి. హిందువులు ముస్లింలతో ఎలా వ్యవహరించాలో తేల్చుకోవాలి. వారి గత అనుభవాల విషాద ముగింపు నుండి ఈ వ్యర్థ ఆకాంక్షను పట్టుకొని వేలాడతారో లేదా ఐక్యతా ఆకాంక్షను వదిలివేసి, వేరే ప్రాతిపదిక మీద వారితో సర్దుబాటు చేసుకోవటాలో వారు తెల్చుకోవాలి’ (Pakistan or Partition of India, ibid, p. 307).

మూడవ పాఠం - మత రాజకీయాలు

ఖిలాఫత్ ఉద్యమం మత పరమైనదా? రాజకీయమైనదా? ఇస్లాం దృష్టిలో ఇదొక పిచ్చిప్రశ్న. ఎందుకంటే మతానికి, రాజకీయానికి మధ్య ఇస్లాం దృష్టిలో తేడా లేనే లేదు. ఇస్లాంలో ఆధ్యాత్మిక, భౌతిక అంశాలు వేరు వేరు కాదు. పౌర, రాజకీయ జీవితాలకు సంబంధించిన ప్రతి చర్య కూడా ఇస్లామిక్ ప్రాథమిక సూత్రాలను అనుసరించే ఉంటుంది.

సయ్యద్ అబ్దుల్ అలీ హుదూది (1903-79) ఆధునిక ఇస్లామిక్ మేధావి. ఆయన మాటల్లో ‘ఇస్లామ్ అంటే కేవలం కొన్ని ఆచారాలు, సిద్ధాంతాలు కావు. అది ఒక పూర్ణజీవన విధానం. మానవ జీవితానికి సంబంధించిన ప్రతి అంశాన్ని వ్యక్తిగత, ప్రభుత్వ, రాజకీయ, ఆర్థిక సామాజిక, సాంస్కృతిక, నైతిక, న్యాయపరమైన అంశాలు గురించి దైవం నిర్దేశించిన మార్గం ఇస్లాం. అన్నిటికీ దారి చూపగల, ప్రభావితం చేయగల సిద్ధాంతం. మతాన్ని, రాజకీయాన్ని విడదీయటానికి ఇస్లాం ఒప్పుకోదు. రాజకీయాలను సైతం ఇస్లామిక్ సూత్రాలకు అనుగుణంగానే నడపాలి. రాజ్యం, ప్రభుత్వం కూడా అల్లాకు లోబడి, ఆయన చూపిన మార్గంలోనే నిర్వహించబడాలని ఖురాన్ చాలా స్పష్టంగా పేర్కొంది. అల్లాయే సార్వభౌముడు. ఆయనే న్యాయసూత్రాలను ప్రసాదించాడు. ఆయన ఇచ్చిన న్యాయసూత్రాలనే దేశపు చట్టాలుగా అంగీకరించి పాటించి తీరాలి’ (The Islamic Law and Constitution, Tr. Khurshid Ahmad, Islamic Publications Limited, Lahor, 1960, p.125).

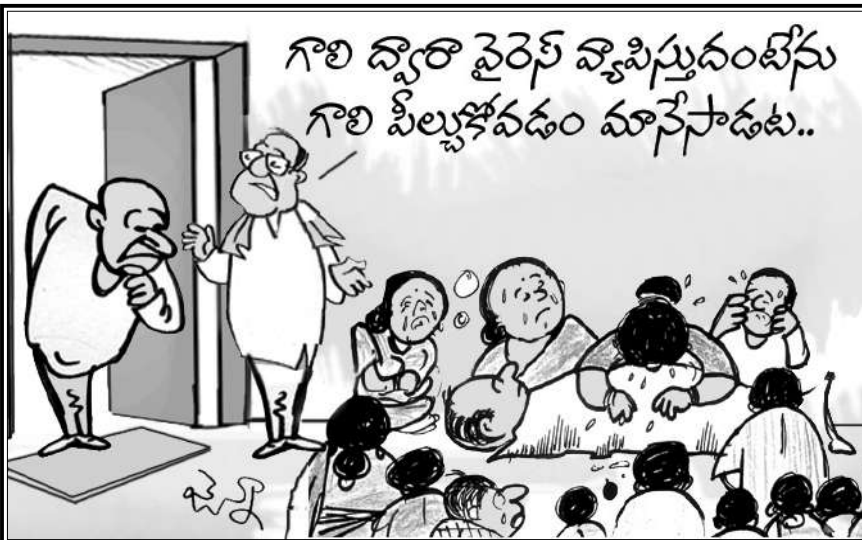
మతం పూర్తిగా వ్యక్తిగతం. బయటకు వెళ్లేటప్పుడు దానిని ఇంటి దగ్గరే వదిలి వెళ్తాం. ప్రజా వ్యవహారాలలో మతాతీతంగా వ్యవహరిద్దాం. అనుకొనేవారు ఇస్లాం మూలసూత్రాలను అర్థం చేసుకోలేదు.

నాల్గవ పాఠం - పాన్ ఇస్లామిజం ఒక అభూతకల్పన

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ముస్లింలు ఎప్పుడూ ఒక ఖలీఫా ఏలుబడిలో లేరు. ముస్లిం రాజ్యాల మధ్య గతంలో యుద్ధాలు జరిగాయి. ఈనాటికీ జరుగుతూనే ఉన్నాయి. భారత ఖిలాఫత్ వాదులు పాన్ ఇస్లామిజంను తలకెక్కించుకున్నారు. టర్కీ ఖలీఫాకు వీరవిధేయులుగా మారిపోయారు. ఖిలాఫత్ రద్దను తట్టుకోలేక పోయారు. కానీ టర్కీ ముస్లింలు తమ ఖలీఫాను అసలు లెక్కే చెయ్యలేదు. ఖిలాఫత్ వ్యవస్థను రద్దుచేసింది టర్కీ జాతీయవాద ముస్లింలే. అంతేకాక మహమ్మద్ ప్రవక్త వంశస్థుడు, మక్కాకు షరీఫ్ గా పనిచేసిన హుస్సేన్ సైతం టర్కీ ఖలీఫాకు ఎదురు తిరిగాడు. మన ఖిలాఫత్ వాదులకు అష్టానిస్తాన్ ఇస్లామిక్ స్వర్గం లాగా కన్పించింది. వేలమంది అష్టానిస్తాన్ హిజ్రత్ చేశారు. కాని ఆ దేశ అమీర్ వారిని మధ్యలో ముంచాడు. 1924లో సౌదీ రాజవంశానికి మూల పురుషుడైన ఇబ్న్ సౌద్ మక్కా మదీనాల పరిపాలకుడైన తర్వాత, ముస్లిం సమాధుల మీద ఉన్న బురుజులను, గోపురాలను తొలగించాడు. సంప్రదాయంగా వస్తున్న వాటిని తొలగించటం పెద్ద వివాదానికి దారితీసింది. మన దేశ ఖిలాఫత్ వాదులు కొందరు ఆయనను సమర్థించగా, మరికొందరు విమర్శించారు. ఖిలాఫత్ వాదులకు పాన్ ఇస్లామిజం ఒక అభూతకల్పన అన్న విషయం తెలుసుకోవటం కష్టమేమీ కాదు. కాని కల్పననే పట్టుకొనే వారు వేళ్లాడారు. ఎందుకంటే అది మతగ్రంథాల నుండి పుట్టిన ఆలోచన కనుక. చరిత్రకంటే మతగ్రంథాలే వారికి ప్రామాణికం కనుక. రాబోయే తరాలకు చెందిన ముస్లింలు ఈ కల్పనను తిరిగి ఆవాహన చేయవచ్చు. ముస్లిం నాయకత్వం, ముస్లిం ప్రజానికం వారి మధ్య ఉన్న వైరుధ్యాలను, భేదాభిప్రాయాలను పక్కనపెట్టి ఛాందసవాదులు నిలబెట్టే ఒక ఉమ్మడి శత్రువుకు వ్యతిరేకంగా పోరాడగలరు.

ఖిలాఫత్ ఉద్యమం జరిగి ఒక శతాబ్దం గడిచింది. ఆ ఉద్యమం నేర్పే పాఠాలను వివాశనాన్ని కోరి తెచ్చుకొనేవారే మర్చిపోగలరు.

(అయిపోయింది)

భిన్నత్వంలో ఏకత్వానికి ప్రతీకగా నిలిచే భారతదేశంలోని ఒక్కో రాష్ట్రానిది ఒక్కో ప్రత్యేకత. గిరిజన జనాభా అత్యధికంగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో ఒకటైన జార్ఖండ్కు విలువైన ఖనిజాల ఖజానాగా గుర్తింపు ఉంది. అంతగా అభివృద్ధికి నోచుకోని ఈ రాష్ట్రం.. క్రీడాపరంగా మాత్రం మంచి గుర్తింపును పొందింది.

జార్ఖండ్ అనగానే భారత క్రికెట్ ఎవర్ గ్రీన్ డైనమైట్ మహేంద్రసింగ్ ధోనీ ముందుగా గుర్తుకు వస్తాడు. విలువిద్య పోటీలలో భారతదేశానికి పతకాల పంట పండిస్తున్న బంగారు జోడీ దీపికాకుమారి, అటానుడాస్ సైతం జార్ఖండ్కు చెందినవారే కావడం గమనార్హం. కరోనా మహమ్మారి విలయాన్ని తట్టుకొని మరి పట్టుదలతో తమ సాధన కొనసాగించి మరికొద్ది మాసాలలో ప్రారంభం కానున్న టోక్యో ఒలింపిక్స్కు అర్హత సాధించడం ద్వారా ఈ ఇద్దరు చరిత్ర సృష్టించారు.

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

విలువిద్య పోటీలలో భారత్ తరపున పాల్గొంటూ వస్తున్న అటానుడాస్కు దీపికను తన జీవితభాగ స్వామిగా చేసుకోవడంతో దశ తిరిగినట్లే కనిపిస్తోంది. పురుషుల రికర్వ్ వ్యక్తిగత విభాగంలో ప్రపంచ టైటిల్ కోసం చకోర పక్షిలా ఎదురుచూస్తూ వచ్చిన అటానుకు

విలువిద్యలో భారత బంగారు జంట!

గత 15 సంవత్సరాలుగా భారత పురుషుల, మహిళల జట్లలో అటానుడాస్, దీపికాకుమారి కీలక సభ్యులుగా కొనసాగుతున్నారు. ఒలింపిక్స్, ఆసియా క్రీడలు, కామన్వెల్త్ గేమ్స్, ప్రపంచ పోటీలలో దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూనే తమ ఉనికిని కాపాడుకుంటూ బంగారు జంటగా గుర్తింపు తెచ్చుకున్నారు. ఈ మధ్యనే జీవిత భాగస్వాములుగా మారిన ఈ ఇద్దరూ ప్రపంచకప్ పోటీలలో జంట స్వర్ణాలు సాధించడం ద్వారా ఒలింపిక్స్కు సైతం అర్హత సంపాదించారు.

జార్ఖండ్ రాష్ట్రంలోని ఓ ఆటో డ్రైవర్ కుటుంబం నుంచి భారత విలువిద్య క్రీడలోకి చొచ్చుకు వచ్చిన బంగారు బాజుమే దీపికాకుమారి. ఒకదశలో ప్రపంచ నంబర్ వన్ ర్యాంక్ సాధించింది. ప్రపంచకప్ లో మూడు స్వర్ణపతకాలతో పాటు, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో బంగారు పతకాలు సాధించిన దీపిక.. కొద్దిమాసాల క్రితమే గ్వాలెహాలా సిటీ వేదికగా ముగిసిన 2021 ప్రపంచ విలువిద్య పోటీల వ్యక్తిగత, టీమ్ విభాగాలలో తన భర్తతో కలిసి బంగారు పంట పండించింది. మహిళల రికర్వ్ టీమ్ విభాగంలో అంకిత, కోమలికలతో కలిసి దీపిక భారత్కు బంగారు

పతకం అందించింది. అంతేకాదు టీమ్ విభాగంలో దీపిక స్వర్ణపతకం సాధించడం ఇది నాలుగోసారి.

మహిళల వ్యక్తిగత రికర్వ్ విభాగంలో 3వ సీడ్ గా బరిలో నిలిచిన ప్రపంచ ఆరవ ర్యాంకర్ దీపిక పైనల్లో అమెరికా ఆర్చర్ మెకంజీ బ్రౌన్ ను 6-5తో అధిగమించడం ద్వారా బంగారు పతకం అందుకొంది. 2018లో సాల్ట్ లేక్ సిటీ వేదికగా ముగిసిన ప్రపంచ పోటీలలో రెండో స్వర్ణం సాధించిన దీపిక వివాహితగా బంగారు పతకం సాధించడం ఇదే మొదటిసారి. భారతజట్టులో సభ్యురాలిగా దీపిక ఇప్పటి వరకూ వ్యక్తిగత, టీమ్ విభాగాలలో మొత్తం 32 పతకాలు సాధించింది. ఇందులో 8 స్వర్ణ, 16 రజత, 8 కాంస్య పతకాలు ఉన్నాయి. మహిళల రికర్వ్ టీమ్ విభాగంలో చైనా వేదికగా 2011, 2013 కొలంబియా, 2014 పోలోండ్, గ్వాలెహాలా వేదికగా ముగిసిన 2021 ప్రపంచకప్ పోటీలలో భారత్ బంగారు విజేతగా నిలవడంలో దీపిక ప్రధానపాత్ర వహించింది.

అటానుకు స్వర్ణోదయం...

గత 14 సంవత్సరాలుగా అంతర్జాతీయ

గ్వాలెహాలా వేదికగా ముగిసిన ప్రపంచ విలువిద్య పోటీలలో స్వర్ణోదయమయింది. స్పెయిన్ అటగాడు డేనియల్ కాస్ట్రోతో జరిగిన బంగారు పతకం పోరులో అటాను 6-4తో విజేతగా నిలిచాడు.

మహిళల విభాగంలో దీపిక, పురుషుల విభాగంలో అటాను బంగారు పతకాలు సాధించడం ద్వారా ప్రపంచ విలువిద్యలో విశ్వవిజేతలుగా నిలిచిన భార్యభర్తలుగా చరిత్ర సృష్టించారు.

పురుషుల టీమ్ విభాగంలో జయంత్ తాలూక్ దార్, ప్రవీణ్ దాస్, అటాను దాస్లతో కూడిన భారతజట్టు విశ్వవిజేతగా నిలిచింది. 2012 లండన్ ఒలింపిక్స్ తర్వాత... పురుషుల రికర్వ్ టీమ్ విభాగంలో ఒలింపిక్స్ కోటా సాధించడం భారత జట్టుకు ఇదే మొదటిసారి.

ప్రపంచ టైటిల్స్ తో పాటు టోక్యో ఒలింపిక్స్కు సైతం అర్హత సంపాదించిన దీపిక, అటాను జంట వ్యక్తిగత, టీమ్ విభాగాలలో ఏదో ఒక పతకం సాధించడం ద్వారా సరికొత్త చరిత్ర సృష్టించాలని కోరుకుందాం.

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

‘చాణక్య’ కలం ఆగిపోయింది

ఏడు దశాబ్దాలుగా, దేశంలో జరుగుతున్న పరిణామాలపై నిశితమైన పరిశీలనతో రచనలు అందిస్తూ వచ్చిన ఆ కలం ఆగిపోయింది. కాకుమాను తారానాథ్ (89) మే 25న కరోనాతో కన్నుమూశారు. సునిశిత దృష్టికి మారుపేరే ‘చాణక్య’ అనేది ఆయన కలంపేరు.

తారానాథ్ అనంతపురం జిల్లాలోని రాయదుర్గం నుండి విశాఖ జిల్లాలోని చోడవరం వరకు వివిధ జిల్లాల్లో న్యాయమూర్తిగా పనిచేశారు. 1963లో జడ్జిగా ఎంపిక కావడానికి ముందు తెనాలిలో న్యాయవాదిగా పనిచేస్తూనే 1956 నుండి ఏడు సంవత్సరాలపాటు ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్, ఆంధ్రప్రభ దినపత్రికలలో విలేకరిగా పనిచేశారు.

తారానాథ్ రచనా వ్యాసంగం ‘తెలుగు స్వతంత్ర’ పత్రికతో ఆరంభమైంది. ప్రముఖ సంపాదకులు ఖాసా సుబ్బారావు, గోరాశాస్త్రి ఆ పత్రికను నిర్వహించేవారు. గుంటూరు హిందూ కళాశాలలో బి.కాం. చదువుతున్న తారానాథ్ చేతికి ప్రొ|| బలరాజ్ మధోక్ రచించిన ‘కాశ్మీర్ డివైడెడ్’ అనే గ్రంథం చేరటంతో, దానిని ఆసక్తిగా చదవటమే గాక, అందులోని అంశాలను తెలుగులో వ్రాసి పంపగా - అది తెలుగు స్వతంత్ర పత్రికలో అచ్చయింది.

1952లో ఇలా పత్రికా రచనలో పదార్పణం చేసిన తారానాథ్ అప్పటి నుండి ఆంధ్రప్రభ, ఆంధ్రపత్రిక, ఆంధ్రభూమి, జాగృతి వారపత్రిక, భారతి, సాధన మాసపత్రికల ద్వారా తన రచనా వ్యాసంగం కొనసాగించారు. తెనాలిలో న్యాయవాదిగా, గుడివాడలో న్యాయమూర్తిగా ఉన్న రోజులలో (దాదాపు 10 సంవత్సరాలు) వారానికి ఒకరోజు విజయవాడలో ఉన్న జాగృతి కార్యాలయానికి వచ్చి, నాటి సంపాదకులు తూములూరి లక్ష్మీనారాయణతో అన్ని విషయాలూ చర్చిస్తూ ఉండేవారు.

ప్రభుత్వద్యోగాలలో ఉన్నవారు రాజకీయ స్పర్శ ఉన్న విషయాలపై తన అభిప్రాయాలను బాహాటంగా వ్యక్తం చేయటం తగదు కాబట్టి ‘చాణక్య’ అనే కలం పేరుతో వ్రాయనారంభించారు. పదవీ విరమణ తరువాత కూడా ఆ పద్ధతినే కొనసాగించారు. కొన్ని రచనలు పిరాట్ల వెంకటేశ్వర్లు పేరుతో కూడా రాశారు.

తారానాథ్ తండ్రి కీ.శే. కాకుమాను నరసింహారావు 1930లో సత్యాగ్రహం చేసి జైలుకు వెళ్లిన స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు. స్వాతంత్ర్య సాధన రజతోత్సవాల సందర్భంగా 1972లో వారు ప్రభుత్వం నుండి తామ్రపత్ర సత్కారం పొందారు. అటువంటి వ్యక్తి దేశంలో రాజకీయ వాతావరణంలో వస్తున్న మార్పులకు కలత చెంది, 1945 సంవత్సరంలో తన ఏకైక సంతానమైన తారానాథ్ ను ఆర్.ఎస్.ఎస్. కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనడానికి ప్రోత్సహించారు. తెనాలిలో తరుణ వయస్కులుగా కోటంరాజు దత్తాత్రేయులు (నాటి జిల్లా ప్రచారక), భండారు నదాశివరావు (నగర ప్రచారక)ల మార్గదర్శనం, సోమేపల్లి సోమయ్య ప్రభృతుల సాహచర్యం లభించింది. వీరిపై ముద్రవేసిన మరో రచయిత మన్నవ గిరిధరరావు.

గ్రంథ రచయితగా మంచి పేరు తెచ్చిపెట్టిన పుస్తకాలు రెండు. అందులో ఒకటి డా|| రఘువీర, రెండోది శ్రీఅరవింద దర్శనం.

1963లో లోక్ సభకు ఒకేసారి నాలుగు ఉపఎన్నికలు జరిగాయి. మూడువోట్ల నుండి కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులను ఓడించి ప్రతిపక్ష ప్రముఖులు డా|| రామమనోహర్ లోహియా, ఆచార్య జె.బి. కృపలానీ, మినూమసానీ ఎన్నికైనారు. నాల్గవచోట - జాన్ పూర్ లో పోటీచేసిన దీనదయాల్ ఉపాధ్యాయ కొద్దితేడాతో ఓడిపోయారు. నాటి ప్రధానమంత్రి నెహ్రూ ఆధిపత్యానికి ప్రతిపక్షాలు కలిసి విసిరిన సవాలు సందర్భంగా ఎన్నికల ప్రచారానికి వెళ్తూ కాన్పూర్ దగ్గర భారతీయ జనసంఘ అధ్యక్షులు డా|| రఘువీర మరణించారు. అప్పటికే సాహిత్యవేత్తగా ప్రసిద్ధి చెందిన డా|| రఘువీర గురించి తెలుసుకున్న తారానాథ్ వారి వ్యక్తిత్వానికి ముగ్ధులై వారి గురించిన రాసిన వ్యాసాలు సాధన పత్రికలో ధారావాహికగా అచ్చయిన తర్వాత 1969లో ‘డా|| రఘువీర’ పేరుతో

పుస్తక రూపాన్ని సంతరించుకొన్నది.

1972లో అరవింద యోగి శతజయంత్యుత్సవాల సందర్భంగా తెలుగులో ప్రచురితమైన పుస్తకం - శ్రీఅరవింద దర్శనం (మన జాతీయవాదం).

తన రచనలలో అవిస్మరణీయమైన అంశాలను తారానాథ్ ఎంచుకొనేవారు. ఆ రకంగా ‘చాణక్య’ రచనలకు వేలాదిగా అభిమాన పాఠకులు తయరయ్యారు.

తారానాథ్ గ్రంథాలు చాలా విలువైనవి. ఈ గ్రంథాలను స్వర్ణీయ తూములూరి లక్ష్మీనారాయణ గారికి అంకితం ఇచ్చారు. ఒక సందర్భంలో ప్రొ|| ఎస్.వి. శేషగిరిరావు అన్నట్లుగా, కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ వాటి విలువ పెరుగుతుంది. మరెక్కడా లభ్యంకాని సమాచారం వాటి ద్వారా లభిస్తుందని మనకు అర్థమౌతుంది.

తారానాథ్ చివరి వరకు నిశితదృష్టిగల పాఠకునిగా, అవిత్రాంత సాధకునిగా కృషిసాగిస్తూ వచ్చారు. చిట్టిచివరి వరకు జాగృతికి వ్యాసాలు రాసేవారు. 89వ ఏట పాఠకుల నుండి సెలవు తీసుకుంటూ వెళ్లిపోయారు. వారి భార్య, కుమారుడు, కుమార్తెలు తదితర కుటుంబ సభ్యులకు ఈ దుఃఖాన్ని భరించే శక్తినివ్వాలని పరమేశ్వరుని ప్రార్థిద్దాం. ★

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటన కర్తలకు గమనిక

జాగృతి వార పత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వార్తలు ఫోటోలు, మిగతా సమాచారం

jagritiweekly@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వారపత్రిక చందాకు సంబంధించిన అన్ని వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వారపత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వాణిజ్య ప్రకటనలను jagritiweeklyadvvt@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

దివ్యాంగుల కోసం సక్షమ్

హైదరాబాద్ : కొవిడ్ సమయంలో దివ్యాంగుల పాలిట సక్షమ్ - తెలంగాణ ప్రాంతం వరంగా మారింది. దివ్యాంగుల కోసం ఒక బస్సు, అంబులెన్స్, సహాయం కోసం నేషనల్ కాలిసెంటర్ కూడా ఏర్పాటు చేసింది. ఇవి దివ్యాంగులు, వారి కుటుంబాల కోసం కూడా పూర్తిగా ఉచితం.

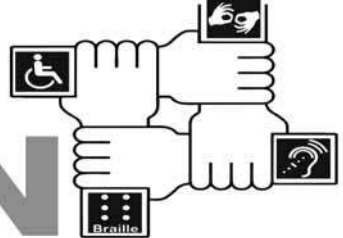
దివ్యాంగుల కోసం ఏర్పాటు చేసిన బస్సులో కొవిడ్ వాక్సినేషన్ రిజిస్ట్రేషన్ చేయించి, వారు ఉండే స్థలం నుండి వాక్సినేషన్ సెంటర్ తీసుకువెళ్తారు. వాక్సినేషన్ తర్వాత మళ్లీ యథాస్థానంలో దింపుతారు.

కొవిడ్ వచ్చిన దివ్యాంగులను, వారి కుటుంబ సభ్యులను హాస్పిటల్స్లో చేర్చటం కోసం ఆక్సిజన్ సౌకర్యంతో పాటు 24x7 గంటలు మెడికల్ టెక్నీషియన్ సౌకర్యం కలిగిన అంబులెన్స్ని సక్షమ్ ఏర్పాటు చేసింది. ★

समदृष्टि, क्षमता विकास
एवं अनुसंधान मंडल
अक्षम
संजीवन क्रमिक - MAH/654/2008N
विकलांगों के सर्वांगीण विकास हेतु समर्पित राष्ट्रीय संगठन

SCAN

SAKSHAM - COVID ACTION NETWORK

Powered by

0120-690-4999

నివాళి

సరాల బాల్ రెడ్డి (96) మే 24న రాత్రి హైదరాబాద్ లోని ప్రైవేట్ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతూ మృతిచెందారు. వీరు స్వయంసేవక్. నాటి జనసంఘ అధ్యక్షులు డి.ఎస్.పి. రెడ్డికి అత్యంత సన్నిహితులు.

1975 నుండి జనసంఘంలో కార్యకర్తగా పనిచేయడం ఆరంభించారు. 1985లో మున్సిపల్ చైర్మన్ గా ఆదర్శవంతమైన పాలనను అందించారు. జాతీయ భావంతో నిండిన సమర్థిత కార్యకర్తగా అనేక ప్రజా ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్న ప్రజానేత బాల్ రెడ్డి. రెండుసార్లు కడప జిల్లా భాజపా అధ్యక్ష బాధ్యతలు నిర్వహించారు. రాయలసీమకు తాగు నీటికోసం పార్టీ పిలుపుమేరకు పాదయాత్ర

బాల్ రెడ్డి అస్తమయం

నిర్వహించారు. ప్రొద్దుటూరులో అన్నపూర్ణ సేవాసమితి (సేవాభారతి) ఆధ్వర్యంలో పేద విద్యార్థుల వసతి గృహం వీరి ప్రోత్సాహంతోనే నిర్మించారు. శ్రీనరసవతి శిశుమందిర్ (ప్రొద్దుటూరు) వ్యవస్థాపకులలో వీరు ఒక్కరు. అలాగే బొల్లవరంలోని శ్రీవేంకటేశ్వర దేవాలయం పునరుద్ధరణ గావించి, గోశాలను కూడా ప్రారంభించారు. రాజుపాలెం మండలంలో సేవాకార్యక్రమాల నిమిత్తమై వెల్లాల బ్రహ్మను ప్రారంభించి బ్రహ్మ కార్యదర్శిగా విశేష సేవలు అందించారు.

వీరు వ్యవసాయ, వాణిజ్య రంగాల్లో రాణించారు. బాల్ రెడ్డి దేశభక్తి, అంకితభావం, సిద్ధాంతం పట్ల నిబద్ధత, నిరాడంబరత ఈ తరం యువతకు ఆదర్శనీయం.

బాల్ రెడ్డి మరణ వార్త తెలుసుకున్న వెంటనే భారత గౌరవనీయ ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్య నాయుడు, హిమాచల్ ప్రదేశ్ గౌరవనీయ గవర్నర్ బండారు దత్తాత్రేయ సంతాపాన్ని తెలియజేశారు.

బాల్ రెడ్డికి ముగ్గురు కొడుకులు, ఇద్దరు కూతుర్లు ఉన్నారు. ★

కరోనా నివారణకై..

బొబ్బిలి నగరంలో ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు కంటాన్మెంట్ జోన్ లలో కొవిడ్ నిబంధనలు పాటిస్తూ వాతావరణంలో ఆక్సిజన్ లెవెల్స్ పెంచడానికి మే 24 నుండి హనుమాన్ ఛాలీసా పఠిస్తూ హోమ ద్రవ్యాలతో ధూపం వేసే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ కార్యక్రమం బొబ్బిలి జిల్లా కార్యవాహ రాజశేఖర్ ఆధ్వర్యంలో జరుగుతోంది. ప్రతిరోజు 20 మంది స్వయంసేవకులు పాల్గొంటున్నారు. ★

తెలుసుకుందాం

పచ్చల సోమేశ్వరాలయం

తెలంగాణ రాష్ట్రం, నల్లగొండ జిల్లా, పానగల్లు గ్రామంలోని ఉదయ సముద్రం పక్కన ఈ ఆలయం ఉంది. ఇందులో పురాణాలను వర్ణించే ఎన్నో శిల్పాలు మనకు దర్శనమిస్తాయి. ఇది పురాతన హిందూ దేవాలయాల్లో ఒకటి. స్వామికి నిరంతరం పచ్చలహారం ధరింపజేయటం వల్ల ఈ దేవాలయానికి పచ్చల సోమేశ్వరాలయం అనే పేరు వచ్చింది. దీనిని కందూరు చోళుల ఉదయాదిత్యుడు నిర్మించినట్లుగా తెలుస్తోంది.

కథ

రామన్న తీర్పు

ఒకసారి మర్యాదరామన్న న్యాయస్థానానికి న్యాయం కోసం రామయ్య, పాములు పట్టే సోమయ్య వచ్చారు. సోమయ్య తన చేతి సంబిలోంచి ఒక చచ్చిన పామును బయటకి తీశాడు. ఆ పాము తల బాగా చితికిపోయి ఉంది. “అయ్యా రామన్నగారూ, చూడండి నా పామును ఇతడెలా భయంకరంగా చంపేశాడో. ఇది ఇతనికి ఏ హానీ చేయలేదు. కారణం లేకుండా అన్యాయంగా నా పామును చంపాడు” అంటూ కోపంగా చెప్పాడు సోమయ్య.

“అతను చెప్పింది నిజమే ప్రభూ! అదొక విషప్రాణి. చచ్చిపోయినా కూడా ఎంత భయం కరంగా ఉందో చూడండి. సోమయ్య దాన్ని స్వేచ్ఛగా బయటకి వదిలేశాడు. అది నన్నేం చేయలేదు. కాని ఎవరైనా పొరపాటుగా దాని దగ్గరకు వెళితే అది కాటేయక మానదు. అందుకే దాన్ని చంపేశాను. అందరి మంచి కోసం చేసిన ఈ పని నేరమైతే నన్ను

పద్యము

పుత్రోత్సాహము తండ్రికి
పుత్తుడు జన్మించినపుడె పుట్టడు జను లా
పుత్తుని కనుగొని పొగడగ
పుత్రోత్సాహంబు నాడు పొందుర సుమతీ!

భావం : ఓ సుమతీ! కొడుకు పుట్టగానే తండ్రికి సంతోషము కలగదు. కాని ఆ కొడుకు గొప్పవాడై ప్రజలు అతనిని పొగుడుతున్నప్పుడు ఆ తండ్రికి నిజమైన సంతోషము కలుగును.

శ్లోకము

తాని సర్వాణి సంయమ్య
యుక్త ఆసీత మత్సరః,
వశేహి యస్యేంద్రియాణి
తస్య ప్రజ్ఞా ప్రతిష్ఠితాః

భావం : ఎవరైతే తన ఇంద్రియములను తన అదుపులో ఉంచుకొని, మనస్సుని తమ లక్ష్యమందు ఎల్లప్పుడూ లగ్నం చేయుదురో, వారు సంపూర్ణ జ్ఞానంలో స్థితులై ఉన్నట్లు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

బుగులు	మెట్లు
కూసెంత	ఎడ్లబండి
తంతెలు	భయం
అంబటేల	కొబ్బిగా
కచ్చడం	మధ్యాహ్నం

‘ఛంఢశ్లోక-ంబుగ్గోళ : ండ్లొడిదెల్ల-ఞ్చెఱంఠ
‘ఱ్ఱెల్ల-ఱ్ఱెంఱ ‘ఱ్ఱెల్ల-ఱ్ఱెంఱ
‘ఱ్ఱెంఱ-ఱ్ఱెంఱ : ఱ్ఱెంఱ-ఱ్ఱెంఱ

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

శనివారపు సుబ్బారావు

గ్రంథాలయోద్యమ ప్రముఖుల్లో ఒకరు. గాంధీజీ పిలుపు మేరకు తన ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొన్నారు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, తణుకు మండలం, ముద్గాపురంలో 1896లో జన్మించారు. 1923లో పల్లెటూరు అనే వారపత్రికను ప్రారంభించారు. ఈ పత్రికలో బ్రిటిషువారి అరాచక పాలనకు వ్యతిరేకంగా వ్యాసాలు వెలువడేవి. ఉద్యమకాలంలో అనేకసార్లు జైలు శిక్ష అనుభవించారు. 1940లో మరణించారు.

శిక్షించండి.” అని వినయంగా చెప్పాడు రామయ్య. “పాము ప్రమాదకరమైనది. నహజంగా మనుషులు దాన్ని చంపాలనే చూస్తారు. బయటకు రాకుండా నీ పామును నువ్వు జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాల్సింది.” అంటూ మర్యాదరామన్న సోమయ్యతో సర్దిచెప్పబోయాడు.

మర్యాదరామన్న మాటను ఏ మాత్రం వినిపించుకోకుండా “కంటికి కన్ను. పంటికి పన్నే సరైన న్యాయమని నేను నమ్ముతాను. నా పాము ప్రాణాలకు బదులు ఇతని ప్రాణాలు తీయాలిందే. నేరస్థులను మీరు శిక్షించకపోతే రాజ్యంలో ఘోరాలు ఇలాగే పెచ్చుపెరిగిపోతాయి. నేను ఇతన్ని వదలను. నా పామును ఏవిధంగా చంపాడో ఇతన్ని కూడా అదేవిధంగా చంపుతాను” అన్నాడు, ఆవేశంగా సోమయ్య. సమస్యను ఎలా పరిష్కరించాలా అని ఆలోచిస్తున్న మర్యాదరామన్నకు ఒక ఆలోచన తట్టింది.

“నీ పామును రామయ్య ఎలా చంపాడు?” అని అడిగాడు రామన్న. “ఎలా చెప్పమంటారు? దాని తోక పట్టుకుని గిరగిరా గాల్లో తిప్పి నేలకోసి విసిరికొట్టాడు.” అని చెప్పాడు సోమన్న. “సరే, నువ్వు కూడా అలాగే చంపు. అతని తోక పట్టుకొని గాల్లోకి లేపి గిరగిరా తిప్పి నేలకోసి కొట్టు” అని తీర్పు చెప్పాడు.

సోమయ్య అయోమయంలో పడ్డాడు. “మనిషికి తోక ఉంటుందా? ఆ తోక పట్టుకుని గాల్లో తిప్పి చంపడం సాధ్యమేనా? ఇదసలు కుదిరే పని కాదు” అన్నాడు. అప్పుడు న్యాయాధికారి శాంతంగా “జెను నిజమే. మనిషికి తోక ఉండదు. అతన్ని పాములా చంపలేం. కాబట్టి నువ్వు నీ ఫిర్యాదును వెనకకు తీసుకుని వెళ్లిపో” అని తీర్పు చెప్పాడు.

మర్యాదరామన్న ఇచ్చిన తీర్పుకి ఏం చేయాలో పాలుపోక తన తప్పు తెలుసుకుని తల వంచుకుని ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు సోమయ్య.

జనరల్ నెస్ట్

1. మనదేశంలో అతిపెద్ద మ్యూజియం ఏది?
2. గోదావరి నది జన్మస్థానం ఏది?
3. ప్రపంచ పర్యావరణ దినోత్సవం ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?

9 క్షణ 18

(ప్రశ్నోత్తరం) క్షణం 18 (క్షణం)

ంగ్రాజ్ఞాన క్షణం 18 : అంశం

మెదడుకు మేత

వీధి పక్కన ఎర్రచొక్కా అబ్బాయి. ఎప్పుడు చూసినా నోరు తెరుచుకునే ఉంటాడు. ఎవరికి తోచింది వారు తినిపిస్తారు. ఎవరది?

క్రొత్త ప్రశ్న : అంశం

మంచిమాట

పుస్తకం విలువను ధర

కాదు... దాని ఉపయోగం

నిర్ణయిస్తుంది..

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

ఇప్పుడు మీ కోసం సరికొత్త ప్యాకింగ్లో సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ఆసక్తికర సమాచారం అందుతుంది. విద్యార్థులు ప్రతిభ చాటుకుని ముందడుగు వేస్తారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశాలు. రావలసిన సొమ్ము అందుకుంటారు. వ్యాపారులకు అనుకున్న లాభాలు దక్కుతాయి. ఉద్యోగులకు హోదాలు ఉత్తమాన్నిస్తాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు అప్రయత్న కార్యసిద్ధి. రచయితలకు శుభవార్తలు. 8,9 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. దూరప్రయాణాలు. రాఘవేంద్ర స్వామి స్తోత్రం పఠించండి.

మృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

ఉత్సాహంగా కార్యక్రమాలు పూర్తి చేస్తారు. విద్యార్థులకు కాస్త అనుకూల పరిస్థితులు. కొత్త కాంట్రాక్టులు లభిస్తాయి. తోబుట్టువులతో కష్టసుఖాలు పంచుకుంటారు. వ్యాపారులకు ఊహించని లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు కోరుకున్న మార్పులు ఉండవచ్చు. పారిశ్రామికవేత్తలకు ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. క్రీడాకారులు, పరిశోధకుల యత్నాలు సఫలం. 10,11 తేదీలలో అనారోగ్యం. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు. శివాష్టకం పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

నిరుద్యోగులకు అనుకూల ఫలితాలు రావచ్చు. భూముల క్రయవిక్రయాల ద్వారా సొమ్ము సమకూరుతుంది. వ్యాపారులకు భాగస్వాములతో వివాదాలు తీరతాయి. ఉద్యోగులు కొత్త హోదాలు సాధిస్తారు. విధి నిర్వహణలో ఆటంకాలు అధిగమిస్తారు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు మరింత ప్రోత్సాహం. రచయితలకు నూతనోత్సాహం. 12,13 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. అనారోగ్యం. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

దీర్ఘకాలిక సమస్యల నుంచి కొంత విముక్తి. నిరుద్యోగులు అనుకున్న ఉద్యోగాలు సాధిస్తారు. కొన్ని అప్పులు తీరుస్తారు. వ్యాపారులు లాభాలు అందుకుంటారు. పెట్టుబడులు అందుతాయి. ఉద్యోగులు బాధ్యతలను సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారు. పారిశ్రామిక, రాజకీయవేత్తలు సత్తా చాటుకుంటారు. కళాకారులు, క్రీడాకారుల సేవలు విస్తృతమవుతాయి. 9,10 తేదీలలో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. శివాష్టకం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. రావలసిన సొమ్ము అందుకుంటారు. ఆరోగ్యం మెరుగుపడి ఊరట లభిస్తుంది. వ్యాపారులు విస్తరణ కార్యక్రమాలలో పురోగతి సాధిస్తారు. ఉద్యోగులకు అనుకున్న హోదాలు రాగలవు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు అవకాశాలు పెరుగుతాయి. రచయితలు అనుకున్న లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. 7,8 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

అనుకున్న పనులు పూర్తి చేస్తారు. విద్యార్థులకు అనుకూల ఫలితాలు. ధనలాభం. వ్యాపారులు వృద్ధి చెందుతాయి. భాగస్వాములతో తగాదాలు పరిష్కారం. ఉద్యోగులకు కోరుకున్న హోదాలు దక్కుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు మరింత ఉత్సాహం. క్రీడాకారులు, పరిశోధకుల కృషి ఫలిస్తుంది. 8,9 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. స్వల్ప అనారోగ్యం. రామరక్షాస్తోత్రం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

విద్యార్థులకు అశాశనకంగా ఉంటుంది. ఆస్తుల వ్యవహారాలలో చిక్కులు తొలగి లబ్ధి పొందుతారు. రుణబాధలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు తథ్యం. కొత్త పెట్టుబడులకు అనుకూల సమయం. ఉద్యోగులు అంచనాలు నిజం చేసుకుంటారు. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు ఉత్సాహం. రచయితలకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. 10,11 తేదీలలో ఆరోగ్యభంగం. గణేశస్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలలో విజయం. నిరుద్యోగులకు అనుకూల పరిస్థితులు. సన్నిహితుల ద్వారా ధనలబ్ధి. వ్యాపారులు క్రమేపీ లబ్ధి పొందుతారు. ఉద్యోగులకు ప్రత్యేక హోదాలు రాగలవు. పారిశ్రామిక వేత్తలు, కళాకారులకు అంచనాలు నిజం కాగలవు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు శుభవార్తలు. 12,13 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. మానసిక అశాంతి. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రం పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

నిరుద్యోగులకు చిరకాలకోరిక నెరవేరుతుంది.

సింహంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

వివాహాయత్నాలు కలసివస్తాయి. వ్యాపారాలలో అనుకూలమైన పరిస్థితులు ఉంటాయి. ఉద్యోగులకు సమస్యలు తీరి మనశ్శాంతి చేకూరుతుంది. రాజకీయవేత్తలకు కొత్త ఆశలు. కళాకారులు, క్రీడాకారులు సమర్థతను చాటుకుంటారు. 7,8 తేదీలలో దూరప్రయాణాలు. ఆరోగ్య సమస్యలు. శ్రీరామస్తోత్రం పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆకస్మిక ధనలాభం. రుణాలు తీరుతాయి. విలువైన వస్తువులు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులు లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు పైస్థాయి వారి నుంచి అనుకూల సందేశం. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు నూతనోత్సాహం. క్రీడాకారులు అనుకున్నది సాధిస్తారు. 9,10 తేదీల్లో అనారోగ్యం. స్నేహితులతో తగాదాలు. విష్ణునహస్రనామ పారాయణం చేయండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

రావలసిన డబ్బు అంది. ఆర్థిక ఇబ్బందులు తీరుతాయి. ఉద్యోగయత్నాలు కలసివస్తాయి. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వివాహాది శుభకార్యాలు నిర్వహిస్తారు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులు అనుకున్న అవకాశాలు సాధిస్తారు. రచయితలు మంచి గుర్తింపు పొందుతారు. 11,12 తేదీల్లో మానసిక ఆందోళన. పంచముఖ ఆంజనేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

అనుకున్న పనులకు ఆటంకాలు ఎదురవుతాయి. విద్యార్థుల అంచనాలు తప్పుతాయి. కాంట్రాక్టులు చేజారి నిరాశ చెందుతారు. కుటుంబ సభ్యుల నుంచి కొన్ని సమస్యలు. వ్యాపారులకు నిరాశాజనకంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు సమస్యలు తప్పకపోవచ్చు. క్రీడాకారులు, రచయితల యత్నాలు ముందుకు సాగవు. 10,11 తేదీల్లో శుభవార్తలు. ధనలబ్ధి. అన్నపూర్ణాష్టకం పఠించండి.

ఆధారాలు

అడ్డం

1. బౌద్ధమత ప్రవక్త (6)
5. గాంధీ సైతం బోధించినది (2)
7. మన్మధుడు అనే అర్థం (2)
8. కొంచెం చెదిరింది సరసము (4)
10. కృశించు, ఇంకిపోవు, ప్రకటము కాకుండు (3)
11. ఆరా తీసిన 'అపూరాదు' (2)
12. వుంజు కాదు (2)
13. మహేష్వబాబు అతడు సినిమా హీరోయిన్ (2)
14. అడ్డబొట్టు తైవానిది అయితే మరి వైష్ణవానిది? (3)
16. కవిసేన జ్ఞాన్బ్యాగ్ ప్యాలస్ కవి (3)
18. కంచుకము (3)
20. జాడ, మొత్తం; పజాతోడిది (2)
22. వాయుసము (2)
23. గుర్రం గిట్టలకు కొట్టు ఇసుపముక్క (2)
24. సంకీర్తనా చార్యునిగా ప్రసిద్ధుడు (5)
25. ప్రయాగ మధ్యలో వదిలేసాక (2)
26. ఊపిరి (2)
27. ఆయాసం, ఉబ్బసం (2)
30. ఫలం, పుష్పం..... (నీరు) (2)
32. చూచు, అభివీక్షించు (3)
33. కొరకు (2)
34. మాయామంత్రం ఆద్యంతాలు (2)

నిలువు

1. వివాహవేళ పెళ్లి కూతురుచే పూజింపబడేది (2)
2. మన్మధుడు (3)
3. ముళ్లపూడి సృష్టించిన బాలపాత్ర (3)
4. ప్రథమా విభక్తి (4)
5. సగము, సొరుగు (2)
6. బాధించు (4)
9. విద్య - యాసగా (3)
10. అనిరుద్ధపత్ని (2)
13. అగర్తలా రాజధానిగా గలది. రాష్ట్రం పేరిటి రచయితా వుండేవారు (3)
14. రాత్రి పోయేది. పగటిది మంచిది కాదనేది (2)
15. నాభి (2)
16. నూటికి వంతులు, శాతము - విషములేని విశేషకముడా! (3)
17. తాకి, తగుల్పాని (2)
19. లేకుండగా... నాకు ఇరుప్రక్కలావిగ (3)
20. జ్యేష్ఠసోదరుడు (2)
21. అల్లుడు (3)
22. సెక్రటరీ (4)
24. సర్దమయ (4)
25. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ అధిష్టించిన పదవి (3)
28. అడుగునుంచి అట్టే... కానిమ్ము (3)
29. మనస్సు, జీ! హుజోర్ (2)
31. మర (2)
32. గర్వం, పొగరు (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కావిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-321

1		2	3		4	✠	5	6	
	✠	7		✠	8	9			✠
✠	10			✠	11		✠	12	
13		✠	✠	14			15		✠
	✠	16			✠	✠		✠	17
18	19		✠	✠	20	21	✠	22	
✠	23		✠	24					✠
25		✠	26		✠		✠	27	28
	✠	29	✠	30	31	✠	32		
33			✠	34		✠		✠	

పదరసం - 321

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్‌కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్‌పై పదరసం నెం. వేసి 2021 జూన్ 21 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 317 సమాధానాలు

1	2	3	4	5	6	7	8
రా	మా	య	ఊ	నీ	మ	మి	త్ర
శ్చ	నా	శ్చ	ర	న	న	ధ	యో
అ	శ్చ	ధ	శ్చ	ము	శ్చ	న	గ
శ్చ	మా	శ్చ	ము	త్ర	అ	ము	శ్చ
శ్చ	నా	ట	క	ము	శ్చ	ధ	అం
మే	య	శ్చ	ము	శ్చ	క	శ్చ	తి
నా	శ్చ	న	శ్చ	న	మ	శ్చ	న
శ్చ	డి	గ్రి	య	శ్చ	మ	శ్చ	పు
23	శ్చ	పు	శ్చ	మి	శ్చ	య	శ్చ
25	శ్చ	పు	శ్చ	రా	న	రా	ను

విజేతలు: టి.ఉదయశ్రీ, పి.రాజేశ్వర్ రావు, టి.తులశమ్మ ఎ.వి.ఎస్.ఎస్.ఆర్.కె. ప్రసాద్ - హైదరాబాద్, ఎం. విజయలక్ష్మి - కామారెడ్డి, వి.రామలింగాచారి - యాదాద్రి, వి.రంగనాథ్ - నిజామాబాద్, బి. రాజేశ్వర్ - నిర్మల్, ఎస్.రాజు - కర్నూలు, డా॥ అన్నపురెడ్డి వీరాచెడ్డి, కె. తిరుమలాచార్యులు, ఇ.బ్రహ్మాంధ్రస్వామి, శ్రీపతి వెంకటసుబ్బారావు - ఒంగోలు, టి.వి.యస్.శర్మ, ఎస్.వి.యస్. శర్మ, టి. సుబ్రహ్మణ్యం - నెల్లూరు, పి. సీతామహాలక్ష్మి, కె.అల్లీరాణి, ఎస్.గాదిరాజు - తిరుపతి, టి.ఎస్.ఆర్.ఆంజనేయులు, జి.షేషారత్నం - తూర్పుగోదావరి, కె. నరసింహస్వామి - భువనేశ్వర్.

బహుమతి పొందిన విజేత : శ్రీపతి వెంకటసుబ్బారావు-ఒంగోలు

‘రోటీన్కు భిన్నంగా’ అన్న పదాలు సినిమా సమీక్షలలో, ఆ వార్తలలో తరచుగా కనిపిస్తాయి. ఇక్కడ రోటీన్కు భిన్నంగానే ఒక సినిమా టైటిల్ గురించి కాకుండా, దాని ట్యాగ్- ‘ఎవ్విర్వన్’

ఈజ్ ఏ ఫిల్మ్మేకర్ ఇన్ హార్డ్ గురించి ముందుగా అనుకోవాలి. మే 14న ఓటీటీ ప్లాట్‌ఫార్మ్స్ నెట్‌ఫ్లిక్స్ ద్వారా విడుదలైన ‘సినిమా బండి’ ట్యాగ్ ఇది. ఒక భయానక సినిమా కారణంగా తల బొప్పికట్టి బయటకు వస్తున్నప్పుడు చాలామంది అనుకునేమాట, ‘అంతకంటే నేనే బాగా తీస్తాను’ అని. అంతగా చేరువైంది సినిమా. సినిమా నిర్మాణంతో ఏమాత్రం సంబంధం లేని కొందరు గ్రామీణులు సినిమా తీయడానికి సాహసించడం అలాంటి ప్రభావంతోనే! అందుకే ప్రతివారు బయటకు తెలియని ఒక సినిమా రూపశిల్పి అంటుంది ఈ సినిమా సారాంశం. విశాఖ యువకుడు ప్రవీణ్ కాండ్రేగుల దర్శకత్వం వహించిన ‘సినిమా బండి’ ఇతివృత్తం ఇదే. ప్రవీణ్ గతంలో క్షణం వంటి పెద్ద తెర సినిమాలకు పనిచేశారు. డి2ఆర్ బ్యానర్ కింద ఇది రిలీజ్ అయింది.

సినిమా బండి

అంతపురం జిల్లా గ్రామీణ ప్రాంతం నేపథ్యంగా సాగే కథ ఇది. వీరబాబు (వికాస్ వసిష్ట) ఆటో డ్రైవర్. ఎవరో మరచిపోయిన ఒక వీడియో కెమేరాను తన ఆటోలో కనుగొంటాడు. లోబడ్డెట్ సినిమాతోనూ కోట్లు గడించవచ్చునంటూ ఒక టీవీ ఛానల్‌లో వినిపించిన మాట, అనుకోకుండా దొరికిన కెమేరా అతడిని హుటాహుటిన సినిమా నిర్మాణానికి ప్రేరేపిస్తాయి. దర్శకత్వ బాధ్యత తానే స్వీకరిస్తాడు. కెమేరా ఉంది, మరి సినిమాటోగ్రాఫర్? వెంటనే అతనికి మిత్రుడు, పాస్‌పోర్టులూ, పెళ్లి ఫోటోలూ తీసి గణపతి (సందీప్ వారణాసి) గుర్తుకు వస్తాడు. ప్రేమకథతో రైటర్ (మునివెంకటప్ప)ని పట్టాడు. హీరోగా ఊళ్లో బార్బర్ మరిదయ్య (రాగి మయూర్)ను ఒప్పిస్తాడు. వెంటనే మరిదయ్య మహేశ్‌బాబుకు దగ్గరగా ఉండడానికి మరిదేవ్‌బాబుగా పేరు మార్చుకుంటాడు. హీరోయిన్‌గా హైస్కూలు అమ్మాయి దివ్యను (త్రిషర) ఎంపిక చేస్తారు. షూటింగ్ మొదలుపెడతాడు. ఇంతలోనే అటంకం. దివ్య ఇంట్లో తెలియకుండా షూటింగ్ వస్తుంది. అయితే ఇష్టంలేని పెళ్లి తలపెట్టడంతో ప్రియుడితో కలసి దివ్య హఠాత్తుగా జంపయిపోతుంది. మళ్లీ వెతికి మంగ (ఉమ వైజ్)ని తీసుకొచ్చారు. పూజారి రామ్‌చరణ్, దావని, ప్రవీణ్ కాండ్రేగుల, వసంత్ మరింగంటి కూడా ఇతర పాత్రలలో నటించారు.

వీళ్లు సినిమా తీస్తున్నారంటే అంతా హేళన చేసేవాళ్లే. ఆఖరికి వీరబాబు భార్య కూడా గట్టిగా వ్యతిరేకిస్తుంది. ఆటో మీద అప్పు తీరలేదు. అయినా ఒక ఉన్మాదంలో ఉన్నట్లు సినిమా కోసం తపన పడుతూ ఉంటాడు వీరబాబు. దివ్య తన ప్రియుడితో లేచిపోవడానికి కూడా వీరబాబే కారణమని ఊరి పెద్దలు తిడతారు. అయినా వెనుకడుగు వేయకుండా సినిమా నిర్మాణం సాగిస్తూ ఉంటారు వీరబాబు,

గణపతి. చివరికి వీరబాబు భార్య, ఊరివారు కూడా ప్రోత్సహిస్తారు. సినిమా విడుదలైతే వచ్చే కోట్లతో తను బాగు పడడమే కాదు, ఊరికి రోడ్డు, బోర్డు వేయించవచ్చునని చెబుతాడు వీరబాబు. దివ్య వెళ్లిపోయిన తరువాత కూరలు అమ్ముకునే మంగను ఒప్పించి తీసుకువస్తారు. ఈమె మరిదేవ్ లవరో కూడా. నిజానికి దివ్య కంటే ముందే హీరోయిన్ క్యారెక్టర్ ఆఫర్ చేసినా అవతలకి పొమ్మంటుంది. దివ్య లేచిపోయాక మరిదేవ్ కాళ్లావేళ్లా పడతాడు. ఒక రసవత్తరమైన ఫాల్ట్‌కు ఫ్లాన్ చేసి, లవ్ సింబల్ వేసి, అందులో మరిదేవ్, మంగలను పడుకోబెట్టి సినిమా షూటింగ్‌కు అంతా సిద్ధం చేస్తారు. ఫ్రేం మరింత బాగా రావడానికి కెమేరా పట్టుకుని గణపతి తాటి చెట్టెక్కుతాడు. దాని కింద రైటర్ కూర్చుని ఉంటాడు. అక్కడ నుంచి కెమేరా వడి, రైటర్ తల పగిలిపోతుంది. ముసలి రైటర్ ఆసుపత్రికి. షూటింగ్‌కి అనుకోని ప్యాకప్.

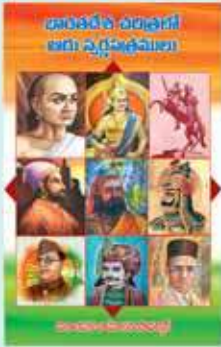
ఇంతలోనే సింధు (సింధు శ్రీనివాసమూర్తి) తన మిత్రుడితో పాటు ఆ చుట్టుపక్కల గ్రామాలన్నీ కారులో తిరుగుతూ ఏదైనా ఖరీదైన కెమేరాతో ఈ ప్రాంతంలో ఎవరైనా కనిపించారా అంటూ వాకబు చేస్తూ ఉంటుంది. స్టూడియాలన్నింటికీ చెప్పి ఉంచుతుంది. ఎంతో కష్టపడి కొన్న కెమేరా. తాటి చెట్టు మీద నుంచి పడి ముక్కలైన కెమేరానే మరమ్మత్తు చేయించి మళ్లీ షూటింగ్ ఆరంభించాలని గణపతి, తనకు తెలిసిన స్టూడియోకు తీసుకెళ్లి చూపిస్తాడు. ఆ స్టూడియో అధిపతి సింధుకి ఈ కెమేరా గురించి ఫోన్ చేసి చెప్పిస్తాడు. పాపం, హతాశురాలై, ఆ

ముక్కలనే తీసుకుని వెళ్లిపోతుంది. అనుకోకుండా దాని రికార్డర్‌ను కంప్యూటర్‌లో పెట్టి చూస్తుంటే, వీరబాబు దర్శకత్వంలో రూపొందిన అసంపూర్ణ కళాఖండం కనిపిస్తుంది. ఆ గ్రామీణ యానలో, అమాయకంగా చిత్రించిన ఆ సన్నివేశాలు చూశాక కోపమంతా మరచిపోయి, ఆ దృశ్యాలనే కలిపి వారి ఊరిలో ప్రదర్శించి, మిగిలిన సినిమా తీయస్తుంది సింధు. ఇదంతా ఒక ఎత్తయితే, తలకట్టుతో ఆసుపత్రి నుంచి వచ్చిన రైటర్ పెద్దాయన్ని సింధు ఒక ప్రశ్న అడుగుతుంది. ‘తాతా, ఈ కథ నిజంగా నువ్వే రాశావా?’ అని. పాత నిక్కరు, పొడవాటి చొక్కా, తెల్లటి గడ్డంతో ముఖంలో ఒక్కసారి కూడా హావభావాలు కానరాని రైటర్ పాత్ర ఇందులో ప్రత్యేకం. సింధు ప్రశ్నకు అతడు చెప్పే సమాధానం వినవలసిందే. అలాగే ఈ పాత్ర తొలిసారి తెర మీద చూపించిన తీరు, అదపా దదపా కొన్ని దృశ్యాలలో చిత్రించిన తీరు అమోఘం.

సినిమా ఆద్యంతం చక్కని హాస్యంతో సాగుతుంది. లైటాన్, కెమేరా, కట్, ప్యాకప్ వంటి పదాలు కూడా ఎప్పుడూ వినని వ్యక్తులు తీస్తున్న అడ్డదిడ్డం సినిమాయే ఇతివృత్తంగా ఉన్న సినిమాను చక్కని నడకతో తెరకెక్కించారు దర్శకుడు. రైటర్ పాత్ర సహా, ఉప పాత్రలలో స్థానికులే చక్కగా రాణించారు. 98 నిమిషాల సినిమా. అయినా ఎక్కడా విసుగనిపించదు. సంగీతం సత్యవోలు శిరీష్, రచన వసంత్ మరింగంటి. గ్రామీణ వాస్తవ దృశ్యాల కోసమైనా ఇలాంటి సినిమాలు వస్తే బాగుండునని అనిపిస్తుంది.

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 250/-

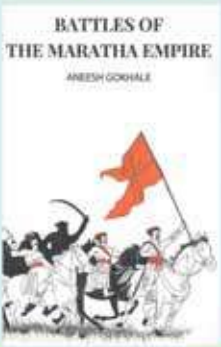
వెల : ₹. 300/-

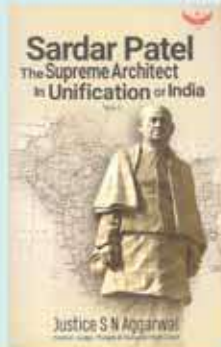
వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 120/-

వెల : ₹. 400/-

వెల : ₹. 1198/-
(2 పుస్తకాల సెట్)

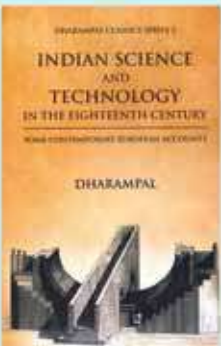
వెల : ₹. 90/-

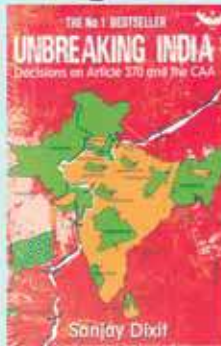
వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 200/-

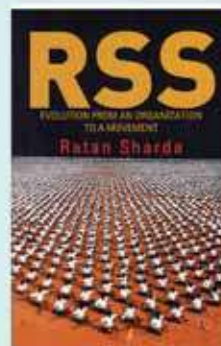
వెల : ₹. 1225/-
(5 పుస్తకాల సెట్)

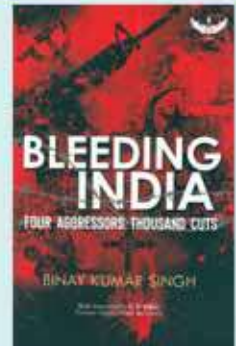
వెల : ₹. 499/-

వెల : ₹. 695/-

వెల : ₹. 500/-

వెల : ₹. 399/-

క్రొత్త, పాత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! రిజిస్టరు పోస్టులో అందుకోండి!!

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్మిట్ పురా, హైదరాబాద్ -27.

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 07.06.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 30

జుట్టు రాలడంపై ఆఖరికి సుస్థిత సాధించిన విజయం

ASWINI®

సుస్థిత సూరి (సీటీఎల్)
కొలకల్తా, పశ్చిమబెంగాల్

"నేనిప్పుడు అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్ని మాత్రమే
సమ్మతాను. నేను గతంలో కొన్ని ఇతర రకాల హెయిర్
ఆయిల్స్, వాటికిచ్చిన ప్రకటనల పల్ల అకర్మితులనైతే
నేమి, అవి తక్కువ ధరలకే దొరకడం వల్లనైతేనేమి
ఉపయోగించేదాన్ని. అయితే ఒక బ్యూటీషియన్ నా
జుట్టు వేగంగా రాలిపోతున్న వైవాన్ని కనిపెట్టి 'ఇది నేను
అప్పుట్లో వాడుతున్న హెయిర్ ఆయిల్లో ఉండే హాని
చేసే రసాయనాల పల్ల కావచ్చు' అని చెప్పారు. అప్పుడు
నేను అలాంటి సూనెలను వాడడం మానేసి, 'అశ్వినీ
హెయిర్ ఆయిల్' ఉపయోగించాను. ఇది శుద్ధమైన
కొబ్బరి నూనె అని నిర్ధారించుకుని వాడటం మొదలు
పెట్టాను. తర్వాత ఇందులో ఎలాంటి నిలువ ఉండే
రసాయనాలు కూడా లేవని తెలుసుకుని సంతోషించాను.
'అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్' వాడక ముందు, వాడిన
తర్వాత వచ్చిన తేడానూ గుర్తించాను. నేనిప్పుడు జుట్టు
రాలడం సమస్యనే ఎదుర్కోవడం లేదు. అందుకే నేను
సహజ సిద్ధమైన అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్నే
వాడుతున్నాను"

- సుస్థిత సూరి

జుట్టు రెలడాన్ని అరికడుతుంది
చుంపు నుంచి రక్షిస్తుంది

అశ్వినీ®
అధునా™ + **అశ్వినీ®**
అమలా షాంపూ హోమియో ఆర్టికా హెయిర్ ఆయిల్

అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్ ప్రతిరోజూ
వారానికి మూడుసార్లు
అమలా షాంపూల ప్రభావ పూర్వక సమ్మేళనం
జుట్టు రాలడాన్ని తగ్గిస్తుంది.

*Consumer's Personal Opinion.

Customer Care Toll Free Number : 18008435599

e-mail : customercare@aswini.com | www.aswini.com